

**МИНИСТЕРСТВО НА ОТБРАНАТА
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**ПРАВИЛНИК
ЗА
УПРАВЛЕНИЕ НА ЖИЗНЕНИЯ ЦИКЪЛ НА
ОТБРАНИТЕЛНИТЕ ПРОДУКТИ**

П - 7/19.08.2011 г.

**гр. СОФИЯ
2011 г.**

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

II. ГЛАВА ВТОРА

УПРАВЛЕНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО И КАТЕГОРИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОЕКТИ

III. ГЛАВА ТРЕТА

УЧАСТНИЦИ В УПРАВЛЕНИЕТО НА ЖИЗНЕНИЯ ЦИКЪЛ НА ОТБРАНИТЕЛНИ ПРОДУКТИ

IV. ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

ФАЗИ НА ЖИЗНЕНИЯ ЦИКЪЛ

Раздел I Общи положения

Раздел II Концепция

Раздел III Разработване

Раздел IV Придобиване

Раздел V Приемане на въоръжение

Раздел VI Експлоатация и поддръжка

V. ГЛАВА ПЕТА

ИЗПИТВАНЕ НА ОТБРАНИТЕЛНИ ПРОДУКТИ

Раздел I Общи положения

Раздел II Видове изпитвания на отбранителни продукти

Раздел III Участници в изпитванията на отбранителни продукти

Раздел IV Организиране на изпитванията на отбранителни продукти

Раздел V Провеждане на изпитванията на отбранителни продукти

Раздел VI Експертни оценки на отбранителни продукти

Раздел VII Изпитвания за нуждите на трети лица

Раздел VIII Безопасност за личния състав при провеждане на изпитвания

VI. ГЛАВА ШЕСТА

СНЕМАНЕ ОТ УПОТРЕБА/ВЪОРЪЖЕНИЕ, РАЗКОМПЛЕКТОВАНЕ, БРАКУВАНЕ И УНИЩОЖАВАНЕ НА ОТБРАНИТЕЛНИ ПРОДУКТИ

Раздел I Снемане от въоръжение на отбранителни продукти

Раздел II Снемане от употреба на оръжия, боеприпаси, взривни вещества и пиротехнически изделия

Раздел III Снемане от употреба на останалите отбранителни продукти и разкомплектоване на оръжия

Раздел IV Разкомплектоване на отбранителни продукти

Раздел V Определяне на отбранителни продукти за бракуване и унищожаване

Раздел VI Фактическо бракуване и унищожаване на отбранителни продукти

Раздел VII Разпореждане със скрап и отпадъци и отломки от черни и цветни метали и сплавите им

Раздел VIII Бракуване и унищожаване на отбранителни продукти при участие в мисии зад граница

Раздел IX Опазване на околната среда при бракуване и унищожаване на отбранителни продукти

VII. ГЛАВА СЕДМА

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

VIII. ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Термини и определения

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

Категоризация на инвестиционен проект

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

Функции на интегрирания проектен екип

ПРИЛОЖЕНИЕ 3

План за реализация на инвестиционен проект

ПРИЛОЖЕНИЕ 4

Доклад за отбранителна способност

ПРИЛОЖЕНИЕ 5

Концепция за изграждане на отбранителна способност (КИОС)

ПРИЛОЖЕНИЕ 6

Изходно задание

ПРИЛОЖЕНИЕ 7

Тактико-техническо задание

ПРИЛОЖЕНИЕ 8

Техническа спецификация

ПРИЛОЖЕНИЕ 9

Заявки с обосновка

ПРИЛОЖЕНИЕ 10

Процедура за изменение на срока на експлоатация на отбранителни продукти

ПРИЛОЖЕНИЕ 11

Заявка за изпитване на отбранителен продукт

ПРИЛОЖЕНИЕ 12

Програма и методика за изпитване на отбранителен продукт

ПРИЛОЖЕНИЕ 13

Методика за избор на образци/проби на отбранителни продукти за изпитване

ПРИЛОЖЕНИЕ 14

Протокол за изпитвания на отбранителни продукти

ПРИЛОЖЕНИЕ 15

Доклад за отпадане на потребността от отбранителни продукти

ПРИЛОЖЕНИЕ 16

Сведение за излишните бойни припаси, взривни вещества и пиротехнически изделия

ПРИЛОЖЕНИЕ 17

Сведение на излишните оръжия

ПРИЛОЖЕНИЕ 18

Списък на длъжностните лица, имащи право да снемат от отчет гилзи от изстреляни боеприпаси и празни опаковки от тях

ПРИЛОЖЕНИЕ 19

Списък на отбранителни продукти за снемане от употреба

ПРИЛОЖЕНИЕ 20

Методика за унищожаване на отбранителни продукти в министерство на отбраната, българската армия и структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната

ПРАВИЛНИК

ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ЖИЗНЕНИЯ ЦИКЪЛ НА ОТБРАНИТЕЛНИТЕ ПРОДУКТИ

ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С този правилник се определят условията и реда за осъществяване на управлението на жизнения цикъл на отбранителните продукти в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия, както и фазите му.

(2) Управлението на жизнения цикъл на отбранителните продукти включва:

1. планирането на жизнения цикъл на отбранителни продукти във въоръжените сили;
2. придобиването на отбранителни продукти за нуждите на Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия;
3. управление изпълнението на инвестиционни проекти за въоръжение и техника и тяхната категоризация;
4. провеждането на изпитвания на отбранителни продукти в интерес на отбраната;
5. изготвянето на ведомствени, осигуряването на НАТО, ЕС и международни стандартизационни документи и контрола по спазването им;
6. осигуряването и управлението на качеството на отбранителните продукти;
7. извършването на кодификация на отбранителните продукти;
8. изменението на срока на експлоатация на отбранителните продукти;
9. приемането и снемането на въоръжение, приемането и снемането от употреба (въоръжение и експлоатация);
10. разкомплектоването, бракуването и унищожаването;
11. придобиването и/или използването на отбранителни продукти по междуправителствени споразумения, ратифицирани от Народното събрание и високо технологични проекти по програмата на НАТО NSIP (Nato Security Investment Programme).

Чл. 2. Управлението на жизнения цикъл на отбранителните продукти се осъществява при спазване на следните принципи:

1. прилагане на интегриран системен подход, насочен към постигане на планираните цели и задачи;
2. оперативна и техническа съвместимост на отбранителните продукти с тези на страните-членки на НАТО и ЕС;
3. ефективно преминаване от научни изследвания към производство и придобиване
4. осигуряване на качеството през целия жизнен цикъл на отбранителните продукти в съответствие с национални и международни стандарти;
5. прозрачност на процеса на придобиване;
6. непрекъснатост на процесите на планиране и финансово осигуряване;
7. безопасност на личния състав и опазване на околната среда;
8. непрекъснатост при управление риска;
9. спазване изискванията за защита на класифицираната информацията.

Чл. 3. Материалните и финансови средства, необходими за управление на жизнения цикъл на отбранителни продукти, се планират от ръководителите на основни програми, на основата на указанията за програмиране на министъра на отбраната.

Чл. 4. Придобиването на отбранителни продукти и/или модернизация на съществуващи отбранителни продукти се осъществява чрез изпълнение на инвестиционни проекти от Инвестиционния план-програма на Министерството на отбраната 2020, чрез

заявяването им в Единния финансов план за материално-техническо осигуряване (ЕФП за МТО), чрез стартиране на програма и други, при спазване на действащата нормативна уредба.

ГЛАВА ВТОРА УПРАВЛЕНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО И КАТЕГОРИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОЕКТИ

Чл. 5. (1) Управлението на изпълнението на инвестиционните проекти (ИП) включва:

1. определяне на насоки за изпълнение на ИП и общото управление на реализирането на процесите от проекта;
2. администриране на изпълнението на ИП;
3. назначаване на Интегрирани проектни екипи и координиране на дейността им;
4. координиране и анализ на дейностите по изпълнение на ИП;
5. изготвяне на периодични отчети по изпълнението на ИП.

(2) Изготвянето и актуализирането на Инвестиционния план-програма на Министерството на отбраната 2020 се извършва от дирекция “Инвестиции в отбраната”, съгласувано с дирекция „Стратегическо планиране” и дирекция “Планиране, програмиране и бюджет”.

Чл. 6. Инвестиционните проекти за въоръжение и техника се разделят на категории, съгласно Приложение 1. Категорията на всеки инвестиционен проект се определя от министъра на отбраната по предложение на директора на дирекция “Инвестиции в отбраната”.

ГЛАВА ТРЕТА УЧАСТНИЦИ В УПРАВЛЕНИЕТО НА ЖИЗНЕНИЯ ЦИКЪЛ НА ОТБРАНИТЕЛНИ ПРОДУКТИ

Чл. 7. Участниците в управлението на жизнения цикъл на отбранителните продукти са дирекция “Инвестиции в отбраната”, дирекция „Стратегическо планиране”, дирекция “Планиране, програмиране и бюджет”, дирекция “Логистика”, дирекция “Комуникационни и информационни системи”, дирекция “Административно и информационно обслужване”, дирекция “Финанси”, дирекция „Сигурност на информацията” (ДСИ), Институтът по отбрана, Съвместно командване на силите, видовете въоръжени сили, Съвета по въоръженията, Програмния съвет и Съвета по отбранителни способности.

Чл. 8. Дирекция “Инвестиции в отбраната”:

1. организира изготвянето на анализи и варианти за решаване на дефицита от отбранителни способности;
2. координира планирането, изготвянето на програми и проекти за модернизация на въоръжените сили; обобщава предложения за инвестиционни проекти и ги включва в проекта на Инвестиционния план-програма на Министерството на отбраната 2020;
3. координира управлението на жизнения цикъл на отбранителните продукти в областта на науката, изследванията и развитието;
4. обобщава и подготвя окончателния проект на годишния План за дейността изследване и развитие на Министерството на отбраната и го внася за разглеждане в Съвета по въоръженията;
5. дава становища по въпросите, свързани с процеса на управление на жизнения цикъл на отбранителни продукти; съгласува документите за управление на жизнения цикъл на отбранителни продукти;
6. организира и координира процесите по приемане на/снемане от въоръжение на отбранителни продукти;
7. осигурява технически документи за осъществяване на централизирани

доставки и услуги по Единния финансов план за материално-техническо осигуряване (ЕФП за МТО) на Министерството на отбраната и Българската армия;

8. подготвя процедурите за Министерството на отбраната по договарянето в областта на научните изследвания, развитието и доставката на отбранителни продукти;

9. осигурява управлението на риска през фазите Концепция, Разработване и Придобиване;

10. организира дейността, свързана с кодификацията на отбранителни продукти, като присвоява за българските производители уникален "Код на доставчик по НАТО" и „Стокови номера по НАТО" на изделията, които произвеждат и доставят за нуждите на Българската армия;

11. извършва дейностите при анализ и закриване на рекламации за отбранителни продукти;

12. организира формирането на интегрираните проектни екипи и контрола на изпълнение на инвестиционните проекти;

Чл. 9. Институтът по отбрана:

1. изготвя прогнози, концепции, проучвания и анализи за развитие и усъвършенстване на отбранителни продукти;

2. подготвя експертни оценки по програми, проекти и разработки на отбранителни продукти в процеса на управление на жизнения цикъл на отбранителни продукти;

3. извършва научни изследвания за внедряване на съвременни методи, принципи и технологии в процеса на създаване на нови образци на отбранителни продукти;

4. изготвя мотивирани предложения по осигуряването на оперативната и техническа съвместимост на отбранителни продукти;

5. участва в изготвянето от ИПЕ на документите за подготовката и реализацията на проектите за отбранителни продукти;

6. контролира правилното позоваване и прилагането на стандартизационните документи за осигуряване на единна терминология и стандартизационни процедури при разработване и внедряване на отбранителни продукти;

7. организира и координира дейността за своевременното планиране и реализиране на процедурите за разработване и приемане на стандартизационни документи, необходими през целия жизнен цикъл на отбранителните продукти;

8. осигурява и управлява качеството на отбранителните продукти, в съответствие с акт на министъра на отбраната;

9. участва при организиране и провеждане на процедури за изпитване на отбранителните продукти;

10. изготвя обобщени доклади и предложения за резултатите от комплексни изпитвания, оценка на съответствието и проверка на документацията на отбранителни продукти и ги внася за разглеждане в Съвета по въоръженията;

11. съгласува и при необходимост изготвя програми и методики за изпитвания, извършва проверка и калибровка на специализираните средства за измерване при управлението на жизнения цикъл на отбранителни продукти;

12. извършва сертификация на отбранителни продукти и сертификация на Системи по качеството на производителите на отбранителни продукти за съответствие със Съюзните публикации на НАТО в областта на качеството AQAP.

Чл. 10. Дирекция „Стратегическо планиране”:

1. обобщава и внася за разглеждане в Съвета по отбранителни способности (Съвет по ОС) предложенията за изграждане на отбранителни способности и ги предлага за утвърждаване от министъра на отбраната;

2. внася в Съвета по въоръженията утвърдените предложения за изграждане на отбранителни способности за разработване на анализи и варианти за придобиването им;

3. обобщава и внася за разглеждане в Съвета по ОС предложенията за снемане от въоръжение и експлоатация на отбранителни продукти.

Чл. 11. Дирекция “Планиране, програмиране и бюджет”;

1. планира и съгласува финансовите средства за изпълнението на инвестиционните проекти за придобиване на отбранителни продукти;
2. контролира правилното и целесъобразно използване на планираните финансови средства за управление на жизнения цикъл и съответствието на фактическите разходи с планираните;
3. внася в Съвета по въоръженията за разглеждане на включените позиции на ИП и в Съвета по отбрана за утвърждаване на ЕФП за МТО на Министерството на отбраната и Българската армия.

Чл. 12. Дирекция “Логистика”:

1. координира заявяването, доставката и разпределението на отбранителните продукти и упражнява контрол по управлението на жизнения им цикъл във фази експлоатация, поддръжка и снемане от употреба;
2. подпомага изпълнението на ЕФП за МТО на Министерството на отбраната и Българската армия и използването на отбранителните продукти;
3. подготвя документи, регламентиращи управлението на фазите експлоатация, поддръжка и снемане от употреба и участва в организацията на изпитванията и оценката на отбранителните продукти през целия им жизнен цикъл;
4. обобщава и изготвя списъци на отбранителни продукти за снемане употреба/въоръжение;
5. организира дейностите, свързани с освобождаване от излишни отбранителни продукти с изтекъл експлоатационен срок (срок на годност), разкомплектоването и бракуването им;
6. води отчет и анализира състоянието и осигуреността на въоръжените сили с основни образци въоръжение, техника и други материални ресурси.
7. организира и координира процесите по въвеждането във и извеждането от експлоатация (употреба) на отбранителни продукти;
8. организира експлоатацията (употребата) на отбранителни продукти, извършва контрол по състоянието им и участва в процеса по модернизацията на отбранителни продукти;
9. организира снемането от експлоатация (употреба) на отбранителни продукти и освобождаване на въоръжените сили от отбранителни продукти.

Чл. 13. Дирекция “КИС”:

1. анализира и съгласува информацията за системата С4И в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия, необходима за управление на жизнения ѝ цикъл; съгласува всички документи, свързани с жизнения цикъл на системата С4И;
2. организира и осъществява военно-приложното и технологичното развитие на системата С4И; планира обучението на личния състав, интегрираната логистична поддръжка и експлоатацията на системата С4И в Българската армия;

Чл. 14. Дирекция “Административно и информационно обслужване”:

1. внася в Съвета по отбрана документи, свързани с управлението на жизнения цикъл на отбранителните продукти;
2. съхранява оригиналите на утвърдените ТТЗ и ТС по ЗОП и изпраща заверени копия при необходимост.

Чл. 15. Дирекция “Финанси”:

1. води счетоводния отчет на приетите/снети от въоръжение и експлоатация излишни отбранителни продукти;
2. изготвя актове на министъра на отбраната за реализацията на снетите от въоръжение и експлоатация отбранителни продукти.

Чл. 16. Дирекция „Сигурност на информацията”:

1. дава становища относно сигурността и защитата на класифицираната информация, във връзка с процеса на управление на жизнения цикъл на отбранителните продукти;

2. съдейства на ръководителите на проекти по време на жизнения цикъл на отбранителните продукти, като определя обема на класифицираната информация в проектите, свързани с изследване и развитие, технология, информация, снабдяване и продажби на отбранителните продукти, съхранява технически спецификации и изходни задания за отбранителните продукти, съдържащи класифицирана информация и системи или подсистеми за разузнавателни данни и разузнаване.

Чл. 17. Съвместното командване на силите:

1. координира анализа, проучва и определя потребностите от отбранителни продукти, за осъществяване на функциите и дейностите, общи за видовете въоръжени сили;

2. координира получаването на информация от подчинените му военни формирования, необходима за управление на жизнения цикъл на отбранителни продукти;

3. планира и определя потребностите от финансови средства за отбранителните продукти за функциите и дейностите, общи за видовете въоръжени сили;

4. координира действията по въвеждането в експлоатация, поддръжката, съхранението, обслужването, транспорта, ремонта и снемането от въоръжение и експлоатация на отбранителните продукти в подчинените му военни формирования;

5. организира провеждане на изпитвания за изготвяне на експертни оценки на отбранителните продукти в подчинените му военни формирования.

Чл. 18. Видовете въоръжени сили:

1. извършват анализ, проучване и определяне на потребностите от отбранителни продукти във вида ВС;

2. планират и организират дейностите от жизнения цикъл на отбранителните продукти във вида ВС и участват в прогнозирането на финансови средства за отбранителните продукти във вида ВС;

3. организират въвеждането в експлоатация, поддръжка, съхранение, обслужване, транспорт, ремонт и снемане от въоръжение и експлоатация на отбранителните продукти във вида ВС;

4. участват в изпитванията и изготвянето на експертни оценки за отбранителните продукти.

Чл. 19. Националният директор по въоръженията се назначава със заповед на министъра на отбраната и управлява и координира дейностите по:

1. фазите на жизнения цикъл на отбранителните продукти;

2. международното военно-икономическо и научно-техническо сътрудничество в рамките на НАТО и ЕС, както и това на двустранна основа в областта на изследванията и технологиите;

3. изпълнение на инвестиционните проекти на въоръжените сили.

Чл. 20. Националният директор по въоръженията:

1. подпомага министъра на отбраната при формирането и осъществяването на политиката по въоръженията и техниката;

2. анализира резултатите от дейностите на националните представители на Министерството на отбраната в комитетите и групите на НАТО и ЕС по въпросите на ДИР и изготвя предложения по тях до министъра на отбраната;

3. предлага на министъра на отбраната съвместни инвестиционни проекти за развитие на въоръжените сили с партньорски страни от НАТО и ЕС;

4. предлага на министъра на отбраната формата и изискванията към съдържанието на документите по отношение на жизнения цикъл на отбранителни продукти и организира

разработването им, в съответствие с документите на НАТО и ЕС;

5. организира възлагането и координира изпълнението на проучвания, анализи, експертни оценки във връзка с научноизследователската дейност в областта на въоръженията и техниката на съвместни проекти с НАТО и ЕС.

Чл. 21. (1) Главният информационен мениджър на МО и БА се назначава със заповед на министъра на отбраната и:

1. организира и ръководи планирането, осигуряването и функционирането на комуникационни информационни системи (КИС);

2. анализира резултатите и изпълнението инвестиционни проекти в областта на С4И, включително по отношение на време и обхват;

3. координира оперативно и технологично съвместяване и интеграция на комуникационните и информационните системи на министерството, структурите на пряко подчинение на министъра и Българската армия с комуникационните и информационните системи на министерствата и ведомствата.

4. участва в мениджмънта на риска при закупуване на продукти в областта на информационните и комуникационните технологии и определянето на критерии за оценка, позволяващи вземане на решение за избор и прекъсване финансирането на проекти по информационно осигуряване в сектора за сигурност;

5. участва в процеса на планирането на финансовите средства за поддръжка и развитие на КИС;

6. участва в прилагането на националната политика по кибернетичната защита в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия;

7. участва в създаването и актуализирането на документацията за изграждане на КИС в Министерството на отбраната и Българската армия и структурите на пряко подчинение.

(2) Главният информационен мениджър се подпомага в изпълнение на функциите си от дирекция „КИС” в Министерството на отбраната.

Чл. 22. (1) За изпълнение на инвестиционен проект на Министерството на отбраната се назначават Интегрирани проекти екипи (ИПЕ), с мандат – срока за изпълнение на проектите. Функциите на ИПЕ се определят, съгласно Приложение 2.

(2) Съставът на ИПЕ се предлага от дирекция “Инвестиции в отбраната” за одобрение от Съвета по въоръженията и се назначава със заповед на министъра на отбраната за всеки конкретен ИП.

Чл. 23. (1) Интегрираният проектен екип се състои от:

1. ръководител на проекта;

2. заместник-ръководител на проекта

3. координатор на проекта;

4. специалист по бойното използване;

5. специалист по научно съпровождане;

6. специалист по осигуряване на качеството.

(2) В зависимост от спецификата на инвестиционния проект, ИПЕ може да включва допълнително:

1. специалист по управление на договора и офсета;

2. отговорник по правните въпроси;

3. отговорник по финансовото осигуряване;

4. отговорници по сертификацията, кодификацията и стандартизацията;

5. представители на научни организации, експерти по сигурност на информацията, представители на индустрията и/или други специалисти.

(4) Интегрираният проектен екип изготвя План за изпълнение на ИП, съгласно Приложение 3, и други документи свързани с изпълнението на проекта. Планът за изпълнение се утвърждава от министъра на отбраната.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА ФАЗИ НА ЖИЗНЕНИЯ ЦИКЪЛ

Раздел I Общи положения

Чл. 24. Жизненият цикъл на отбранителни продукти включва следните фази:

1. Концепция;
2. Разработване;
3. Придобиване;
4. Експлоатация и поддръжка;
5. Снемане от употреба/експлоатация и въоръжение.

Чл. 25. Преминаването от една фаза в друга или връщане към предхождащата фаза се извършва от министъра на отбраната или оправомощено от него длъжностно лице, след разглеждането им от Съвета по въоръженията.

Раздел II Концепция

Чл. 26. (1) Фаза Концепция започва с изготвянето на Доклад за отбранителни способности (ДОС). ДОС се изготвя от членовете на Съвета по ОС, или техните представители от видовете въоръжени сили, при възникнала необходимост от изграждането на определена отбранителна способност. Съдържанието и оформянето на ДОС се определя съгласно Приложение 4.

(2) Докладите се изпращат по команден ред до дирекция „Стратегическо планиране” за становище относно необходимостта от съответната отбранителна способност, внасят се за разглеждане и одобрение от Съвета по ОС и се утвърждават от министъра на отбраната.

(3) Извън случаите по ал. 1, основание за започване на фазата е и утвърден от министъра на отбраната Инвестиционен план-програма на Министерството на отбраната 2020.

Чл. 27. (1) След утвърждаването на документите по чл. 26, ал. 1 и 3, работна група, назначена от министъра на отбраната по предложение на директора на дирекция „Инвестиции в отбраната”, изготвя проект на Концепция за изграждане на отбранителна способност (КИОС), съгласно Приложение 5.

(2) Концепцията за изграждане на отбранителна способност съдържа не по-малко от два варианта за преодоляване на дефицита от отбранителни способности, които могат да бъдат:

1. разработване и производство на нов отбранителен продукт, модернизация на отбранителен продукт или производство по лиценз;
2. придобиване чрез закупуване на нов отбранителен продукт или такъв втора употреба;
3. наемане, дарение, предоставяне за безвъзмездно ползване за определен срок на отбранителен продукт;
4. придобиване чрез участие в международни проекти и проекти на НАТО и ЕС.

(3) Ръководителят на работната група представя КИОС в дирекция „Инвестиции в отбраната” за извършване оценка на риска по отношение на възможността за изпълнение на различните варианти на КИОС. След извършване на оценката, директорът на дирекция „Инвестиции в отбраната” внася КИОС за разглеждане в Съвета по въоръженията. Съветът по въоръженията приема един от вариантите на КИОС. С приемането на варианта на КИОС фаза Концепция се счита за изпълнена.

(4) След разглеждането и приемането на варианта от Съвета по въоръженията, той се внася от директора на дирекция „Инвестиции в отбраната” за одобрение в Съвета по отбрана. Приетият вариант на КИОС се счита за одобрен ИП и се включва в Инвестиционния план-програма на Министерството на отбраната 2020 от дирекция „Инвестиции в отбраната”.

(5) В 10 дневен срок от включването на одобрения ИП в плана по ал. 4, директорът на дирекция „Инвестиции в отбраната” организира изготвянето на заповед на министъра на отбраната за стартиране проекта и назначаване на ИПЕ за неговото изпълнение. В състава на ИПЕ се включва работната група по ал. 1.

Чл. 28. Преминаването към следващата фаза от управлението на жизнения цикъл на отбранителните продукти става само при наличие на осигурено финансиране на проекта и утвърден План за изпълнението на ИП.

Раздел III Разработване

Чл. 29. (1) При приет и одобрен вариант на КИОС в съответствие с чл. 27, ал. 2, т. 1, заявителят изготвя изходно задание (ИЗ) за отбранителния продукт, съгласно Приложение 6. Изходното задание се утвърждава от ръководителя на основната програма и се изпраща в дирекция „Инвестиции в отбраната” за включване в Регистър на утвърдените ИЗ.

(2) След включването на ИЗ в регистъра, директорът на дирекция „Инвестиции в отбраната” изпраща писмо-заявка до директора на Института по отбрана за извършване на етап „Проучване” в съответствие със стандарти ВС 2-03:2007 и ВС 40 095-91.

(3) В случай, че Институтът по отбрана не разполага със съответния компетентен персонал за извършването на етап „Проучване”, той може да бъде възложен на друго лице.

Чл. 30. (1) Изпълнителят на проучването изготвя отчетен доклад за проучването, тактико-техническо задание (ТТЗ), съгласно Приложение 7, и/или техническа спецификация (ТС), съгласно Приложение 8. Изпълнителят на проучването изпраща доклада и ТС по ЗОП/ТТЗ в дирекция „Инвестиции в отбраната”.

(2) Директорът на дирекция „Инвестиции в отбраната” внася документите по ал.1 за разглеждане в Съвета по въоръженията. В случай, че документите по ал. 1 се приемат от Съвета по въоръженията, ТС по ЗОП/ТТЗ се съгласува от секретаря и председателя на Съвета по въоръженията и се предлага на министъра на отбраната или на упълномощеното от него лице за утвърждаване.

(3) След утвърждаването на ТС по ЗОП/ТТЗ, дирекция „Инвестиции в отбраната” ги завежда в регистър и им присвоява уникален номер, предава оригинала за съхранение в дирекция „Административно и информационно обслужване” и уведомява съответния ръководител на основна програма. Дирекция „Административно и информационно обслужване” изпраща заверено копие от утвърдената ТС по ЗОП/ТТЗ на заявителя, дирекция „Инвестиции в отбраната”, ДППБ, ДЛ и ИО.

(4) Изменения в ТТЗ, въз основа на което не е обявена процедура за възлагане на обществена поръчка, могат да се внасят след мотивирано предложение от ръководителя на ИПЕ. Измененията се приемат и утвърждават по реда на приемане и утвърждаване на ТТЗ.

Чл. 31. Откриването на позиция в ЕФП за МТО на Министерството на отбраната и Българската армия и изготвянето на документация за обществена поръчка се извършва от ръководителя на основната програма само след утвърждаване на ТС по ЗОП/ТТЗ.

Чл. 32. Ръководителят на ИПЕ, съгласувано с ръководителя на основна програма, отправя предложение до директора на дирекция „Инвестиции в отбраната” за организиране на процедура за възлагане на обществена поръчка за изпълнение на разработването. Научното съпровождане на разработването се определя в договора за изпълнение на обществената поръчка.

Чл. 33. Фаза Разработване от управлението на жизнения цикъл на отбранителните продукти включва етапите: Проучване, Идеен проект, Работен проект и Опитен образец.

Чл. 34. (1) Изпълнителят в етап Идеен проект представя на ръководителя на ИПЕ

най-малко два варианта на проекта, в съответствие със стандарт ВС 2-03:2007 и ВС 40 095-91. Ръководителят на ИПЕ внася идейния проект за разглеждане в Съвета по въоръженията.

(2) Въз основа на избора на вариант от идейния проект от Съвета по въоръженията, председателят му предлага на министъра на отбраната да утвърди избрания вариант, както и представя мотивирано предложение за продължаване или спиране на разработката.

Чл. 35. (1) В етап Работен проект изпълнителят:

1. предлага основните технически решения на отбранителния продукт и неговите съставни части в съответствие със стандарти ВС 2-03:2007 или ВС 40 095-91;

2. изготвя и съгласува с дирекция „Инвестиции в отбраната”, ИО и ИПЕ програма и методика за провеждане на изпитвания на образци от отбранителния продукт, с цел потвърждаване на техническите решения и възможност за постигане на изискванията в ТТЗ;

3. внася резултатите от изпитванията в Съвета по въоръженията, съвместно с ръководителя на ИПЕ.

(2) Съветът по въоръженията разглежда резултатите от изпитванията и може да ги приеме или не. В случай, че Съветът по въоръженията приеме резултатите, председателят му предлага на министъра на отбраната да утвърди работния проект, както и да продължи или спре по-нататъшния процес на разработването.

Чл. 36. (1) В етап Опитен образец изпълнителят изработва опитен образец на отбранителния продукт и документите в съответствие със стандарт ВС 2-03:2007 или ВС 40 095-91.

(2) Образецът по ал. 1 се изпитва от комисия на възложителя. Комисията изготвя протокол за приемане на продукта и прави предложение пред Съвета по въоръженията, относно възможността за приемане на въоръжение на отбранителния продукт.

(3) В случай, че Съветът по въоръженията приеме резултатите от изпитванията, в 10 дневен срок след утвърждаване на протокола от заседанието му, директорът на дирекция „Инвестиции в отбраната” изготвя проект на заповед на министъра на отбраната за приемане на опитния образец и информира изпълнителя за по-нататъшния ход на разработването.

Чл. 37. Производство по лиценз се извършва от лице, избрано по реда и при условията на Закона за обществените поръчки, по предоставена от лицензодателя лицензна документация и започва с изработването на Пробна серия, като се следва последователността, посочена в чл. 35.

Чл. 38. (1) Фаза Разработване се счита за изпълнена:

1. при наличие на утвърдена ТС по ЗОП/ТТЗ – когато се изпълнява само етапът Проучване;

2. при приет и одобрен опитен образец – когато се изпълняват етапите Проучване, Идеен проект, Работен проект и Опитен образец.

(2) Преминаването към следващата фаза се извършва при наличие на решение за производство на отбранителния продукт, осигурено финансиране и открита позиция в ЕФП за МТО.

Раздел IV **Придобиване**

Чл. 39. (1) Придобиването на отбранителни продукти се извършва чрез:

1. доставка на вече произведен продукт;

2. производство и доставка на продукт.

(2) Когато придобиването е по т. 1, целта е доставяне на отбранителен продукт за постигане в пълна степен на заявените отбранителни способности.

(3) Когато придобиването е по т. 2, целта е да се произведе и изпита отбранителен продукт, в съответствие с изискваният, необходими за постигане на съответната отбранителна способност, потвърдени във фаза „Разработване”, както и с изискванията, свързани с

поддръжката и работата на този отбранителен продукт.

Чл. 40. (1) Когато отбранителен продукт се придобива посредством способите по чл. 27, ал. 2, точки 2 и 3, заявителят попълва заявка за придобиване или поддържане на отбранителен продукт и обосновка за потребността за придобиване отбранителен продукт, съгласно Приложение 9, в съответствие с избрания вариант от КИОС и ги представя в дирекция „Логистика“ до 15 април на годината предхождаща годината на доставка.

(2) Дирекция „Логистика“ обобщава заявките с обосновките и ги предоставя на дирекция „Инвестиции в отбраната“ до 10 юли на годината, предхождаща годината на доставка.

(3) дирекция „Инвестиции в отбраната“

1. завежда утвърдените заявки в Регистъра за Заявки за придобиване и поддържане на отбранителни продукти или за извършване на услуга;

2. извършва анализ на възможността за използване на съществуващите ТС по ЗОП или за разработване на нови ТС по ЗОП, съвместно с Института по отбрана, на базата на предложените заявки и съществуващите към момента технически спецификации;

3. при необходимост от разработване на нови ТС по ЗОП, изпраща писмо-заявка на Института по отбрана за тяхното разработване на основание представените от лицето по ал. 1 документи.

(4) Институтът по отбрана изготвя ТС по ЗОП до 15 октомври на годината предхождаща доставката на отбранителния продукт и ги изпраща в 10 дневен срок в дирекция „Инвестиции в отбраната“. Изготвените ТС по ЗОП се внасят за разглеждане от Съвета по въоръженията.

(5) Приетите от Съвета по въоръженията ТС по ЗОП се предлагат за утвърждаване от министъра на отбраната или от упълномощеното от него длъжностно лице.

(6) В тридневен срок след утвърждаване на ТС по ЗОП, дирекция „Инвестиции в отбраната“ ѝ присвоява номер, вписва я в Регистъра на утвърдените технически спецификации по ЗОП и прилага оригинала към протокола от съответното заседание на Съвета по въоръженията. Срокът на валидност на ТС по ЗОП е до настъпване на промяна в изискванията посочени в заявката и обосновката за придобиване или поддържане на отбранителния продукт.

(7) При необходимост дирекция „Административно и информационно обслужване“ изпраща заверени копия на утвърдените ТС по ЗОП на заинтересованите структури.

(8) Ръководителят на основна програма открива позиция в ЕФП за МТО на МО до 20 октомври на годината предхождаща доставката на отбранителния продукт въз основа на утвърдената ТС по ЗОП.

Чл. 41. (1) В случаите, в които е възникнала спешна необходимост от придобиване на отбранителен продукт, необходим за осигуряване участието на въоръжените сили в операции и мисии извън територията на страната, заявителите могат да предлагат откриването на процедура за възлагане на обществена поръчка по реда на чл. 8, ал. 6 от ЗОП.

(2) Ако за предмета на обществената поръчка по ал. 1 няма налична ТС по ЗОП, Институтът по отбрана в 7 дневен срок изготвя такава и я изпраща в дирекция „Инвестиции в отбраната“ за внасяне в Съвета по въоръженията. В този случай не се назначава ИПЕ. Финансирането на придобиването се осигурява след разглеждане на въпроса в Програмния съвет.

Чл. 42. Когато отбранителен продукт се придобива посредством способа по чл. 27, ал. 2, т. 4, се прилагат процедурите, предвидени в съответните международни организации, при спазване изискванията на националното законодателство.

Чл. 43. Дирекция „Инвестиции в отбраната“ организира придобиването на отбранителни продукти въз основа на утвърдените ЕФП за МТО на МО и Инвестиционен план-програма на Министерството на отбраната.

Чл. 44. В хода на изпълнението на договора за придобиване на отбранителен продукт, командирите (началниците) организират дейности за осигуряване на експлоатацията и поддържането на отбранителния продукт, обучението на личния състав, в съответствие с клаузите на договора.

Чл. 45. Придобиването на отбранителни продукти във въоръжените сили по Програмата на САЩ за подпомагане в областта на сигурността и отбраната се извършва съгласно клаузите на международните и двустранните споразумения, страна по които е Република България, съответно Министерството на отбраната.

Чл. 46. Фаза Придобиване се счита за изпълнена с приемането на въоръжение на придобития отбранителния продукт.

Раздел V

Приемане на въоръжение

Чл. 47. (1) На въоръжение се приемат ОП придобивани за първи път, с установени тактико-технически характеристики и осигуряващи заявените отбранителни способности, независимо от способа на тяхното придобиване.

(2) На въоръжение могат да се приемат отбранителни продукти и без да се придобиват, в следните случаи:

1. отбранителният продукт отговаря на техническите изисквания на Министерството на отбраната за него, но не е създаден специално за нуждите на въоръжените сили;

2. отбранителният продукт е предоставен на Министерството на отбраната или на Командванията на видовете въоръжени сили от други държави, юридически лица, ведомства или организация за ограничен период от време, за изпълнение на отделни задачи, в определени региони, за провеждане на опити, тестове и оценки, за обучение, тренировки или учения.

Чл. 48. Отбранителни продукти, които са променили съществено основните си тактико-технически характеристики се приемат на въоръжение, като ново придобити.

Чл. 49. (1) Комплексни отбранителни продукти и системи, придобивани за пръв път, могат да се приемат на въоръжение поетапно или изцяло.

(2) Техните комплектоващи компоненти могат да се приемат на въоръжение и да се въвеждат в експлоатация едновременно с приемането на въоръжение на отбранителния продукт или поотделно.

(3) Компонентите могат да се приемат на въоръжение и въвеждат в експлоатация с ограничения или без, за самостоятелно използване в Министерството на отбраната.

Чл. 50. Заявителят, съответно потребителят на отбранителния продукт, както и производителят, изпраща в дирекция "Инвестиции в отбраната" мотивирано предложение за приемане на въоръжение на отбранителен продукт.

Чл. 51. (1) Към предложението се прилага информация за:

1. способа за придобиване и документа, удостоверяващ това;

2. присвоен сток номер на отбранителния продукт по НАТО;

3. някой от следните документи в зависимост от начина на придобиване:

а) техническа спецификация на отбранителния продукт по договора за доставка или ТТЗ;

б) протокол от приемни изпитвания;

в) становище от Института по отбрана

(2) В случай, че отбранителният продукт няма присвоен Стоков номер по НАТО, заявителят, съответно потребителят на отбранителния продукт или производителя му изпраща

заявка до дирекция „Инвестиции в отбраната“ за присвояване на номер.

Чл. 52. (1) Когато се налага ползването на отбранителен продукт, който не е придобиван за нуждите на въоръжените сили преди това, въз основа на заявката по чл. 40 от заявителя, дирекция „Инвестиции в отбраната“ изпраща писмо-заявка до Института по отбрана за изготвяне на становище относно възможността отбранителния продукт да бъде приет на въоръжение.

(2) В тридневен срок от получаване становището на Института по отбрана, дирекция „Инвестиции в отбраната“ внася предложението на заявителя за разглеждане в Съвета по въоръженията, заедно със становището на Института по отбрана и останалата документация за отбранителния продукт.

Чл. 53. (1) Приемането на въоръжение на отбранителния продукт в Министерството на отбраната и Българската армия се извършва със заповед на министъра на отбраната по предложение на председателя на Съвета по въоръженията. Заповедта се изготвя от дирекция „Инвестиции в отбраната“ в тридневен срок от утвърждаване на протокола от съответното заседание на съвета.

(2) Въз основа на заповедта по ал. 1, дирекция „Инвестиции в отбраната“ вписва приетия отбранителен продукт в Регистъра на изделията приети на въоръжение и издава Сертификат на производителя за приетия на въоръжение отбранителен продукт.

(3) Заповедта на министъра на отбраната за приемане на въоръжение се изпраща от дирекция „Инвестиции в отбраната“ на всички заинтересовани структури в Министерството на отбраната и Българската армия.

Раздел VI

Експлоатация и поддръжка

Чл. 54. Целта на фаза Експлоатация и поддръжка е създаване на организация и условия за правилно използване на придобитите отбранителни продукти, според тяхното предназначение, в рамките на утвърдените норми за разход на материални и финансови средства, при спазване на установените правила от производителя и изискванията за безопасност.

Чл. 55. (1) Фаза Експлоатация и поддръжка започва след доставката на отбранителните продукти в мястото за използване и приемането им на въоръжение и включва: регистрацията, отчета, използването, техническото обслужване, ремонта, съхранението, усъвършенстването, модернизацията, удължаването на срока за използване и предявяването на рекламации към качеството на отбранителните продукти.

(2) Въвеждането на ново придобитите отбранителни продукти в експлоатация в Българската армия се извършва със заповед на началника на отбраната, на основание заповедта на министъра на отбраната за приемане на въоръжение.

(3) Въвеждането на ново придобитите отбранителни продукти в експлоатация в структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната се извършва със заповед на съответните им ръководители.

(4) Отбранителни продукти, приети на въоръжение в страни членки на НАТО и ЕС се въвеждат в експлоатация със заповед на началника на отбраната.

Чл. 56. Отбранителните продукти, предоставени на български контингенти извън страната по програми за международна помощ, включително и такива за временно ползване, се въвеждат в експлоатация със заповед на началника на отбраната по предложение на потребителя им и при условие, че са приети на въоръжение в страни членки на НАТО и ЕС.

Чл. 57. (1) Експлоатацията и поддръжката на отбранителните продукти се организира от ръководителите/командирите/началниците на структурите от Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия от всички степени.

(2) Обучението и подготовката на личния състав, който ще експлоатира и поддържа съответния отбранителен продукт се организира от лицата по ал. 1 и се извършва чрез Системата за управление на човешките ресурси.

Чл. 58. (1) Лицата, пряко заети с експлоатацията на отбранителните продукти, ги водят на отчет. Отчетът отразява техния тип, вид, наименование, наличност, количество, качество, комплектност, качествено (техническото) състояние и местонахождение.

(2) Видовете отчет са индивидуален, оперативен и счетоводен.

(3) Индивидуалният отчет включва данни за отбранителния продукт, които се водят в служебна книжка (паспорт, формуляр, книга, картон, етикет и други), вписани от производителя или от лицето, което го експлоатира.

(4) Оперативният отчет включва обобщени данни за отбранителния продукт, касаещи неговите експлоатационни, количествени и качествени характеристики и се изготвя във военното формирание, експлоатиращо отбранителния продукт.

(5) Счетоводният отчет включва данните, които се водят за отбранителни продукти, в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството и Счетоводния документооборот в Министерството на отбраната, Българската армия и структурите на подчинение на министъра на отбраната.

Чл. 59. (1) Използването на видовете отбранителни продукти се организира според изискванията на ръководствата и инструкциите им за експлоатация, а когато такива липсват, редът и начина за тяхното използване се определят от началника на отбраната по предложение на съответните потребители.

(2) Отбранителните продукти се обслужват технически, ремонтират се и се съхраняват в съответствие с техническата документация за тях.

Чл. 60. В хода на експлоатацията на отбранителните продукти, потребителите им могат да предлагат тяхното усъвършенстване, модернизация и/или удължаване на срока на използване.

(1) Усъвършенстването на отбранителни продукти се извършва за повишаване на от технико-икономическите показатели на продукта, без да се изменят съществено основните му показатели.

(2) Модернизацията на отбранителните продукти се извършва за изменения на основните тактико-технически характеристики на отбранителните продукти. Модернизацията на отбранителни продукти се осъществява по реда на чл. 29 до 37.

(3) Удължаването на срока за използване на отбранителни продукти се извършва след експертна оценка, съгласно Процедура за изменение на срока на експлоатация Приложение 10.

Чл. 61. Експлоатацията и поддръжката на отбранителни продукти при участие на български контингенти в операции или мисии извън територията на страната се извършва по реда и при условията на този правилник, като се отчитат и особеностите на всяка конкретна операция или мисия.

Чл. 62. Необходимите материални и финансови средства за експлоатация и поддръжка на отбранителни продукти се планират от ръководителите на основни програми на основата на Указанията за програмиране, като се отчитат и наличностите от отбранителни продукти в логистичните складове и бази.

Чл. 63. (1) Лицата, които пряко експлоатират и поддържат отбранителни продукти, началниците и командирите от всички степени, осъществяват непрекъснато наблюдение,

контрол и анализ на състоянието на отбранителните продукти и оценка на резултатите от тяхното използване.

(2) Оценката се по ал. 1 изпраща по команден ред в щаба на Съвместното командване на силите, съответно в щабовете на командванията на видовете въоръжени сили, в зависимост от подчинеността на потребителя. Щабовете ежегодно до 15 януари на текущата година изготвят и изпращат информация в ДЛ за отбранителните продукти, чиито срок на експлоатация изтича през следващата календарна година.

(3) Дирекция „Логистика” изготвя обобщен списък на отбранителните продукти, чиито срок на експлоатация изтича през следващата календарна година и го изпраща на дирекция „Инвестиции в отбраната” до 20 февруари на текущата година. Дирекция „Инвестиции в отбраната” в 10 дневен срок от получаване на списъка внася предложения за модернизация, усъвършенстване или удължаване на срока на експлоатация в Съвета по въоръженията.

Чл. 64. В хода на експлоатацията и поддръжката на отбранителни продукти могат да се правят рекламации. Условието и реда за тяхното извършване се определят в акт на министъра на отбраната.

Чл. 65. (1) Извеждането от експлоатация на отбранителни продукти се извършва със заповед на началника на отбраната/ръководителя на структура на пряко подчинение на министъра на отбраната, при наличието на:

1. количества, надхвърлящи щатните потребности;
2. изчерпване на техническия и експлоатационен ресурс;
3. негодност за употреба, вследствие на природни бедствия, инциденти или авария, или опасност за съхранение;
4. съществени отклонения от изискванията на техническата документация, които пречат на нормалната експлоатация и не подлежат на ремонт;
5. спряно производство и невъзможност за осигуряване с резервни части;
6. отпадане на потребността от определена отбранителна способност;
7. техническа невъзможност за постигане на съответната отбранителна способност;
8. разпоредби на международни договори или други нормативни актове.

(2) Заповедта съдържа подробни мотиви относно обстоятелствата по ал. 1, въз основа на които отбранителния продукт се извежда от експлоатация.

ГЛАВА ПЕТА

ИЗПИТВАНЕ НА ОТБРАНИТЕЛНИ ПРОДУКТИ

Раздел I

Общи положения

Чл. 66. (1) Изпитванията на отбранителните продукти се извършва с цел да се оцени съответствието им с изискванията на потребителите в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната, Съвместното командване на силите и видовете въоръжени сили.

(2) Изпитванията на отбранителни продукти с научноизследователски цели се извършва по реда на този правилник.

Чл. 67. Изпитванията на отбранителни продукти, се извършват при спазване на принципите за:

1. прозрачност и проследимост в изпълнението на процедурите по изпитване;
2. обективност на резултатите;
3. достоверност на резултатите;
4. обвързаност по време, място и ресурси;

5. осигуряване на безопасността на участващите в процеса на изпитване.

Чл. 68. (1) Крайните резултати на процеса изпитване са констатиране на възможностите и оценяване на съответствието на отбранителния продукт спрямо:

1. заявените оперативни и технически изисквания;
2. изискванията за неговото функциониране при въздействия на околната среда;
3. изискванията за устойчивост, надеждност и транспортируемост;
4. техническата документация;
5. документацията за провеждане на изпитванията.

(2) Резултатите от изпитването на отбранителните продукти удостоверяват, че:

1. рисковете за снабдяване на МО и ВС с несъответстващи на изискванията отбранителни продукти са сведени до минимум;
2. се запазват характеристиките на отбранителния продукт при съхранението в периода на жизнения му цикъл;
3. са създадени условия за здравето и сигурността на експлоатиращия личен състав.

Раздел II

Видове изпитвания на отбранителни продукти

Чл. 69. (1) Видовете изпитвания на отбранителни продукти се систематизират по:

1. жизнения цикъл на продукта и биват предварителни, приемни, периодични и контролни.
2. условията и мястото на провеждане и биват лабораторни, полигонни, полеви, войскови;
3. проверяваните характеристики и биват технически, функционални; изпитвания на: якост, устойчивост, издръжливост, надеждност, безопасност, транспортируемост, ремонтпригодност, дълготрайност (съхранение);
4. наличие на въздействие и биват с въздействие или без въздействие върху продукта при изпитванията
5. резултатите от въздействието и биват без разрушаване или с разрушаване на продукта.

Чл. 70. Изпитванията се извършват чрез използване на тест, демонстрация, преглед/инспекция, проверка на изходния код (SOURCE CODE) на софтуерни продукти чрез повторно генериране на изпълнимия код, проверка на техническата документация или анализ.

Раздел III

Участници в изпитванията на отбранителни продукти

Чл. 71. Командващият на СКС, чрез началниците и командирите от всички степени, организира изпълнението на дейностите по изпитване на отбранителни продукти във видовете въоръжените сили.

Чл. 72. (1) Дирекция “Инвестиции в отбраната”:

1. заявява провеждането на изпитвания на новосъздадени и модернизирани отбранителни продукти и съгласува заявките за изпитване, заявени от ръководителите на интегрирани проектни екипи;
2. заявява провеждане на изпитвания преди и по време на избор на изпълнител и при изпълнението на договорите за доставка;

(2) Дирекциите на Министерството на отбраната и Щаба на отбраната, Съвместното командване на силите, видовете въоръжени сили и структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната, в качеството на заявители/потребители на отбранителни продукти, заявяват изпитвания на същите. Заявките се съгласуват от директора на дирекция „Инвестиции в отбраната”.

Чл. 73. Резултатите от изпитванията и експертните оценки на отбранителните продукти се внасят в Съвета по въоръженията за обсъждане. Председателят на Съвета по въоръженията предлага на министъра на отбраната оценки на крайните резултати от изпитванията на отбранителните продукти по отношение на обстоятелствата по чл. 68.

Чл. 74. Изпитванията на отбранителните продукти се извършват от длъжностни лица от Института по отбрана във взаимодействие с заинтересованите административни звена от Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната, Съвместното командване на силите и Щабовете на видовете въоръжени сили.

Раздел IV

Организиране на изпитванията на отбранителни продукти

Чл. 75. (1) Процедурата по изпитване на отбранителни продукти започва с изготвянето на Заявка за изпитване на отбранителен продукт, съгласно Приложение 11, която се изготвя от съответния ръководител/командир/началник.

(2) Заявките за изпитване се съгласуват с директора на дирекция „Инвестиции в отбраната”, който я представя на заместник-министъра на отбраната за утвърждаване и организира изпитванията на отбранителния продукт въз основа на утвърдената заявка за изпитване.

Чл. 76. За провеждане на изпитванията, на Института по отбрана се предоставят:

1. от заявителя на отбранителния продукт – копие на един от следните документи: утвърдено ТТЗ, военна техническа спецификация, ТС по ЗОП, утвърден работен или системен проект.

2. от изпълнителя: утвърдени програма и методика за изпитване, съгласно Приложение 12 конструкторска документация на продукта, ако е включена в договора, експлоатационна документация и образци/проби от отбранителния продукт за изпитване съобразно програмата и методиката за изпитване.

Чл. 77. (1) За разработван или доставян отбранителен продукт програма и методика за изпитване се изготвят от изпълнителя, а при избор на доставчик или при вече доставен отбранителен продукт, както и при експертна оценка на отбранителен продукт – от Министерството на отбраната.

(2) Програмата и методиката за изпитване могат да бъдат осигурени и от Министерството на отбраната, ако това е уговорено в договора. В този случай, Министерството на отбраната предоставя програма и методика за изпитване, изработени за сходен отбранителен продукт, като изпълнителят ги актуализира за съответните изпитвания.

(3) В случаите по ал. 2, Институтът по отбрана изготвя програма и методика за изпитване, въз основа на заповед на заместник-министъра на отбраната.

(4) Програмата и методиката за изпитвания се съгласуват от длъжностните лица съгласували военната техническа спецификация или ТС по ЗОП, от Института по отбрана ако не е изготвител на програмата и методиката за изпитвания и се утвърждават от заявителя на отбранителния продукт.

(5) Утвърдените оригинали на програмата и методиката за изпитвания се изпращат в Института по отбрана за включване в досието на отбранителния продукт. При необходимост копия от тях се изпращат на изпълнителя и на председателите на комисии за изпитване.

Раздел V

Провеждане на изпитванията на отбранителни продукти

Чл. 78. (1) Изпитванията при приемането на етапите на разработване и/или модернизацията на отбранителен продукт и усвояването на производството/ремонта му, се

извършват въз основа на заповед на заместник-министъра на отбраната.

(2) Войсковите и полигонните изпитвания, когато не са по ал. 1, се извършват от назначена със заповед на заместник-министъра на отбраната комисия с представители на заявителите и на заинтересуваните от или осигуряващи провеждането на изпитванията.

(3) Лабораторните изпитвания се извършват въз основа на заповед на директора на Института по отбрана на основание утвърдена заявка за изпитване.

(4) Комисиите осъществяват своята дейност в съответствие със заповедта на заместник-министъра на отбраната, изискванията на този правилник и програмата и методиката за изпитвания. Председателят на комисията за изпитване може да възлага извършването на определени работи по изпитванията на подкомисии от състава на комисията.

Чл. 79. Изборът на образците/пробите на отбранителния продукт за изпитване се извършва в съответствие с действащите и ратифицирани стандартизационни документи и съюзни публикации на НАТО. В случаите, когато няма стандартизиран метод за определяне на образците/пробите, се използва методиката съгласно Приложение 13.

Чл. 80. (1) Комисията за изпитвания на отбранителни продукти се председателства от представител на заявителя/потребителя, а заместник-председателят е от Института по отбрана.

(2) В състава на комисията за изпитване се включват представители на заявителя/потребителя, ИО, както и представители на други заинтересовани структури от Министерството на отбраната, Съвместното командване на силите, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и представители на изпълнителя.

Чл. 81. (1) Всяка комисия (подкомисия) оформя в протокол резултатите от изпитванията, съгласно Приложение 14.

(2) Протоколите на комисиите за изпитвания се утвърждават от длъжностното лице, разпоредило извършване на изпитването, а на подкомисиите – от председателя на комисията.

Чл. 82. Протоколът от работата на комисията за изпитвания на отбранителни продукти, протоколите от изпитванията, както и протоколът от изпитванията по т. 78, ал. 2, се внасят за разглеждане в Съвета по въоръженията от председателя на комисията за одобрение. В случай, че Съветът по въоръженията одобри протоколите, протоколът от работата на комисията се утвърждава от длъжностното лице, разпоредило изпитването.

Чл. 83. По реда на правилника се извършват и изпитванията на разработван софтуерен продукт за ползване от Министерството на отбраната, Съвместното командване на силите, видовете въоръжени сили или структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната.

Чл. 84. Документите, съставяни във връзка с организирането и провеждането на изпитванията на отбранителни продукти, както и за резултатите от тях, се съхраняват от Института по отбрана.

Раздел VI

Експертни оценки на отбранителни продукти

Чл. 85. Експертна оценка на отбранителен продукт се извършва в случаите, когато се променя експлоатационния му срок или е необходимо да се определят възможностите и състоянието му на годност.

Чл. 86. Експертната оценка на отбранителен продукт се извършва от експертна комисия, назначена със заповед на заместник-министъра на отбраната, по предложение на директора на дирекция „Инвестиции в отбраната“. Със заповедта се определят съставът на експертната комисия, задачите, обемът и видът на провежданите експертни оценки и срокът

за докладване на резултатите.

Чл. 87. (1) В случаите, в които се налага извършването на изпитвания за целите на експертната оценка, се изготвят програма и методика за изпитвания по реда на чл. 77, ал. 1. Изготвянето им се възлага със заповедта по чл. 86.

(2) Когато отбранителен продукт се подлага на изпитвания в лаборатория, за целите на експертната оценка, те се извършват въз основа на заповед на директора на Института по отбрана, на основание заповедта по чл. 86 и по предложение на председателя на комисията.

(3) При необходимост изпитванията по ал. 2 могат да се възлагат на акредитирани лаборатории, по реда за възлагане на обществени поръчки по ЗОП.

Раздел VII

Изпитвания за нуждите на трети лица

Чл. 88. (1) Изпитвания на отбранителни продукти за нуждите на трети лица се извършват от Института по отбрана въз основа на сключен договор между представляващия третото лице и директора на Института по отбрана.

(2) Представителят на третото лице представя в Института по отбрана техническите изисквания към отбранителния продукт, необходимите образци за изпитване и техническата документация за него.

Чл. 90. (1) Изпитванията се извършват от комисия, назначена със заповед на директора на Института по отбрана, в чийто състав се включва и представител на третото лице.

(2) Протоколите с резултатите от изпитванията се утвърждават от директора на ИО и копие се изпраща на третото лице.

Раздел VIII

Безопасност за личния състав при провеждане на изпитвания

Чл. 91. (1) Безопасността на личния състав по време на изпитване на отбранителен продукт се осигурява чрез прилагане на общи и специални мерки.

(2) Общите мерки за безопасност се определят от директора на Института по отбрана за всеки конкретен случай и се изразяват в обезопасяване на лабораториите, осигуряване на защитно облекло при необходимост и провеждане на инструктажи за безопасност.

(3) Специалните мерки за безопасност се осигуряват от изпълнителя и могат да бъдат запознаване на комисията, провеждаща изпитването с качествата, въздействията и с работата с отбранителния продукт и провеждане на инструктажи за безопасност преди всеки етап на изпитването.

(4) При провеждане на войскови, полеви или полигонни изпитвания, освен мерките за безопасност по ал. 1 и 2, личният състав и комисията прилагат и мерките за безопасност съгласно уставите на въоръжените сили.

ГЛАВА ШЕСТА

СНЕМАНЕ ОТ УПОТРЕБА/ВЪОРЪЖЕНИЕ, РАЗКОМПЛЕКТОВАНЕ, БРАКУВАНЕ И УНИЩОЖАВАНЕ НА ОТБРАНИТЕЛНИ ПРОДУКТИ

Раздел I

Снемане от въоръжение на отбранителни продукти

Чл. 92. (1) Отбранителните продукти се снемат от въоръжение въз основа на заповедта по чл. 65 и Доклад за отпадане на потребността от отбранителен продукт, съгласно

Приложение 15.

(2) Докладът съдържа подробни мотиви и обосновка на обстоятелствата по чл. 65, довели до необходимостта за снемане от въоръжение, както и дали отбранителния продукт следва да се разкомплектова, бракува и унищожи, подписва се от командващия СКС, съответно от командирите на видовете въоръжени сили и се представя в дирекция „Инвестиции в отбраната”, която заедно със заповедта по чл. 65 го внася за разглеждане в Съвета по въоръженията.

(3) Снемането от въоръжение на отбранителни продукти се извършва със заповед на министъра на отбраната, по предложение на председателя на Съвета по въоръженията. Заповедта съдържа мотивите, обосновката и предложенията от доклада.

Чл. 93. (1) Отбранителни продукти може да се снемат от въоръжение и без да е налице някое от условията по чл. 65 по мотивирано предложение на командващия СКС, командирите на видовете въоръжени сили или ръководителите на структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната. Предложението се предоставя на дирекция „Инвестиции в отбраната”, която го внася за разглеждане в Съвета по въоръженията.

(2) В предложението се излагат всички обстоятелства, налагащи снемането от въоръжение и обосновка за причините, поради които се предлага това. Съветът по въоръженията одобрява или не предложението, след което предлага на министъра на отбраната снемането от въоръжение на съответния отбранителен продукт.

Чл. 94. За сметите от въоръжение отбранителни продукти дирекция „Инвестиции в отбраната” създава и поддържа в актуално състояние Регистър на сметите от въоръжение отбранителни продукти.

Раздел II

Снемане от употреба на оръжия, боеприпаси, взривни вещества и пиротехнически изделия

Чл. 95. Отбранителни продукти, представляващи оръжия, боеприпаси, взривни вещества и пиротехнически изделия (ОБВВПИ) се снемат от употреба при настъпване на някое от условията, посочени в чл. 82, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за осъществяване на дейностите, свързани с оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия и контрола над тях във и от въоръжените сили на Република България, приета с ПМС № 278 от 2010 г., обн., ДВ, бр. 96 от 2010 г. (Наредбата).

Чл. 96. (1) Ежегодно до 10 януари на текущата година командирите/началниците на военните формирования от Българската армия изготвят и изпращат съгласувани по команден ред до Съвместното командване на силите, съответно до командванията на видовете въоръжени сили:

1. доклад за отпадане на потребността от отбранителни продукти, съгласно Приложение 15;

2. сведение за излишни бойни припаси, взривни вещества и пиротехнически изделия към 01.01. на текущата година, съгласно Приложение 16;

3. сведение за излишните оръжия към 01.01. на текущата година, съгласно чл. 92, ал. 1.

(2) Сведенията по ал. 1 съдържат два раздела, съобразно с изискванията на чл. 86, ал. 2 от Наредбата.

(3) При получаване на сведенията, старшите инстанции извършват преразпределение на излишните ОБВВПИ за попълване на щатните потребности на подчинените им структури.

Чл. 97. (1) До 20 януари на текущата година Съвместното командване на силите, съответно командванията на видовете въоръжени сили обобщават постъпилите сведения и

съставят доклада по чл. 92, ал. 1 и обобщени списъци на ОБВВПИ за снемане от употреба, които изпращат в дирекция „Логистика”.

(2) До 31 януари на текущата година, след обобщаване на сведенията по ал. 1, дирекция „Логистика” изготвя Списък на излишните за Българската армия ОБВВПИ, подлежащи на снемане от употреба, съгласно изискванията на чл. 86, ал. 2 от Наредбата и го представя за утвърждаване от министъра на отбраната.

Чл. 98. Ръководителите на структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната в сроковете по чл. 96 и 97 организират съставянето и утвърждават списъци на излишните им ОБВВПИ за снемането им от употреба.

Чл. 99. След утвърждаването му, списъкът по чл. 97, ал. 2 се изпраща на дирекция „Финанси”, която изготвя мотивирано предложение до министъра на отбраната за определяне на способа за разпореждане с ОБВВПИ и на дирекция „Инвестиции в отбраната” за организиране на процедури за възлагане на обществени поръчки, при условията и по реда на Закона за обществените поръчки, за утилизация на ОБВВПИ. Извадки от списъка се изпращат и на упоменатите в него структури за изпълнение.

Чл. 100. Когато способът за разпореждане с излишните оръжия е продажба чрез комисионер, дирекция „Логистика” и дирекция „Финанси” изготвят План-график за предаване на излишните оръжия на избрания комисионер. План-графикът се утвърждава от определен от министъра на отбраната заместник-министър и копия от него се изпращат на заинтересованите военни формирования и структури за изпълнение.

Чл. 101. Военните формирования на Българската армия предават в базите на бригада „Логистика” всички останали след разпределението по чл. 96, ал. 3 взривни вещества, бойни припаси, пиротехнически изделия, стрелково оръжие оптически прибори, електронно-оптически прибори и запасните инструменти и принадлежности за тях.

Чл. 102. Боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия се изпитват на Централният артилерийски технически изпитателен полигон – Змеево, гр. Стара Загора. Резултатите от изпитванията се отразяват в отчети от полигонните и лабораторните изпитвания на БВВПИ, проведени през предходната година. Отчетите се съставят ежегодно до 31 март на текущата година и се изпращат в дирекция „Логистика”.

(2) Боеприпаси, взривни вещества и пиротехнически изделия, които са показали резултати при изпитванията, различни от посочените в техническите изисквания се снемат от употреба и се забраняват за бойно използване със заповед на министъра на отбраната, по предложение на директора на дирекция „Логистика”. Заповедта се изготвя ежегодно до 31 май на текущата година въз основа на отчетите по ал. 1.

Чл. 103. Командирите (началниците) и ръководителите на структури на пряко подчинение на министъра на отбраната снемат от отчет гилзи от изстреляни боеприпаси и празна опаковка за тях, съгласно Приложение 18.

Раздел III

Снемане от употреба на останалите отбранителни продукти и разкомплектоване на оръжия

Чл. 104. (1) Отбранителните продукти, които не са ОБВВПИ, се снемат от употреба след издаването на заповедта по чл. 65 и въз основа на Доклади за отпадане на потребността от отбранителни продукти.

(2) Докладите се съставят от комисии, назначавани от командирите/началниците на военни формирования или ръководителите на структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната. Освен доклада, комисията съставя и Списък на отбранителните продукти за

снемане от употреба, Приложение 19, за съответната структура, със следните раздели:

1. излишни отбранителни продукти за реализация (активи, надхвърлящи щатните потребности и с отпаднала необходимост от тях, както и получените метални отпадъци при бракуване на отбранителни продукти);

2. отбранителни продукти и оръжия за разкомплектоване (спрени от производство, с невъзможност за осигуряване с резервни части, предвидени за преоборудване и други);

3. отбранителни продукти за бракуване (активи с изчерпан технически и експлоатационен ресурс на които ремонтът е невъзможен или икономически нецелесъобразен, негодни за употреба, опасни за съхранение, преминали през всички възможни начини за реализация, но не реализирани след провеждане на поне три процедури)

4. излишни отбранителни продукти за предоставяне за други формирования от въоръжените сили или структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната (активи, надхвърлящи щатните потребности и с отпаднала необходимост от тях, годни за използване по предназначение).

(3) Докладите и списъците по ал. 2 във военните формирования се съставят ежегодно до 30 декември на календарната година на електронен и хартиен носител и се представят по команден ред в Щаба на СКС, съответно в Щабовете на видовете въоръжени сили. Докладите и списъците по ал. 2 в структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната се съставят от техните звена.

Чл. 105. (1) Щабовете на видовете въоръжени сили/структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната обобщават списъците и извършват вътрешно преразпределение на излишните отбранителни продукти в подчинените им военни формирования/административни звена, след което представят списъците за утвърждаване от съответния командир/началник/ръководител.

(2) След вътрешното преразпределение, щабовете на видовете въоръжени сили/структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната изпращат на магнитен и хартиен носител в дирекция „Логистика“ информацията по чл. 104, ал. 2, т. 4 от списъка до 20 януари на текущата година.

Чл. 106. (1) До 31 януари на текущата година дирекция „Логистика“ обобщава получените по реда на чл. 105, ал. 2 списъци и изпраща екземпляри от обобщения списък на Щабовете на видовете въоръжени сили/структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната за изготвяне на предложения за преразпределяне на потребните им отбранителни продукти от списъка.

(2) До 10 февруари на текущата година структурите по ал. 1 изпращат до дирекция „Логистика“ обосновани искания за предоставяне на необходимите им отбранителни продукти от обобщения списък.

Чл. 107. (1) До 01 март на текущата година дирекция „Логистика“ изготвя преразпределение на отбранителните продукти от обобщения списък, съгласно постъпилите предложения от щабовете на видовете въоръжени сили и структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната.

(2) В същия срок дирекция „Логистика“ определя отбранителни продукти от обобщения списък, които отговарят на изискванията за запаси за стратегическо и мобилизационно развързване на въоръжените сили, за които изпраща разчет в Съвместното командване на силите за издаване на нареждания за движение на активи за получаването им в базите и складовете на бригада „Логистика“.

Чл. 108. (1) До 10 март на текущата година дирекция „Логистика“ представя обобщения списък по предходния член за съгласуване от началника на отбраната, командващия на СКС и ръководителите на структури на пряко подчинение на министъра на отбраната, след което го предлага за разглеждане и одобрение от Съвета по въоръженията.

(2) До десет дни след утвърждаването на протокола от заседанието на Съвета по

въоръженията, дирекция „Логистика” изпраща на Щабовете на видовете въоръжени сили и на структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната извадки от списъка с преразпределените им отбранителни продукти.

Чл. 109. (1) Отбранителните продукти по списъка от чл. 104, ал. 2 се снемат от употреба със заповед на командващия на СКС, съответно командира на вида въоръжена сила или ръководителя на структурата на пряко подчинение на министъра на отбраната. В заповедта се посочват и способите за разпореждане със сметите от употреба отбранителни продукти по чл. 104, ал. 2, т. 1 – 3.

(2) Предоставянето на преразпределените отбранителни продукти по чл. 108, ал. 2 се извършва със заповед на командващия/командирите/началниците/ръководителите на предаващата структура, която изготвя и необходимите отчетни документи по Албума.

Чл. 110. (1) До издаването на заповедта по чл. 109, ал. 1 командирите/началниците на военни формирования, съответно ръководителите на звена в структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната могат мотивирано да предлагат промени в отделни позиции по раздели 1 – 3 на списъка по чл. 104, ал. 2. Промените се извършват след писмено разрешение на командващия СКС, командирите на видовете въоръжени сили, съответно от ръководителите на структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната.

(2) До внасянето в Съвета по въоръженията, промени в отделни позиции от раздел 4 на списъка по чл. 104, ал. 2 могат да се извършват от дирекция „Логистика” по мотивирано предложение на командващия СКС, командирите на видовете въоръжени сили, съответно от ръководителите на структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната.

Чл. 111. Снемането от употреба на отбранителни продукти предоставени за осигуряване участието на български контингенти, намиращи се на мисии или операции зад граница, се извършва за всеки конкретен случай със заповед на командващия на СКС, съответно ръководителя на структура на пряко подчинение на министъра на отбраната, по предложение на националния командир на контингента.

Раздел IV **Разкомплектоване на отбранителни продукти**

Чл. 112. (1) Отбранителни продукти се предлагат за разкомплектоване на съставните им части с цел да се използват за осигуряване на техническата изправност на намиращи се на въоръжение други отбранителни продукти от същия вид, когато доставката на резервни части за тях е невъзможна или икономически неизгодна.

(2) Разглобяването на отбранителни продукти, които са обект на контрол по международни договори или попадат под други ограничения, се извършва в съответствие с установените изисквания за тях.

Чл. 113. (1) Разкомплектоването на отбранителни продукти от раздел 2 на списъка по чл. 104, ал. 2 се извършва във военните формирования (ремонтни работилници), или на други оборудвани за целта места, след получаване на заповедта за снемането им от употреба/въоръжение.

(2) За всеки предвиден за разкомплектоване комплексен отбранителен продукт се съставя досие, в което се съхраняват:

1. копие от заповедта за снемане от употреба/въоръжение;
2. извлечение от утвърдения Списък с позицията, на която се намира отбранителният продукт;
3. за моторни превозни средства – Протокол за разкомплектоване (ликвидация) на моторно превозно средство с Протокол за резултатите от ликвидация на дълготрайни материални/нематериални активи форма;
4. протокол за бракуване на агрегати, възли и детайли – когато се бракуват такива;

5. акт за изменение на качествено/техническото състояние на отбранителни продукти;

6. по един екземпляр от Протокола за резултатите от ликвидацията и от първичните счетоводни документи за заприходяване на частите, добити от разкомплектоването;

7. служебни книжки, паспорти на отбранителния продукт, ако има такива;

9. заявка за ремонт (за бронетанковата и автомобилната техника и други специални машини) и дефектовъчна ведомост за разкомплектоване на отбранителния продукт;

10. копие от документите за внесени суми за липсващи елементи от комплектността на продукта, ако има такива.

(3) След разкомплектоването, свидетелството за регистрация и табелите с регистрационните номера се представят по команден ред до логистичния орган, който ги е издал.

Раздел V

Определяне на отбранителни продукти за бракуване и унищожаване

Чл. 114. (1) Отбранителни продукти се бракуват и унищожават, когато е отпаднала необходимостта от тяхното използване и не намират друго приложение, съобразно с предназначението им; предлагани са за реализация, но не са реализирани след изпълнение на законовите процедури за това; частично или напълно са негодни за използване по предназначение и не могат да бъдат приведени в състояние на годност, вследствие на настъпване на някое от събитията, посочени в чл. 65, ал. 1

(2) Бракуване и унищожаване на отбранителни продукти може да се извършва и в изпълнение на международни договори, решения на Народното събрание или актове на Министерския съвет. При унищожаване на отбранителни продукти, представляващи въоръжение и техника, обект на контрол по международни договори, страна по които е Република България, се вземат предвид и изискванията, посочени в договора за всеки конкретен образец.

Чл. 115. Бракуването, разкомплектоването и унищожаването на отбранителни продукти се оформя съгласно Албума на първичните счетоводни документи, счетоводни регистри и форми на пояснителни документи за отчитане на финансовите и материалните ресурси в Министерството на отбраната и Българската армия (Албума) и Счетоводния документооборот в Министерството на отбраната и Българската армия.

Чл. 116. (1) Определяне на отбранителен продукт за бракуване се извършва от комисия, назначена с писмена заповед на ръководителя, командира (началника) на военното формирование, съответно структурата, които пряко го експлоатират.

(2) В състава на комисията се включват:

1. председател – заместник-командирът (ръководителят) по логистика (началникът на службата по съответния вид осигуряване);

2. членове – технически експерти и други специалисти по съответния отбранителен продукт, както и представител на финансовия орган.

(3) В състава на комисията не се включва материално отговорното лице, на което се числи отбранителния продукт, предложен за бракуване.

Чл. 117. (1) Комисията преглежда (проверява) състоянието на всеки отбранителен продукт поотделно в присъствието на материалноотговорното лице и изготвя Акт за изменение на качествено (техническо) състояние на отбранителни продукти, съгласно Албума. Актът се утвърждава от командира (началника) на съответната структура и се прилага към Списъка по чл. 104, ал. 2, т. 3.

(2) Актът и Списъкът се изпращат по реда на чл. 104, ал. 3. При необходимост старшата инстанция може да изисква допълнителни пояснения за обосноваване на необходимостта за бракуване на даден отбранителен продукт, а при отрицателно мнение –

връща актовете по команден ред, като изразява писмено причините за отказа, при което отбранителния продукт се сменя от Списъка или се включва в друг негов раздел.

Раздел VI

Фактическо бракуване и унищожаване на отбранителни продукти

Чл. 118. (1) Фактическото бракуване и унищожаване на отбранителните продукти се извършва след получаване в съответната структура или военно формирование на извадка от утвърдения Списък по чл. 104, ал. 2, т. 3 и копие от заповедта за снемане от употреба/въоръжение, в присъствието на комисия, назначена по реда на чл. 116, ал. 1 и материалноотговорното лице.

(2) Материално отговорното лице представя на комисията предложените за бракуване отбранителни продукти в пълна комплектност, съгласно комплектовъзнатата ведомост, заедно с отчетните документи, формуляри, паспорти и служебни книжки, с оформена техническа и служебна документация.

(3) Към документацията се прилагат копия от всички приходно-разходни документи, проследяващи изменението на комплектността на отбранителния продукт и разхода на ЗИП.

(2) За извършеното бракуване комисията съставя Протокол за бракуване на дълготрайни материални активи или съответно Протокол за бракуване на материални запаси, съгласно Албума.

(3) Комисията не може да включва в протоколите за бракуване отбранителни продукти, които не са посочени в утвърдения Списък по чл. 104, ал. 2, т. 3. В случай на допуснати грешки в протокола, той се анулира и се съставя нов.

Чл. 119. (1) При фактическото бракуване, назначената комисия в присъствието на материално отговорното лице описва частите, годни за употреба, както и получените материали и вторични суровини. Протоколът се подписва от всички длъжностни лица, назначени да извършат бракуването и се одобрява (утвърждава) от ръководителя на военното формирование/структурата на подчинение на министъра на отбраната.

(2) Фактическото унищожаване се извършва само след като се заделят годните за използване части от отбранителния продукт.

(3) При извършване на фактическото унищожаване на бракуваните отбранителни продукти, комисията попълва Протокол за резултатите от ликвидацията на дълготрайните активи и материалните запаси, съгласно Албума.

(4) Свалените годни за използване части от отбранителния продукт се завеждат на счетоводен отчет със Складова разписка или Акт за приемане и предаване на дълготрайни активи, съгласно Албума, екземпляри от които са неразделна част от протоколите за бракуване.

(5) Един екземпляр от протокола за бракуване на отбранителните продукти се предава в звеното за отчитане на материалните и финансовите ресурси и служи за снемане от отчет на бракуваните отбранителни продукти.

Чл. 120. Получените части след бракуване на отбранителните продукти, се сортират и разпределят, както следва:

1. годни за резервни части;
2. за ремонт;
3. за вторични суровини;
4. за унищожаване;
5. за преработване в нефтохимическите и/или химическите комбинати (за ГСМ и специални течности);
6. за продажба;
7. за учебни цели.

Чл. 121. Отбранителните продукти, подлежащи на бракуване и унищожаване, се довеждат до негодност чрез способности и по начин съгласно Приложение 20 – Методика за унищожаване на отбранителни продукти в Министерство на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия.

Чл. 122. (1) Бракуване във военните формирования или структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната се извършва само на онези отбранителни продукти, за които съответните структури или военни формирования могат да извършат процедурите, предвидени в Методиката по чл. 121, и които ще се използват за резервни части.

(2) Останалите отбранителни продукти, предложени за бракуване, се бракуват и унищожават чрез възлагане на обществена поръчка по реда на Закона за обществените поръчки и подзаконовите актове по неговото прилагане, като се спазват изискванията на чл. 83 от Наредбата, по отношение на местата за бракуване и унищожаване.

(3) Взривните вещества, боеприпасите, огнестрелните оръжия и пиротехническите изделия се унищожават при условията на този правилник и по реда на чл. 84 от Наредбата.

Чл. 123. Командирите/началниците на военни формирования от въоръжените сили, извършващи обслужване, ремонт и производствена дейност, могат да бракуват общо разходни материали, консумативи и заменени резервни части (като ел. крушки, ремъци, филтри, лагери, накладки и други отделни детайли) от ремонтираните или обслужените отбранителни продукти. Бракуването се извършва на всяко тримесечие въз основа на заповед на командира/началника. В този случай отбранителните продукти не се включват в Списъка.

Чл. 124. (1) Отбранителни продукти, чието управление и разпореждане се организират от дирекция „Финанси“, и които не са реализирани след провеждане на съответните процедури, преминали са през всички възможни начини на реализация – чрез търг, магазинна мрежа или стоковата борса, се предлагат за бракуване от директора на дирекцията.

(2) Дирекция „Финанси“ изготвя справка-предложение за брак на отбранителните продукти по ал. 1. Към справките се прилагат документи удостоверяващи, че вещите са предлагани за разпореждане съобразно със способите, предвидени в Закона за държавната собственост и подзаконовите актове по неговото прилагане.

(3) Справката-предложение за брак се представя от директора на дирекция „Финанси“ на министъра на отбраната за утвърждаване, заедно с проект на заповед за назначаване на комисия за извършване на бракуването.

Чл. 125. С получените отпадъци от бракуваните отбранителни продукти, комисията по чл. 118, ал.1 предлага една от следните алтернативи:

1. физическо унищожаване при спазване изискванията на Закона за управление на отпадъците;
2. извозване до сметище, за което Министерството на отбраната дължи такси;
3. довеждане до състояние на скрап, оценяването му и продажбата му като скрап, при спазване на законовите разпоредби.

Чл. 126. (1) След приключване на бракуването командирът/началникът/ръководителят докладва по команден ред, като всяка инстанция сменя от оперативен отчет бракуваните отбранителни продукти.

(2) Отбранителните продукти, представляващи ведомствени военновременни запаси; военновременни производствени мощности и носители на многократен запис на класифицирана информация, се унищожават по реда, предвиден за това в съответните нормативни актове.

Раздел VII
Разпореждане със скрап и отпадъци
и отломки от черни и цветни метали и сплавите им

Чл. 127. Разпореждането със скрап, отпадъци и отломки от черни и цветни метали и сплавите им, получени в резултат на разкомплектоване или бракуване на отбранителни продукти, се осъществява при условията и по реда на Наредбата за реда за извършване на търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали, приета с ПМС № 316 от 2004 г., обн., ДВ, бр. 105 от 2004 г.

Раздел VIII
Бракуване и унищожаване на отбранителни продукти
при участие в мисии зад граница

Чл. 128. (1) Бракуване и унищожаване на отбранителни продукти при участие на български контингенти в мисии извън територията на Република България, се извършва:

1. след завръщане на контингента в Република България;
2. в района на мисията, по време на извършването на планови ротации и при приключване на мисията, когато отбранителните продукти са доведени до негодност вследствие на инциденти, враждебни действия, или когато тяхното транспортиране до територията на Република България е невъзможно или икономически неизгодно.

(2) Бракуването по т. 1 се извършва във военното формирование, подготвило и изпратило контингента на мисия, а по т. 2 – от комисия, назначена със заповед на националния командир.

Чл. 129. Националният командир на контингента изготвя и изпраща в Съвместното командване на силите не по-късно от тридесет дни преди ротацията Списък на отбранителните продукти, които се предлагат за бракуване в района на мисията. Към списъка се прилага писмена мотивировка за настъпилите обстоятелства по чл. 128, ал. 1, т. 2 и:

1. констативни актове за инциденти и стихийни бедствия;
2. протоколи от извършени служебни проверки;
3. снимков материал, ако обстановката е позволявала да бъде изготвен такъв;
4. дефектовъчни ведомости;
5. служебни книжки, формуляри или индивидуални паспорти;
6. актове за приемане и сдаване, с приложени към тях справочни документи, удостоверяващи техническото състояние и категорията на изделието;
7. сведения и отчети за изразходван ресурс;
8. за съставни изделия (агрегати, прибори и други комплексни изделия, които имат номера и индивидуална документация за отчитане на работата и състоянието им) се представя Акт за изменение на качествено (техническото) състояние на отбранителни продукти, съгласно Албума.

Чл. 130. (1) Не се предлагат за бракуване в района на мисията отбранителни продукти, които са:

1. предоставени на българския контингент за временно ползване от водещата нация (или коалиционните партньори);
2. в гаранционен срок;
3. подлежащи на ремонт и възстановяване;
4. подлежащи на допълнителни проверки, анализи и експертизи за установяване на причините и обстоятелствата за инциденти и произшествия, довели до загуби на личен състав, техника и оборудване;
5. наркотични лекарствени средства.

(2) Общо разходни материали и снети части (като ел. крушки, ремъци, филтри и други детайли) от ремонтираните или обслужените отбранителни продукти се бракуват по указание от националния командир на контингента, без да се включват в Списъка по чл. 129.

Чл. 131. (1) Списъкът на отбранителните продукти, предложени за бракуване в района на мисията по реда на чл. 129, се анализира от Съвместното командване на силите и се съгласува със съответния вид въоръжени сили, от които е контингентът/ съответната структура на пряко подчинение на министъра на отбраната.

(2) Отбранителни продукти, представляващи ОБВВПИ се снемат от употреба и бракуват със заповед на министъра на отбраната/ръководителя на структура на пряко подчинение на министъра на отбраната. Проектът на заповедта на министъра на отбраната се изготвя от Съвместното командване на силите.

(3) Отбранителни продукти, които не са ОБВВПИ, се снемат от употреба и бракуват със заповед на командващия на СКС/ръководителя на структура на пряко подчинение на министъра на отбраната.

Чл. 132. (1) Съвместното командване на силите изпраща копия от заповедите и списъка по чл. 131 на националния командир на контингентът за организиране на фактическото бракуване на посочените отбранителни продукти.

(2) Решение за изпращане на комисия от Българската армия и структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната в района на мисията за извършване на бракуването се взема от командващия на Съвместното командване на силите, след предварително съгласуване със съответните ръководители на структури.

Чл. 133. (1) Фактическото бракуване на отбранителни продукти, включени в списъка по чл. 129, в района на мисията се извършва от комисия, назначена със заповед на националния командир на контингентът.

(2) Председател на комисията е заместник-командирът (длъжностното лице) отговарящо за логистичното осигуряване на контингентът, а членове – технически експерти, други специалисти по видовете осигурявания на контингентът и представител на служба „Военна полиция”.

Чл. 134. (1) Комисията извършва фактическото бракуване по реда на чл. 118 – 126 от този правилник.

(2) Бракуването се извършва в подходящи за целта места, съгласувано с коменданта на базата, при стриктно спазване на изискванията за опазване на околната среда, съгласно подписаните Меморандуми за разбирателство с Водещата нация (останалите коалиционни партньори) и изискванията на страната-домакин.

Чл. 135. (1) Документите за бракуването, оформени съгласно Албума, се изготвят в три екземпляра, от които: един за военното формирование, формирало контингентът за снемането им от счетоводен отчет; един за вида въоръжени сили от който е контингентът и един за Съвместното командване на силите.

(2) Окончателното оформяне и подписване на протоколите за бракуване се извършва от националния командир на контингентът.

Чл. 136. Отпадъци, които не могат да се използват от контингентът, се депонират съгласно действащите стандартни оперативни процедури за съответната мисия. Депонирането се удостоверява в протокола за бракуване.

Раздел IX

Опазване на околната среда при бракуване и унищожаване на отбранителни продукти

Чл. 137. При бракуването и унищожаването на отбранителни продукти не се допуска замърсяване и увреждане на околната среда над допустимите норми.

Чл. 138. Лицата, които изпълняват дейности по бракуване и унищожаване на отбранителни продукти, са длъжни да предприемат необходимите мерки за:

1. правилно събиране, временно съхранение, транспортиране и обезвреждане на

отпадъците, получени в резултат на бракуване и унищожаване на отбранителните продукти;

2. осигуряване безопасни условия на труд при извършване на дейности с отпадъци;
3. използване на необходимите площадки за бракуване и унищожаване на отбранителни продукти;
4. съвместно използване на пречиствателни съоръжения, депа и инсталации за третиране на отпадъци.

Чл. 139. Обезвреждането на опасните отпадъци се извършва съгласно изискванията на Закона за опазване на околната среда, Закона за управление на отпадъците и подзаконовите нормативни актове по тяхното прилагане.

Чл. 140. Екологичен контрол при бракуване и унищожаване на отбранителни продукти се осъществява от Инспекторатът на МО, дирекция “Операции и подготовка”, секторите, отделенията и службите за ЯХБЗ и Е в Щабовете на видовете въоръжени сили и формированията на Българската армия.

Чл. 141. Контролът по спазване на допустимите норми за замърсяване и увреждане на околната среда (мониторинг и контрол на показателите на околната среда) във военните формирования от Българската армия се извършва от Центъра за наблюдение и контрол на радиационна, химическа, биологическа и екологическа обстановка, съгласно изискванията на международните стандарти.

Чл. 142. При възникване на екологични инциденти при бракуване и унищожаване на отбранителни продукти, данните за състоянието на екологическата обстановка се предават към Военния команден център (ВКЦ).

Чл. 143. (1) Военно-научното осигуряване на основните направления на екологическата защита, опазването на околната среда и етапите на разработка на технология и реда за унищожаване на снети от въоръжение отбранителни продукти, се извършва от дирекция “Инвестиции в отбраната”.

ГЛАВА СЕДМА

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Чл. 144. Управлението на риска при управление на жизнения цикъл на отбранителните продукти се извършва с цел оценка и справяне с бъдещи неблагоприятни събития, които биха попречили на успешното осъществяване на жизнения цикъл на отбранителните продукти във всичките му фази.

Чл. 145. (1) Управлението на риска при управление на жизнения цикъл на отбранителните продукти включва неговото дефиниране, анализиране, планиране и управляване.

(2) Способите и методите за управление на риска се определят съгласно Приложение 21.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на този правилник:

1. „**Управление на жизнения цикъл**” е съвкупност от координирани действия на ръководене, планиране, организиране и контрол;

2. „**Жизнен цикъл**” е времето през което един отбранителен продукт се заявява, придобива, използва, извежда се от експлоатация, сменя се от употреба/въоръжение и се разкомплектова, бракува или унищожава;

3. „**Отбранителни продукти**” са продуктите и услугите, осигуряващи създаването и поддържането на конкретни отбранителни способности на МО и БА, материалните средства, посочени в Общия списък на оръжията на Европейския съюз (2010/С 69/03) и

услугите, свързани с тях, произведени или доставени за изпълнение на задачите на въоръжените сили.

4. **„Отбранителна способност“** е способността, необходима за успешното изпълнение на задача или мисия;

5. **„Инвестиционен проект“** е процес за управление на дейностите по придобиване или модернизация на отбранителни продукти, съобразен с определени финансови средства и времеви граници.

6. **„Приемане на въоръжение“** е акт на министъра на отбраната, с който се разрешава използването в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия на даден тип отбранителен продукт.

7. **„Въвеждане в експлоатация“** е разрешаване използването на даден отбранителен продукт;

8. **„Извеждане от експлоатация“** е прекратяване използването на даден отбранителен продукт;

9. **„Снемане от въоръжение“** е прекратяване използването за в бъдеще на даден тип отбранителен продукт във въоръжените сили;

10. **„Изпитване“** е определянето на количествените и качествените характеристики и свойства на отбранителния продукт при неговото функциониране, като резултат от въздействие върху него, или при моделиране на обекта и/или въздействие върху него;

11. **„Бракуване“** е разглобяване (разделяне на части), заделяне на годните за употреба елементи и унищожаване на негодните елементи чрез начупване, насичане, нарязване, пробиване и други указани способы, които имат за цел привеждането на отбранителния продукт в състояние да не може да се използва по първоначалното му предназначение или да бъде представен втори път за бракуване.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. С този правилник се отменят:

1. Правилник № П-2/07.10.2004 г. за управление на жизнения цикъл на отбранителни продукти в Министерството на отбраната и Българската армия.

2. Правилник № П-4/18.02.2005 г. за изпитванията на отбранителни продукти в Министерството на отбраната и Българската армия.

3. Правилник № П-3/2008 г. за придобиване, поддържане и снемане от употреба на отбранителни продукти, обн., ДВ, бр. 79 от 2008 г.

§ 3. Правилникът за управление на жизнения цикъл на отбранителни продукти въвежда съюзните административни публикации ААР-48 „NATO System life cycle stages and processes“ и ААР-20 „Phased armaments programming system (PAPS)“, създадени на основата на ISO/IEC 15288 (Инженеринг на системи—Процес на жизнен цикъл) и ISO/IEC 12207 (Информационна технология - Процеси на жизнен цикъл на софтуер).

§ 4. Правилникът се издава на основание чл. 31, ал. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България и чл. 82, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за осъществяване на дейностите, свързани с оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия и контрола над тях във и от въоръжените сили на Република България, приета с ПМС № 278 от 2010 г., обн., ДВ, бр. 96 от 2010 г.

§ 5. Правилникът влиза в сила от 01 юли 2011 г.

МИНИСТЪР НА ОТБРАНАТА

АНИО АНГЕЛОВ

КАТЕГОРИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОНЕН ПРОЕКТ

Програмите и/или инвестиционните проекти за придобиване и/или модернизация на отбранителни продукти за нуждите на ВС се разделят на категории, по отношение на:

1. Значението, което има проектът за постигане на определените отбранителни способности на ВС.

При изготвянето на ДОС се определя приоритетът на отбранителните способности, които ще се изграждат, съгласно Методика за приоритизиране на способности с дефицит, приета от министъра на отбраната.

Определеният приоритет за ДОС е и приоритет на проекта, с който ще се изградят тези отбранителни способности.

2. Стойността на изпълнение (придобиване):

Съгласно Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

3. Времето за изпълнението им:

- а) дългосрочни – над 5 години;
- б) средносрочни – от 3 до 5 години;
- в) краткосрочни – до 3 години.

4. Нивото в организационната йерархия, на което те се изпълняват:

- а) на стратегическо ниво;
- б) на оперативно ниво;
- в) на тактическо ниво;

5. Нивата, на които се разглеждат резултатите от изпълнението на фазите от жизнения цикъл:

- а) Съвет по отбрана в Министерството на отбраната;
- б) Съвет по въоръженията в Министерството на отбраната.

6. Типът на екипа, назначаван за неговото ръководство:

- а) назначен с министерска заповед, с изпълнение и на основните си функционални задължения;
- б) назначен с министерска заповед, с откъсване от основните си функционални задължения – за особено големи и сложни проекти;
- в) от смесен тип – има членове и от двата горни типа.

7. Тяхната значимост и обхват:

а) международни проекти – изпълнявани в интерес на колективната отбрана, съвместно с организации на ЕС и НАТО, други международни организации и/или на основата на двустранни и многостранни договори;

б) проекти на национално ниво – изпълнявани в интерес на отбраната и националната сигурност, с участието на заинтересовани ведомства и организации;

в) проекти на ведомствено ниво – изпълнявани в интерес на ВС и структурите на подчинение на министъра на отбраната;

г) проекти на ниво на вид въоръжени сили или на структура на пряко подчинение на министъра на отбраната.

ФУНКЦИИ НА ИНТЕГРИРАНИЯ ПРОЕКТЕН ЕКИП

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ:

1. Цел:

Да участват в изпълнението на инвестиционен проект (ИП) с оптимален разход на ресурси.

2. Общи принципи на работа:

- Открити дискусии, без тайни за никой от членовете на екипа;
- Квалифицирани членове, с делегирани възможно най-големи права в областта в която е специалист;
- Последователно и ориентирано към успех участие, чрез отвореност на екипите;
- Постоянни вертикални и директни хоризонтални комуникации;
- Обосновано, с предлагане на алтернативи, несъгласие;
- Повдигане и решаване на проблеми на ранен етап и на възможно най-ниско ниво;
- В своята дейност, екипите се ръководят от действащите в момента нормативни документи и заповеди;
- Проектите са елементи на основните програми и програми на МО;
- Спазване на Закона за защита на класифицираната информация.

3. Начин на работа: ИПЕ провежда, консултации, работни заседания, дискусии по план на ръководителя на екипа, включително използвайки и възможностите на конферентната връзка и др.

4. Отговорности - ИПЕ носи отговорност за цялостното изпълнение на проекта в рамките на предоставените му права и задължения.

II. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ:

1. Ръководител на екипа:

Взема всички решения по въпроси, пряко свързани с изпълнението на инвестиционния проект.

1.1. Права:

- Предлага внасяне на изменения в документите по изпълнението на проекта, при добре обоснована необходимост;
- Има право на пряка кореспонденция и контакти със свързаните с изпълнението на проекта органи и структури в системата на МО;
- Има право да изисква и получава информация, свързана с изпълнението на проекта от всички органи и структури в системата на МО;
- Има право да предлага смяна на членове на екипа и да привлича нови при обосноваване на необходимост;
- Има право да привлича временно, за изпълнение на определени задачи, и други специалисти от системата на МО, след съгласуване с ръководителите им;
- Има право да поставя проблеми на ниво за вземане на решения (Съвета по въоръженията и др.), когато проблема не може да бъде решен в рамките на екипа, с цел най-бързо постигане на решение на подходящото ниво;

- Да поставя задачи на състава на ИПЕ съобразно техните задължения и компетентности.

1.2. Задължения:

- Ръководи дейността по изготвянето на План за изпълнение на ИП;
- Отговаря за цялостната изпълнение на ИП (включително и дейностите по изпълнението на договора) в определените срокове и с оптимален разход на ресурси;
- Ръководи дейността на назначения с министерска заповед ИПЕ, до сдаване на експлоатиращия орган на готовия продукт;
- На всяко тримесечие представя актуална информация за състоянието на изпълнението на ИП в дирекция “Инвестиции в отбраната”;
- Дефинира ясно целта за съществуване на екипа и задачите му, още в началото на процеса и отговаря за нейното точно и своевременно постигане;
- Заявява потребностите за доставка на стоки и услуги, необходими за изпълнение на ИП и следи за включването им в Единния план за материално-техническо осигуряване на МО и БА;
- Отговаря за изготвянето на всички, необходими за изпълнението на проекта, документи в изпълнение на плана за изпълнение;
- Определя датите, часа и местата за провеждане на срещи на екипите, в зависимост от потребностите;
- Отговаря за изготвяне и своевременно разпращане на дневния ред за срещите на екипите и протоколите от тях;
- Организира съгласуването и утвърждаването документите;
- Организира изготвянето на отчети до Съвета по въоръженията за хода на изпълнението;
- Изготвя заявки за организиране и провеждане на изпитвания, съгласно утвърдената в МО процедура.

2. Заместник-ръководител на проекта:

2.1. Права:

- Да изисква и получава информация, свързана с изпълнението на проекта от всички органи и структури в системата на МО.
- Да поставя задачи на членовете на ИПЕ съобразно техните задължения;
- Да предлага на ръководителя на проекта смяна на членове на екипа;
- Да предлага на ръководителя на проекта привличането, за изпълнение на определени задачи на специалисти от МО, след съгласуване с ръководителите им.

2.2. Задължения:

- Участва в изготвянето на План за изпълнение на ИП;
- Замества ръководителя на проекта когато отсъства и носи всички негови права и отговорности по изпълнение на проекта, по време на заместването;
- Изпълнява възложените от ръководителя на проекта задачи;
- Отговаря за материално – техническото осигуряване на работата на екипа;
- Организира своевременното изготвяне и придвижване на всички документи, свързани с изпълнение на проекта;
- Подготвя становища по предоставените за разглеждане в съответните съвети документи;
- Участва в изготвянето на справки и отчети;
- Съдейства за своевременното изготвяне и придвижване на документите, свързани с изпълнението на проекта;
- Подготвя необходимите справки.

3. Координатор на проекта:

3.1. Права:

- Да изказва мнения и предлага становища при обсъждане и решаване на проблеми, касаещи изпълнението на проекта;

- Да изисква и получава информация, свързана с изпълнението на проекта от всички органи и структури в системата на МО.

3.2. Задължения:

- Участва в изготвянето на План за изпълнение на ИП;
- Отговаря за връзките между екипа, административните звена в МО и външните организации;
- Организира работните срещи на екипа;
- Поддържа архив (дело) за хода на изпълнение на проекта;
- Следи за изпълнение на времевия график и при нарушаване уведомява ръководителя на екипа;
- Изпълнява възложените от ръководителя на проекта задачи;
- Обобщава предоставените от членовете на екипа отчети.

4. Отговорен специалист по бойното използване:

4.1. Права:

Да изказва мнения и предлага становища при обсъждане и решаване на проблеми, касаещи изпълнението на проекта;

4.2. Задължения:

- Участва в изготвянето на План за изпълнение на ИП в областта на своите компетенции;
- Отговаря за координиране на работата по осигуряване на необходимата информация, военна експертиза и организиране на войскови тестове и изпитвания с цел достигането на зададените бойни, тактически и оперативни характеристики на отбранителния продукт;
- Изготвя тримесечни и годишни отчети по своето направление и ги предоставя на координатора на проекта за обобщаване.

5. Отговорен специалист по научното съпровождане:

5.1. Права:

Да изказва мнения и предлага становища при обсъждане и решаване на проблеми, касаещи реализацията на проекта.

5.2. Задължения:

- Отговаря за точността и пълнотата на научните анализи на резултатите от фазите на жизнения цикъл;
- Отговаря за оценката на техническите и конструктивните решения и съответствието им на възможностите за изпълнение на ТТЗ;
- Изготвя и съгласува становищата и предписанията по научно-техническите въпроси;
- Отговаря за пълнотата и приложимостта на разработваните по темата методики за изпитвания;
- Отговаря за точността на оценката на съответствие на образците с ТТЗ, получена като резултат от приемните изпитвания;
- Отговаря за ефективността и целесъобразността от предлаганите изменения и допълнения от главния конструктор в схемните и конструктивни решения и от възложителя и изпълнителя в ТТЗ.

6. Отговорен специалист по осигуряване на качеството:

6.1. Права

- Да изказва мнения и предлага становища при обсъждане и решаване на проблеми в областта на качеството.

6.2. Задължения:

- Участва в изготвянето на План за изпълнение на ИП в областта на своите компетенции;

- Отговаря за координиране на планирането и на изпълнението на дейностите по осигуряване на качеството в процеса на изпълнение на проекта, както и за проверката на представяните документи за оценка на качеството;
- Организира планирането и провеждането на лабораторни, полигони изпитванията за приемане на въоръжение и въвеждане в експлоатация на нови отбранителни продукти, ако такива са предвидени в резултат на изпълнението на проекта, в съответствие с процедурата за управление на качеството;
- Определя изискванията за качество, надеждност и ремонтпригодност, както и екологичните изисквания;
- Организира и осъществява контрола върху системата по качество на производителя, управлението на процесите и контрола на отбранителния продукт по време на производството/ремонта;
- Организира дейностите при анализ и закриване на рекламации за отбранителни продукти, съгласно изискванията на Процедурата за осигуряване и управление на качеството;
- Изготвя тримесечни и годишни отчети по своето направление и ги предоставя на координатора на проекта за обобщаване.

7. Отговорен специалист по управление на договора и офсета:

7. 1. Права:

Да изказва мнения и предлага становища при обсъждане и решаване на проблеми, касаещи подготовката, сключването и изпълнението на договорите по проекта.

7. 2. Задължения:

- Участва в изготвянето на План за изпълнение на ИП в областта на своите компетенции;
- Отговаря за подготовката на документацията за провеждане на процедура;
- Участва при подготовката и сключването на договори с изпълнители;
- Следи за изпълнението на сроковете, заложили в договорите и своевременно уведомява ръководителя на екипа;
- Отговаря за съответствието на доставяните стоки (оборудване, апаратура, техника, въоръжение и т.н.) на условията, заложили в договора;
- Изготвя тримесечни и годишни отчети по своето направление и ги предоставя на координатора на проекта за обобщаване.

8. Отговорник по правните въпроси:

8. 1. Права:

Да изказва мнения и предлага становища при обсъждане и решаване на правните проблеми, касаещи изпълнението на проекта.

8. 2. Задължения:

- Отговаря за правното осигуряване на изпълнението на проекта;
- Съдейства за изготвяне на документите, свързани с провеждане на процедура и сключване на договори и анексии към тях;
- Участва в процедури, свързани с нарушаване или неизпълнение на договори;
- Изготвя тримесечни и годишни отчети по своето направление и ги предоставя на координатора на проекта за обобщаване.

9. Отговорник по финансовото осигуряване:

9. 1. Права:

Да изказва мнения и предлага становища при обсъждане и решаване на финансови проблеми, касаещи изпълнението на проекта.

9. 2. Задължения:

- Участва в изготвянето на План за изпълнение на ИП в областта на своите компетенции;
- Следи за финансовото осигуряване реализирането на проекта;
- Следи за ефективното разходване на ресурсите за реализирането на проекта;

- Защищава финансовите интереси на Министерството, при организиране и провеждане на процедури, избора на изпълнител, сключване и изпълнение на договора;
- Следи и съдейства за своевременното извършване на плащанията при завършване на етапите, залегнали в договорите;
- Изготвя тримесечни и годишни отчети по своето направление и ги предоставя на координатора на проекта за обобщаване.

10. Отговорници по сертификацията, кодификацията, стандартизацията:

10. 1. Права:

Да изказва мнения и предлага становища при обсъждане и решаване на проблеми в областта на сертификацията, кодификацията и стандартизацията.

10. 2. Задължения:

- Участва в изготвянето на План за изпълнение на ИП в областта на своите компетенции;
- Организира и провежда дейността по сертификацията на отбранителни продукти и по сертификацията на Системи за управление на качеството на производителите на същите;
- Организира дейността, свързана с кодификацията на отбранителните продукт, чрез присвояването на българските производители уникални “Код на доставчик по НАТО” и Стокови номера по НАТО на изделията, които произвеждат и доставят за нуждите на БА;
- Селектира стандартизационните документи, необходими за постигане на оперативна съвместимост, взаимозаменяемост и унификация;
- Оказва съдействие за включване в ТТЗ на актуални стандартизационни документи и да дефинира необходимостта от разработването на нови (липсващи) стандартизационни документи (военни стандарти или технически спецификации - военни);
- Изготвя тримесечни и годишни отчети по своето направление и ги предоставя на координатора на проекта за обобщаване.

УТВЪРЖДАВАМ:

.....
.....
(Дата)

СЪГЛАСУВАЛ:

**РЪКОВОДИТЕЛ НА ОСНОВНА
ПРОГРАМА**

.....
.....
(Дата)

**ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
“ИНВЕСТИЦИИ В ОТБРАНАТА”**

.....
.....
(Дата)

П Л А Н

за изпълнение на Проект №

“ ”

РЪКОВОДИТЕЛ НА ПРОЕКТА

.....
.....20__г.

София
20__

ПРИМЕРНО СЪДЪРЖАНИЕ НА ПЛАН ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОНЕН ПРОЕКТ

I. ОСНОВИ НА ПРОЕКТА.

1. Наименование на проекта.
2. Цел на проекта.
3. Основни задачи за постигане на целта на проекта.
4. Местоположение.
5. Проектна готовност.
6. Необходимост от разработване на проекта.
7. Основни източници на информация.
8. Основни ограничения.
9. Списък на приложими документи, наредби, стандарти и др.

II. УПРАВЛЕНИЕ НА ОБХВАТА НА ПРОЕКТА.

1. Основни фази и етапи от жизнения цикъл на продукта.
2. Планиране на видовете дейности за получаване на крайния резултат.
3. Причини за промяна обхвата на проекта.
4. Начини за промяна на обхвата на проекта.

III. УПРАВЛЕНИЕ НА ВРЕМЕТО В ПРОЕКТА.

1. Функционална структура.
2. Методи за изчисляване на продължителността на работите.
3. Методи за определяне количеството на ресурсите.
4. Модели за планиране на времето в проекта.
5. Линеен календарен план с хоризонтални диаграми.
6. Мрежов график за изпълнение на работите в проекта.
7. Ресурсен график за движението на ресурсите във времето.
8. Методи за контрол на изпълнението на работите в рамките на планираната продължителност, технология и ресурси.
9. Причини и методи за промяна на управление на времето.

IV. УПРАВЛЕНИЕ НА БЮДЖЕТА НА ПРОЕКТА.

1. Метод за формиране на бюджета на проекта.
2. Стандарти, които ще бъдат прилагани.
3. Метод за формиране на цените на ресурсите.
4. Метод за получаване на разходни норми на ресурсите.
5. Схема за изчисляване стойността на работите и проекта.
6. Изчисляване на бюджета на проекта.
7. Диференциална диаграма на планираните парични потоци във времето.
8. Условия, при които е възможна промяна на плана.

V. УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ В ПРОЕКТА.

1. Участници в проекта.
2. Организационна структура на проекта
3. Права и задължения на ИПЕ.
4. Работно време.
5. Матрица за разпределение на отговорностите.

VI. УПРАВЛЕНИЕ НА КОМУНИКАЦИИТЕ В ПРОЕКТА.

1. Комуникационни канали.
2. Ниво на достъп до информацията.

3. Начини на достъп до информацията.
4. Формат на информацията.
5. Информационна и комуникационна техника.

VII. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА В ПРОЕКТА.

1. Технология за управлението на риска.
2. Фактори на влияние.
3. Идентификация на риска.
4. Качествен анализа на риска.
5. Количествен анализ на риска.
6. Оценка на риска.
7. Определяне на допустимото ниво на риск.
8. Мерки за поемане на риск.

VIII. ЕФЕКТИВНОСТ НА ПРОЕКТА.

1. Преки ползи от проекта.
2. Коствени ползи от проекта.
3. Влияние на околната среда.
4. Очакван ефект (икономически и др.).
5. Обвързаност на проекта
6. Анализ (положителни/отрицателни страни на проекта).

IX. КОНТРОЛ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТА.

1. Видове контрол.
2. Оценка на получените резултати.
3. Сравнение на резултатите с поставените цели и предприемане на коригиращи действия.

Забележка: 1. *Ръководителят на ИПЕ преценява конкретното съдържание на плана в зависимост от спецификата на ИП.*
2. *Планът може да включва и други точки от изпълнението на ИП.*
3. *При необходимост планът за реализация на ИП може да бъде съгласуван и с други длъжностни лица и структури.*

УТВЪРЖДАВАМ:
МИНИСТЪР НА ОТБРАНАТА

..... 20..... г.
Per. № г.

ДОКЛАД
за отбранителна способност

.....

1. Военнотехнически анализ на количествения и/или качествен недостиг, който не може да бъде решен с наличните отбранителни продукти

Прави се описание на: мисията и необходимите за нея отбранителните способности, които трябва да бъдат изграждани.

2. Определяне на общите изисквания за функциониране на отбранителните продукти,.

Включват се необходимите оперативно-тактически и функционални характеристики на отбранителния продукт, които следва да се удовлетворяват от различните варианти, в зависимост от това дали се отнася до разработване или закупуване на отбранителен продукт, модернизация или усъвършенстване на вече съществуващ.

3. Планиране на изграждането на отбранителните способности.

Прави се предварително най-общо планиране на изграждането на отбранителната способност.

4. Идентифициране на рискове и методи за тяхното преодоляване.

Прави се първоначално дефиниране и анализиране на рисковете и се предвиждат компенсаторни механизми.

5. Промяна в съществуващи и създаване на нови структурни звена.

Определят се необходимите промени в структурата на бъдещите ВС в подкрепа на изграждането на отбранителната способност – разкриването или закриването на структури.

6. Промяна в нормативната база.

Посочват се необходимите промени или актуализация на нормативната база.

7. Определяне на мерките за сигурност и защита на информацията.

Определя се на нивата на класификация на защита на документите при изграждането на отбранителната способност.

8. Предварителна оценка на размера на разходите за удовлетворяване на способността.

Прави се предварителна обща оценка на размера на разходите за удовлетворяване на способността.

- Прогнозна цена на придобиване – цена на продукта + разходи за инфраструктура + разходи за обучение на персонала;
- Разходи за експлоатация (горива, енергия, консумативи) + разходи за ремонт + разходи за персонал;
- Разходи за снемане от въоръжение и експлоатация (за съхранение до реализацията на пазара или унищожаването + разходи за унищожаване).

Изготвил:

Дата, звание, подпис, фамилия

КОНЦЕПЦИЯ ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА ОТБРАНИТЕЛНА СПОСОБНОСТ (КИОС)

1. Цел на изготвянето на концепцията.

Концепцията се изготвя с цел проучване и систематизиране на различните възможни варианти за удовлетворяване на отбранителната способност дефинирана в ДОС.

2. Съдържание на КИОС

2.1. Основание за разработване;

2.2. Описание на нуждите – мисия/операция/способности и изисквания;

2.3. Анализ на съществуващите отбранителни продукти, които отговарят на нуждите.

2.4. Анализ на възможните варианти за удовлетворяване на отбранителните способности, определени по чл. 21, ал. 2 и избор най-малко на два варианта, по предварително дефинирани критерии.

2.5. Подробно разработване на избраните варианти за удовлетворяване на отбранителните способности. Определя се времевата рамка за изпълнение на всеки вариант, необходимата логистика, инфраструктура и стандартизация и др.

2.5. Оценка на различните варианти – на този етап се определят и оценяват разходите и ползите за всеки един вариант (по определена методика). Дават се ориентировъчните стойности за вариантите на придобиване на отбранителния продукт, в които са включени:

а) цена на самия отбранителен продукт;

б) финансовите разходи за обучението на личния състав;

в) финансовите разходи за поддържането и обслужването на отбранителния продукт за периода до предвиждането на финансови средства за тези цели по съответна програма (за експлоатация).

2.6. Анализ на риска за различните варианти;

2.7. Предложение за избор на оптимален вариант по определени критерии.

2.8. Приложения – при необходимост.

УТВЪРЖДАВАМ:
РЪКОВОДИТЕЛ НА ОСНОВНА ПРОГРАМА
(звание, длъжност)

...../.....20__ г.

СЪГЛАСУВАЛ:
(заявител)

...../.....201__ г.

ИЗХОДНО ЗАДАНИЕ

1. НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРОЕКТА:

.....

2. ОБОСНОВКА ЗА НЕОБХОДИМОСТТА ОТ РАЗРАБОТКАТА:

.....

3. ЦЕЛ НА РАЗРАБОТКАТА (какви военни способности (цели) се постигат):.....

4. СТРУКТУРА (СЪСТАВ НА ИЗДЕЛИЕТО)

.....

5. ПОТРЕБНОСТИ:

.....

6. ОСНОВНИ ИЗИСКВАНИЯ:

6.1 Оперативни изисквания.....

6.2 Изисквания за съвместимост с НАТО.....

6.3 Функционални изисквания.....

6.4 Технологични изисквания

6.5 Други специфични изисквания(за надеждност, съхранение и транспортиране, експлоатация, качество).....

6.6 Изисквания към секретността и опазване на тайната.....

7. ЕТАПИ, РЕД И СРОКОВЕ ЗА РАЗРАБОТКА (Работна програма):

.....

8. ОТГОВОРНИ ЛИЦА ЗА ПРОЕКТА:

.....

9. ПРОГНОЗНА ЦЕНА:

.....

Изходното задание е обсъдено и прието на заседание на
с Протокол №.....

Съставил:

Дата, звание, подпис, фамилия

**Приложение 7
към чл. 30, ал. 1**

(Ниво на класификация)
Екз. №.....

ТАКТИКО – ТЕХНИЧЕСКО ЗАДАНИЕ

(изписва се наименованието на отбранителния продукт с главни букви)

(регистрационен номер)

**РЪКОВОДИТЕЛ НА
СТРУКТУРАТА
(ПРОЕКТА)
ИЗГОТВИЛА ТТЗ**

(звание, подпис, фамилия)

(дата)

УТВЪРЖДАВАМ:

МИНИСТЪР НА ОТБРАНАТА:

..... 20..... г.

СЪГЛАСУВАНО:

**ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА СЪВЕТА ПО ВЪОРЪЖЕНИЯТА**

..... 20..... г.

**СЕКРЕТАР
НА СЪВЕТА ПО ВЪОРЪЖЕНИЯТА**

..... 20..... г.

**ДИРЕКТОР
НА ИНСТИТУТА ПО ОТБРАНА**

..... 20..... г.

“.....”
(наименование на отбранителния продукт)

ТАКТИКО-ТЕХНИЧЕСКО ЗАДАНИЕ

.....
(рег. номер)

ИЗГОТВИЛ:

.....	(.....)
(ДЛЪЖНОСТ)	(ПОДПИС) (ИМЕ, ФАМИЛИЯ)

дд/мм/201.. г.

1. Наименование на отбранителния продукт

Изписват се пълното наименование и означението на отбранителния продукт, условното (шифровано) название, индексът и кодът на отбранителния продукт, ако се предвиждат такива. Посочва се **нивото на класификация** на отбранителния продукт.

2. Основание за разработване на отбранителния продукт

Записва се пълното наименование на документите, въз основа на които трябва да се разработи отбранителния продукт (номерата и датата на утвърждаване на тези документи и структурата, която ги е утвърдила).

3. Предназначение на отбранителния продукт

Посочват се предназначението, областта на неговото използване, главните задачи които ще решава, неговите основни характеристики и условията на експлоатация.

В случаите, когато се разработва многоцелеви отбранителен продукт, се посочват неговото основно предназначение и решаваните от него задачи, както и предполагаемите варианти на използване на отбранителния продукт.

Ако отбранителният продукт се разработва като базов, посочват се модификациите му, които се възлагат за разработване, тяхното предназначение и основните задачи, които те ще решават.

Ако отбранителният продукт е информационна система или софтуер, посочват се сферата на функциониране и обектите на управление.

4. Състав на отбранителния продукт

При необходимост се задава предназначението на отделните съставни части.

Когато отбранителният продукт се разработва като базов, задават се изискванията и към неговите модификации и (или) комплектации за различните обекти и (или) за различните варианти на използването му по предназначение. За изделия с няколко модификации, отличаващи се по количеството на съставните им части, трябва да се посочва съставът на всяка модификация както и номенклатурата и количеството на допълнителното оборудване, въоръжението и други средства, необходими за бойното (оперативното) използване на отбранителния продукт.

5. Тактико-технически изисквания към отбранителния продукт:

5.1. Изисквания за предназначение:

5.1.1. Тактико-технически изисквания и характеристики (показатели) на отбранителния продукт, осигуряващи изпълнението на възложените му функции в зададени условия на бойно използване и експлоатация с отчитане въздействието на противника;

5.1.2. Норми и показатели, определящи ефективността на отбранителния продукт;

5.1.3. Параметри на въздействията (сигналите), постъпващи на съвместно работещите изделия от разработваното отбранителния продукт или постъпващи на разработваното отбранителния продукт от съвместно работещите изделия, както и изискванията по автономността на бойното използване (при необходимост);

5.1.4. Изисквания към състава и квалификацията на обслужващия персонал, необходимост от обмен на информация и начин на осъществяване на този обмен;

5.1.5. Технически характеристики (разход на гориво, разход на енергия и др.) и технически характеристики на въздействие на взаимодействащи отбранителни продукти и други свойства, чиито стойности по тактически съображения трябва да бъдат ограничени и нормирани;

5.1.6. Изисквания за оперативна съвместимост по четирите нива – стратегическо, оперативно, тактическо и техническо/технологично.

5.2. Изисквания за съвместимост и взаимозаменяемост:

5.2.1. Изисквания към способността на отбранителния продукт да взаимодейства в установените режими на експлоатация и бойно използване със съвместно работещите с него изделия, намиращи се на въоръжение в БА и НАТО, включително със средствата за осигуряване на обслужването и ремонта;

5.2.2. Изисквания по взаимозаменяемост на еднотипни изделия и техните най-важни съставни части, произвеждани от различни производители.

5.3. Изисквания за радиоелектронна защита:

5.3.1. Изисквания към радиоелектронните средства по осигуряване на тяхната електромагнитна съвместимост;

5.3.2. Защита от смущения (защита от средствата на радиоелектронното противодействие на противника);

5.3.3. Защита от самонасочващо се по радиоизлъчване оръжие, от електромагнитни и йонизиращи лъчения с естествен и изкуствен произход.

5.4. Изисквания за живучест:

5.4.1. Изисквания, осигуряващи способността на отбранителния продукт да изпълнява своите функции в условията на въздействието на противника при бойни повреди и аварийни ситуации;

5.4.2. Изисквания за защита от средствата за бойно въздействие на противника, на които отбранителният продукт трябва да противостои;

5.4.3. Изисквания за осигуряване на отбранителния продукт със средствата, запазващи живучестта му.

5.5. Изисквания за издръжливост, устойчивост и якост на външни въздействащи фактори:

Задават се номенклатурата, стойностите и характеристиките на външните въздействащи фактори и техническите изисквания за издръжливост, устойчивост и якост на разработваното (модернизираното) отбранителния продукт към действието на външни фактори.

В зависимост от вида и предназначението на отбранителния продукт се задават изисквания за издръжливост, устойчивост и якост на следните видове външни въздействащи фактори:

- механични (вибрация, удар, ускорение, механическо налягане, поток от течности и др.),
- климатични и други природни външни въздействащи фактори (атмосферно налягане, температура на околната среда, влажност на въздуха или други газове, валежи и атмосферна кондензирана влага, прах, пясък, слънчево лъчение, въздушен поток или поток на други газове и др.);
- биологични (растения, животни и други);
- радиационни (йонизиращи лъчения);
- електромагнитни полета (електромагнитен импулс на ядрения взрив);
- поразяващи фактори на химическото и бактериологично (биологическото) оръжие;

- специални среди (кисело-основна среда, средства за дегазация, дезактивация и дезинфекция, масла и смазки, течни горива и др.);
- термични (светлинно лъчение на ядрения взрив, топлинен удар, нагряване).

5.6. Изисквания за надеждност:

5.6.1. Номенклатура и стойности на показателите за безотказност, дълготрайност, ремонтпригодност и съхраняемост и на комплексните показатели за надеждност;

5.6.2. Критерии за отказ и критерии за гранично състояние на отбранителния продукт;

5.6.3. Условия и режими на експлоатация, в които трябва да бъдат осигурени изискванията за надеждност;

5.6.4. Брой образци на отбранителния продукт, които се отделят за изпитванията на надеждност;

5.6.5. Стадии, на които отбранителният продукт трябва да се изпитва на надеждност;

5.6.6. Необходимост от ускорени изпитвания на надеждност и изисквания към методиката на тяхното провеждане.

5.7. Изисквания за ергономичност, обитаемост и техническа естетика:

5.7.1. Изисквания, характеризиращи ергономичните показатели на отбранителния продукт (хигиенни, антропометрични, психологични, физиологични и психофизиологични);

5.7.2. Изисквания за обитаемост (живот и дейност), съдържащи нормите и изискванията към физическите, химическите, биологическите и социално-битовите фактори, осигуряващи запазване здравето и работоспособността на личния състав за ефективно използване и експлоатация на отбранителния продукт, включително медицински и санитарно-хигиенни изисквания;

5.7.3. Изисквания за техническа естетика (стилово съответствие на формите на съвременното развитие на военната техника, съгласуваност и съразмерност на формите, оригиналност, изразителност, цялост, хармоничност, съответствие на средата и т.н.

5.8. Изисквания към експлоатацията, удобството за техническо обслужване и ремонт – задават се:

5.8.1. Работните и граничните условия на експлоатация, по време на които и след които отбранителният продукт не трябва да се разрушава и трябва да запазва своята работоспособност, а отклоненията на стойностите на техническите характеристики (параметри) на отбранителния продукт не трябва да превишават зададените;

5.8.2. Експлоатационните и дежурните режими на работа;

5.8.3. Времената за непрекъсната или циклична работа;

5.8.4. Изисквания за експлоатация на отбранителния продукт в аварийни ситуации;

5.8.5. Необходимостта от осигуряване на възможност за дистанционно управление и дистанционен контрол върху състоянието на отбранителния продукт и съставните му части;

5.8.6. Необходимостта от изключване на неразрешено използване;

- 5.8.7. Системата и средствата за техническо обслужване;
- 5.8.7. Системата и средствата за експлоатационен контрол;
- 5.8.8. Видовете (планово, ресурсно и др.), периодичността и обемът на техническото обслужване и ремонт;
- 5.8.9. Годишните времена и времето от денонощието, през които отбранителният продукт трябва да осигурява нормална работа;
- 5.8.10. Изискванията по удобство за ремонт на отбранителния продукт в стационарни условия и в експлоатационни условия;
- 5.8.11. Възможността за експлоатация на отбранителния продукт в труднодостъпни райони;
- 5.8.12. Изискванията по удобството за сглобяване и разглобяване на отбранителния продукт при техническо обслужване и ремонт;
- 5.8.13. Времето за привеждане в готовност за използване след режим на техническо обслужване;
- 5.8.15. Времето за привеждане на отбранителния продукт в работно (бойно) състояние от режим на консервация, съхранение и транспортиране и времето за подготовка на отбранителния продукт за транспортиране и (или) съхранение;
- 5.8.16. Изискванията за достъпност към отделните съставни части на отбранителния продукт за техническо обслужване и ремонт без демонтаж на други съставни части;
- 5.8.17. Изискванията за изключване на възможността за неправилен монтаж и сглобяване и неправилно включване на кабели и маркучи, както и други грешки на личния състав (разчета, екипажа) по време на експлоатация, техническо обслужване и ремонт;
- 5.8.19. Видовете и нормите за маскировка при експлоатация, проверки и настройка (визуална, радио-акустична, хидроакустична) и допустимото ниво на демаскиращите фактори при проверка и подготовка на отбранителния продукт за бойно използване;
- 5.8.20. Допустимото ниво на страничните канали и страничното излъчване и приемане;
- 5.8.21. Специалните изисквания към експлоатационната и ремонтната документация (номенклатура, носител, формати, изисквания към съхранението в условията на експлоатация, репрографични изисквания и др.);
- 5.8.22. Съставът, видът и изходните данни за изчисляване на ЗИП;
- 5.8.23. Съставът на инструментите и приспособленията за провеждане на техническо обслужване, ремонт, сглобяване, разглобяване, развързване и подготовка на отбранителния продукт за съхранение и (или) транспортиране;
- 5.8.24. Изискванията към ремонтно-технологичното оборудване, предназначено за ремонтните органи, поддържащи отбранителния продукт по време на експлоатацията;
- 5.8.25. Нужните материали, средства на труд, трудоемкост и оперативно време за провеждане на техническо обслужване, ремонт, транспортиране и съхранение на отбранителния продукт.

5.9. Изисквания за съхранение – задават се:

- 5.9.1. Условията за съхраняване (открита площадка, навес, закрит неотопляван склад, отоплявано помещение, климатични фактори, агресивни среди, механични въздействия и други);

5.9.2. Начините и условията за поддръждане на отбранителните продукти (на фигури, на стелажи, на подложки и др.);

5.9.3. Периодичността и сроковете за обслужване на отбранителния продукт в процеса на съхраняването (преконсервация, тренировка и др.);

5.9.4. Сроковете за съхраняване на отбранителния продукт в различни условия, технически състояния (различните степени на готовност за използването му);

5.10. Изисквания за транспортиране:

- условия за транспортиране (включително и в снаряжено състояние, в състава на по-сложно отбранителния продукт, заедно с други изделия и т.н.);

- вид и брой на транспортните средства (закрити или открити вагони, платформи, хладилни вагони, авиационни средства, трюмове или палуби на плавателни съдове, закрити или отоплявани автомобили, фургони и др.

- ограничение на масата и габаритите на транспортируемите единици в състояние на готовност за транспортиране;

- изисквания към размерите (при необходимост) с цел да се осигури възможност за транспортиране с железопътен транспорт в страните, членки на НАТО;

- параметри за транспортиране (допустима продължителност, скорост, височина на полета и др.) и допустимите механични въздействия при транспортиране;

- климатични условия при транспортиране;

- специални изисквания към отбранителния продукт при транспортиране (необходимост от защита от външни въздействащи фактори, защита от удари и повреди при товарене и разтоварване, транспортиране, десантиране и др.);

- изисквания към последователността, обема на работа, продължителност на подготовката на отбранителния продукт за транспортиране, силите и средствата, необходими за подготовка на отбранителния продукт за транспортиране и времето за спиране на транспортните средства;

- ред за разполагане и способи за закрепване на отбранителния продукт на транспортните средства (с посочване наименованието и броя на необходимите товаро-разтоварни средства, приспособления и крепежни материали);

- продължителност на привеждане на отбранителния продукт в състояние на бойна готовност и ограниченията в използването му след транспортиране (възможност и време за приспособяване в работни условия и бойно използване на отбранителния продукт, необходимост от задължителна проверка и др.);

- показатели за транспортиране на отбранителния продукт на собствен ход.

5.11. Изисквания за безопасност:

- изисквания, характеризиращи конструктивно-техническите особености на разработвания отбранителен продукт, осигуряващи безопасността на личния състав на съвместно работещите и близо разположените обекти и природната среда при експлоатация, техническо обслужване и ремонт на отбранителния продукт;

- изисквания за безопасност на личния състав при въздействие на електрическо напрежение, движещи се части, топлинно въздействие, високочестотни и радиационни полета, отровни пари и газове, вибрации, акустични шумове, ускорения и др.;

- изисквания за взривобезопасност и пожаробезопасност на отбранителния продукт, неговите съставни части и техните покрития и на използваните при експлоатация и ремонт материали;

- изисквания към използваните в състава на отбранителния продукт средства за противоатомна, противохимическа и други видове защита на личния състав;

- изисквания към средствата за блокировка и сигнализация;
- изисквания за защита на отбранителния продукт от самосработване и повреждане при въздействие на статично електричество и претоварване (в зададените условия);
- специални технически и медико-технически изисквания за безопасност на личния състав;
- критерии и (или) количествени показатели за опасно състояние на отбранителния продукт.

5.12. Изисквания за скритост и маскировка – посочват се:

- видовете и средствата, от които трябва да бъде предвидена "защита на отбранителния продукт";
- техническите изисквания към отбранителния продукт, осигуряващи изпълнение на задачата за защита от средствата за разузнаване;
- изискванията към средствата за маскировка и имитация на отбранителния продукт, необходимостта от създаване на специални средства за маскировка и имитация и изискванията към тях;
- изискванията за защита на техническите средства за предаване и съхраняване на информация.
- изискванията за осигуряване режима на скритост за даден отбранителен продукт, като задължително се определят изисквания към конструкцията му, осигуряващи опазването на новостите в него в сравнение с предидущите аналогични отбранителни продукти;
- изискванията за осигуряване скритостта на отбранителния продукт при превозването му с въздушен, железопътен, автомобилен, воден и друг вид транспорт.

5.13. Изисквания за технологичност – определят се:

- изискванията към производствената, експлоатационната и ремонтната технологичност, осигуряващи постигане на зададените показатели за качество на разработвания отбранителен продукт при минимални разходи за неговото производство, техническо обслужване и ремонт;
- изискванията за технологична рационалност при системните и конструктивните решения;
- изискванията за използване на прогресивни технологични процеси, унифицирано, стандартизирано и типово технологично оборудване и технологична екипировка в процеса на производството, експлоатацията и ремонта на отбранителния продукт;
- номенклатурата и количествените стойности на показателите за технологичност на конструкцията на отбранителния продукт.

5.14. Конструктивни изисквания – определят се:

- основните конструктивни изисквания към отбранителния продукт и неговите съставни части (габарити, монтажни и присъединителни размери, начини на закрепване, усилия, необходими за управлението и обслужването, запаси за регулиране и др.);
- изискванията към конструктивното оформление на ОП;
- видът на изпълнението (модулно, блоково, моноблоково, контейнерно и др.);

- изискванията за възможност, бързина и лекота на сглобяването и разглобяването на отбранителния продукт и съставните му части;
- изискванията за достъпност към отделните съставни части на отбранителния продукт за обслужване и ремонт без демонтажа им;
- взаимозаменяемостта на отбранителния продукт и неговите съставни части;
- възможностите за използване на стандартизирани инструменти и приспособления за обслужване, монтаж, демонтаж и привеждане в бойно и походно положение и изисквания към конструкцията на нестандартизираните;
- масата на отбранителния продукт и ограниченията по маса на отделните или сменяемите му съставни части;
- изискванията към конструкцията на маскировъчните средства;
- изискванията за комплексна миниатюризация на радиоелектронната апаратура на отбранителния продукт;
- изискванията за потвърждаване в производството и експлоатацията на конструктивно-компановъчните решения за осигуряване на изискванията от другите подраздели на настоящия раздел;
- изискванията към конструкцията, осигуряващи възможност за контрол на параметрите при производството, експлоатацията и ремонта;
- необходимостта от създаване и вграждане на автоматизирана система за контрол на техническото състояние на отбранителния продукт;
- изисквания към конструкцията на ЗИП и средствата за проверка.

6. Изисквания за стандартизация и унификация – посочват се:

- номенклатурата и стойностите на количествените показатели за степента на унификация и стандартизация на отбранителния продукт;
- качествени изисквания за унификация и стандартизация на отбранителния продукт;
- действащи стандартизационни документи, методи, методики и други нормативно-технически документи за задаване, осигуряване и контролиране на изискванията описани в това ТТЗ, невключени в други раздели и подраздели.

7. Техничко-икономически изисквания към отбранителния продукт – задават се:

- изискванията за икономическа ефективност и икономическа ефикасност на отбранителния продукт;
- изискване за ориентировъчната цена (стойност) на отбранителния продукт на всеки етап на разработването, производството и изпитванията на опитния образец (опитната партида) и пробната серия;
- изискване за ориентировъчната цена (стойност) на отбранителния продукт при неговото производство;
- изискване за ориентировъчната цена (стойност) на отбранителния продукт при доставка;
- обща предполагаема цена (стойност) и потребност от отбранителния продукт.

8. Изисквания към видовете осигуряване – определят се:

8.1. Изисквания за метрологично осигуряване

- изисквания към показателите за метрологично осигуряване на отбранителния продукт (условна вероятност за неоткрити и лъжливи откази, вероятност за правилно

откриване на отказалите съставни части на отбранителния продукт, продължителност или периодичност на измерванията или измервателния контрол);

- изисквания към системата за измерване и измервателния контрол (вградена, автономна или комбинирана, непрекъсната или периодична оценка, изисквания по автоматизацията, начин и вид на представяните резултати от измерването и контрола и др.);

- методи за измерване и контрол на параметрите на отбранителния продукт (изисквана точност, простота на тяхната апаратурна реализация, степен на автоматизация, възможност за осигуряване на комплексната оценка за работоспособността на отбранителния продукт по обобщени показатели и др.);

- средства за измерване и контрол за комплектуване на отбранителния продукт (номенклатура и състав на средствата, метрологични и експлоатационни характеристики и др.);

- контрол на пригодността на отбранителния продукт (метрологична, конструктивна, електрическа, информационна и експлоатационна съвместимост на отбранителния продукт със системата за измерване и контрол);

- съвместимост на системите (средствата) за измерване и контрол на отбранителния продукт с външните системи за тяхното метрологично обслужване;

- контрол на метрологичното осигуряване на отбранителния продукт с цел да се оцени правилността на приетите технически решения, свързани с осигуряване на изискваната точност на измерване; достоверност на контрола на параметрите и характеристиките на отбранителния продукт с цел правилно да се избере съставът на средствата за измерване и контрол, използвани при експлоатацията;

- метрологично осигуряване на изпитванията на разработвания отбранителен продукт (методи и средства за измерване, използвани при изпитванията, обосновка на необходимостта от създаване на специални средства за измерване по време на изпитванията и при тяхното атестиране; обосновка на списъка на измерваните параметри и техните отклонения и др.) и средства за обучение и тренировка.

8.2. Изисквания за математическо, програмно и информационно осигуряване.

- изисквания по математическото осигуряване (състав и структура на общото и специалното математическо осигуряване; изисквания за разработване и обосновка на алгоритмите и разчетните методики, точността и времето за решаване на задачата, модулност и гъвкавост на математическото осигуряване, състояние на изчислителните средства и др.);

- изисквания по програмното осигуряване (изисквания към алгоритмичните езици на програмиране, програмиране на функционалните задачи, средствата за програмиране и използване на перспективни технологии за програмиране, ред за обработване и предаване на програмите и др.);

- изисквания по информационно осигуряване (изисквания към състава и структурата на използваните масиви информация, носителите на информация (включително техническите носители), системите на класификация и кодиране на информацията и принципите на нейното формализиране, състав и използването на системите от команди, съхраняване, обновяване, контрол и извеждане на информация, организация на обмена на информацията и др.).

9. Изисквания към суровините, материалите и комплектуващите изделия – задават се:

- изисквания към комплектуващите изделия, течностите, смазките, боите и другите материали (продукти, вещества);
- ограничения на номенклатурата (видове, марки, типоразмери) на използваните комплектуващи изделия, материали и суровини;
- списък на допустимите заместители;
- възможност за използване и (или) ограничения при използването на дефицитни материали и сплави, както и на изделия, съдържащи тези материали и сплави;
- възможност за използване на вносни суровини, материали и изделия, както и на продукцията, която ги съдържа;
- изисквания към физикохимическите, механическите и други свойства на отделни видове суровини и материали, определящи качеството на отбранителния продукт;
- списък на видовете суровини, материали и комплектуващи изделия, използването на които е нежелателно или недопустимо.

10. Изисквания към консервацията, опаковката и маркировката – задават се:

- изисквания към консервацията с отчитане на сроковете и условията на съхраняване на отбранителния продукт на открити площадки под навеси, в хранилища, в състава на законсервиран обект, комплекс и др. (включително необходимостта от консервация преди опаковане, възможността за използване на универсално оборудване при консервация или разконсервация на отбранителния продукт или необходимостта от специално разработване на такива методи и средства за консервация и др.);
- възможни варианти на опаковане в зависимост от условията на съхранение и транспортиране;
- брой на отбранителните продукти, опаковани в една опаковка или в едно транспортно място;
- изисквания към опаковката (включително транспортната, опаковъчните материали, средствата за амортизация и закрепване);
- изисквания към начините на опаковане в зависимост от сроковете и условията на съхранение и транспортиране;
- изисквания към маркировката върху отбранителния продукт (и съставните му части) и опаковката, съдържание, качество, място и начини за нанасяне, предупредителни и указателни надписи и знаци и др.;
- изисквания към опаковките и маркировките трябва да се задават, като се отчитат и изискванията на ЗЗКИ.

11. Изисквания към средствата за обучение – задават се:

- списък на средствата за обучение (комплексни и специализирани тренажори-имитатори, макети, модели, учебни стендове, плакати и др.), които трябва да бъдат разработени едновременно с отбранителния продукт, считани от възложителя за задължителни;
- изисквания към комплексните и специализираните тренажори по конструктивното им изпълнение, степента на имитация на реалната обстановка, на експлоатацията, принципите на действие, габарити, маса и др.;

- изисквания към моделите, макетите, стендовете, учебно-техническите плакати (разцветки, размери, албуми или стенни плакати и др.);

- етапите, редът и сроковете на разработване и производство на средствата за обучение

12. Специални изисквания – задават се:

- необходимостта от разработване на математически модел на отбранителния продукт и изискванията към неговите изследвания, анализ и оценка;

- необходимостта от изработване на физически модел на отбранителния продукт и изискванията към методите за изпитване на модела;

- изисквания към вида и състава на средствата за специално оборудване за експлоатация на отбранителния продукт;

- изисквания към специалното ремонтно-технологично оборудване, предназначено за поддържане на отбранителния продукт в работоспособно състояние в процеса на експлоатация;

- изисквания по разработването на средства за осигуряване изпитванията и моделирането на отбранителния продукт, включително средствата за имитация;

- изисквания към методите за изпитване на отбранителния продукт при разработването му и при серийното му производство (при специално изискване);

- патентно-правни показатели (количествени стойности за показателя за патентна защита и показателя за патентна чистота) и сроковете за изготвяне на патентни документи;

13. Ред, етапи и срокове за разработване, изпитване, приемане на отбранителния продукт – определят се:

- задължителните етапи за разработване и сроковете за тяхното изпълнение;

- редът за приемане на работата и отчитане на всеки етап;

- редът за приемане на работата и отчитане на цялата разработка;

- комплектността на отбранителния продукт;

- изисквания към техническата (включително експлоатационната и ремонтната) документация на отбранителния продукт;

- етапите, на които трябва да бъдат проверени конструктивните запаси и уточнените норми при изпитване на основните параметри, включително в режими, превишаващи зададените в ТТЗ;

- изисквания към образците и документацията за производство на отбранителния продукт;

- началният и крайният срок за доставяне на отбранителния продукт и средствата за обучение;

- изисквания по процедурите за приемане на въоръжение или въвеждане в експлоатация

14. Приложения.

В зависимост от предназначението, съдържанието и особеностите си приложенията се съставят като задължителни или информационни.

Приложение 8

към чл. 30, ал. 1

(Ниво на класификация)

Екз. №.....

**МИНИСТЕРСТВО НА ОТБРАНАТА
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

ТЕХНИЧЕСКА СПЕЦИФИКАЦИЯ

ТС.....

(изписва се наименованието с главни букви)

СОФИЯ

201.... г.

УТВЪРЖДАВАМ:

СЪГЛАСУВАНО:

МИНИСТЪР НА ОТБРАНАТА:

**ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА СЪВЕТА ПО ВЪОРЪЖЕНИЯТА**

..... 20..... г.

..... 20..... г.

**СЕКРЕТАР
НА СЪВЕТА ПО ВЪОРЪЖЕНИЯТА**

..... 20..... г.

**ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
„ЛОГИСТИКА”/”КИС”**

..... 20..... г.

ЗАЯВИТЕЛ

(изписва се длъжността на ръководителя на заявителя)

..... 20..... г.

ТЕХНИЧЕСКА СПЕЦИФИКАЦИЯ

” ”
(изписва се наименованието на спецификацията с главни букви)

ТС
(изписва се регистрационният номер)

Приета на заседание на Съвета по въоръженията с протокол №

Разработена на основание заявка №/.....

**ДИРЕКТОР
НА ИНСТИТУТА ПО ОТБРАНА**

..... 20..... г.

Изготвил:
(подпис, фамилия)

1. НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРОДУКТА

"....." – ТС
(изписва се наименованието на спецификацията) (изписва се регистрационният номер)

2. СЪСТАВ И ОПИСАНИЕ НА ПРОДУКТА

(- Посочват се неговите основни съставни части или изисквания за състава му;

- При необходимост се задава предназначението на отделни съставни части;

- Задава се нивото на класификация на продукта.)

3. ТАКТИКО-ТЕХНИЧЕСКИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ПРОДУКТА

3.1. Изисквания по предназначение

(основни тактико-технически характеристики на продукта)

3.2. Изисквания по електромагнитна защита

3.3. Изисквания по ергономичност, обитаемост и техническа естетика

3.4. Изисквания по експлоатацията, удобство за техническото обслужване и ремонт

3.5. Изисквания за сертификация

3.6. Изисквания за скритост и маскировка

3.7. Изисквания за транспортно-пригодност и съхранение

3.8. Други специфични изисквания

4. ИЗИСКВАНИЯ ЗА СТАНДАРТИЗАЦИЯ И УНИФИКАЦИЯ

(изисквания за съответствие със стандартизационни документи граждански и/или военни)

5. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ВИДОВЕТЕ ОСИГУРЯВАНЕ

- обучение на инженерно-технически състав;
- осигуряване на техническа документация (инструкции за експлоатация) на български и/или друг език;
- придобиване и поддържане на оборудване (софтуер и хардуер);
- придобиване и поддържане на тренажорен (симулаторен) комплекс;
- придобиване на допълнително оборудване;
- осигуряване на резервни части;
- метрологично осигуряване;
- осигуряване на извънгаранционно обслужване;
- осигуряване на техническа помощ;
- други.

6. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ОПАКОВКАТА, МАРКИРОВКАТА, ЕТИКЕТИРАНЕТО И КОНСЕРВАЦИЯТА

7. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ГАРАНЦИИ

- изисквания за гаранции по експлоатация;
- изисквания за гаранции по съхранение.

ЗАБЕЛЕЖКИ (не се отпечатват):

1. На съгласувателния лист, с. 2, подписва директорът на дирекция „Логистика”, когато ТС е за въоръжение, техника и имущества или директорът на дирекция „КИС”, когато ТС е за комуникационно-информационни системи и технически средства.
2. Тактико-техническите характеристики по т. 3 се разделят на **задължителни и препоръчителни**.
3. Ако по т. 5 има изисквания за услуги по смисъла на ЗОП и същите е необходимо да се възложат едновременно с доставката на отбранителния продукт, то комплексният характер на поръчката се отразява в заглавието на ТС по ЗОП.
4. В случаите, когато не се предявяват изисквания по някой раздел или подраздел, след наименованието на същия се записва „не се предвижда” или „не се изисква”. Ако тези раздели са повече от два, това се отразява в обща забележка, като разделите и подразделите се изброяват с номерата си в нея.
5. Задават се номиналните числени стойности на параметрите (показателите) с допустимите отклонения.
6. Техническата спецификация не се отнася за нови разработвани продукти, научни продукти, концепции, доктрини и анализи.
7. Техническата спецификация за услуги се разработва в свободна форма.
8. Дирекция „Инвестиции в отбраната” регистрира техническата спецификация след утвърждаването ѝ.
9. Оригиналът на техническата спецификация се съхранява в дирекция „Административно информационно обслужване” – МО.

**УТВЪРЖДАВАМ:
РЪКОВОДИТЕЛ НА ОСНОВНА ПРОГРАМА...**

..... (.....)
..... 20.....г.

ЗАЯВКА

за придобиване на отбранителен продукт

по позиция.....от ЕФП за МТО на МО за 20.....г., код съгласно Общия терминологичен речник.....

1. ПРЕДМЕТ – (доставка , услуга, разработка, модернизация, разширение) на

.....
(посочва се наименованието на отбранителния продукт)

2. СРОК (за изпълнение) - посочва се крайния срок за изпълнение /в дни, месеци или години, считано от датата на сключване на договора/.

3. МЯСТО (на изпълнение) - посочва се къде да се извърши доставката/изпълни услугата.

4. НИВО НА КЛАСИФИКАЦИЯ НА ИНФОРМАЦИЯТА (попълва се при наличие на обстоятелства по чл.13(4), като същите се изписват).

5. КОЛИЧЕСТВО - (попълва се при доставка. При необходимост се обособяват количества по години).

6. ПРОГНОЗНА СТОЙНОСТ - посочват се прогнозни единични цени, обща стойност за придобиване на отбранителния продукт, както и разбивка по години (за срока по т.2 при необходимост).

7. ВАЛИДНОСТ (на заявката)

.....
(срок на валидност: до придобиване на продуктите или до отказване на заявителя)

8. НОМЕР НА СПЕЦИФИКАЦИЯТА

(изписва се номера на утвърдената от министъра на отбраната и валидна ТС по ЗОП (за доставка), ИЗ или ТТЗ)

Приложения:

1.Обосновка на потребността от придобиване на отбранителен продукт.

2.При всички останали случаи, когато няма наличие на утвърдена от министъра на отбраната, валидна ТС по ЗОП (за доставка или услуга), ИЗ или ТТЗ, като приложение 2 се прилага проект на един от следните документи:

Проект на Техническа спецификация (за доставка) – *включват се данни за наименованието на продукта, необходимите оперативно-тактически и функционални характеристики, които следва да се удовлетворяват от продукта, стандартизационните документи и др., на които той да отговаря и др.*

Проект на Техническа спецификация (за услуга) – при заявки за обучение, превод, охрана и др. (съдържа описание на конкретните дейности и конкретни изисквания)

Исходно задание – при заявяване на разработка, модернизация, усъвършенстване, разширение, разработван на концепции, прогнози, анализи и други научни продукти,

Проект на ТС по ЗОП (за закупуване на право за ползване /лицензиран софтуер/) - съдържа точното наименование на софтуера - търговската марка и броя на лицензите. При желание за получаване на софтуера на технически носител е необходимо същото изрично да бъде посочено. При желание за абонамент, осигуряващ подновяването на лицензите за по-дълъг период от време, това изрично следва да бъде посочено в спецификацията.

Изготвил :

..... ()

**УТВЪРЖДАВАМ:
РЪКОВОДИТЕЛ НА ОСНОВНА ПРОГРАМА...**

..... (.....)
..... 201.....г.

ЗАЯВКА

за поддържане на отбранителен продукт

по позиция.....от ЕФП за МТО на МО за 20.....г., код съгласно Общия терминологичен речник...

1. ПРЕДМЕТ (следгаранционно обслужване, ремонт, следгаранционна поддръжка, сервиз, абонаментно обслужване и др.)

на
(посочва се наименованието на отбранителния продукт, който ще се поддържа)

2. СРОК (за поддържане) - се посочва срока за който да бъде сключен договора /в дни, месеци или години, считано от датата на сключване на договора/.

3. МЯСТО (на изпълнение) - посочва се къде да се извършва поддръжката.

4. НИВО НА КЛАСИФИКАЦИЯ НА ИНФОРМАЦИЯТА (попълва се при наличие на обстоятелства по чл.13(4), като същите се изписват).

5. ПРОГНОЗНА СТОЙНОСТ - посочва цялата прогнозна стойност за поддържането на отбранителния продукт и/или прогнозни стойности за месец/година.

6. ВАЛИДНОСТ (на заявката)
(срок на валидност: до придобиване на продуктите или до отказване на заявителя)

7. НОМЕР НА СПЕЦИФИКАЦИЯТА
(изписва се номера на утвърдената от министъра на отбраната и валидна ТС по ЗОП (за поддържане на отбранителен продукт))

Приложение:

1. Обосновка на потребността от поддържане на отбранителен продукт.

2. При всички останали случаи, като приложение 2 се прилага Проект на Техническа спецификация (за поддръжка) – съдържа най-малко списък на оборудването за поддръжка (на елементите на системата/подсистемите поотделно/, описание на дейностите, които да бъдат извършвани от изпълнителя, изисквания към изпълнителя (ако има такива) и други в зависимост от конкретния случай и предмета.

Изготвил:

..... (.....)

..... 20.....г.

ОБОСНОВКА

на потребността за придобиване (поддържане) на отбранителен продукт

.....

Обосновката на потребността за придобиване на отбранителен продукт се включва само тази информация, която е необходима за допълване, уточняване или обосноваване на изложеното в Заявката.

Обосновката се разработва в свободен вид и включва данни относно:

- по кой проект за модернизация, цел на силите и за изграждането на кои оперативни способности се отнася съответния продукт;
- кратък анализ на количествата и/или на качествата на използваните продукти и на недостига в количествено и/или качествено отношение, което затруднява изпълнението на мисиите;
- обосновка на необходимите количества и/или типове отбранителни продукти;
- в случай на необходимост от нов тип отбранителни продукти - техните аналози, обосновка на изискванията към оперативно-тактическите, функционалните, техническите и други техни характеристики, на евентуални изисквания относно съвместимостта им със съществуващи отбранителни продукти, на допълнителни изисквания към отбранителната инфраструктура и пр.;
- необходимост от извършване на допълнителни проучвания, анализи и експертизи за определяне на характеристиките на необходимия отбранителен продукт с оглед удовлетворяване потребностите свързани с изпълнение на мисиите;
- разпределение по срокове, място и особеностите на доставките им;

Изготвил (Потребител):.....()

ПРОЦЕДУРА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА СРОКА НА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ОТБРАНИТЕЛНИ ПРОДУКТИ

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Т. 1. Тази процедура урежда условията, реда и дейностите в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия по проверка на възможността за увеличаване на срока на експлоатация на отбранителни продукти.

Т. 2. При производството на отбранителните продукти се определя ресурсът на тяхната експлоатация, който има два компонента:

1. определената работа в часове (летателни, работа на двигателя и др.), брой цикли (кацане, изстрели и др.) или изминати километри;

2. календарен срок на експлоатация – определената календарна продължителност на експлоатация, в която производителят гарантира изчерпване на назначения ресурс;

Експлоатацията на отбранителните продукти се прекратява при изчерпването на поне единия от посочените два компонента.

Т. 3. Определените ресурси биват: до поредното техническо обслужване; до първи ремонт; до следващ ремонт (междуремонтен) и пълен технически ресурс, с изчерпването на който отбранителният продукт се сменя от употреба;

Други ресурси и календарни срокове на експлоатация са – гаранционни, междурегламентни, до определен вид инспекция и т. н., като за тях не се прилага настоящата процедура.

Т. 4. Процедурата се прилага за проверка на възможността за увеличаване на ресурса на отбранителните продукти, когато поне една от компонентите му е в края на изчерпването си.

Т. 5. Увеличаването на ресурса се извършва от производителя (конструктора), от упълномощен изпълнител (ремонтен орган) от производителя, или от съответни власти на страната на производителя.

Т. 6. При обективна невъзможност да се изпълни увеличаване на съответния ресурс от горепосочените юридически лица, възможността за увеличаването му се определя чрез експертна оценка.

II. РЕД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПРИ ИЗГОТВЯНЕ НА ЕКСПЕРТНА ОЦЕНКА

Т. 7. Експертната оценка се извършва по реда на изискванията на чл. 85 – 87 от Правилника за управление на жизнения цикъл, на основание на получената информация по чл.63 от същия Правилник.

Т. 8. В проекта на заповедта по чл. 86 от Правилника се определят:

1. съставът на комисията за експертна оценка. В нея се включват представители на дирекция „Инвестиции в отбраната”, Института по отбрана и Заявителя и други заинтересовани структури. За председател се назначава представител на Заявителя;

2. точното количество, номенклатурите, заводските номера (ако има такива) на отбранителните продукти, които се подлагат на Експертна оценка за определяне на възможността за увеличаване на ресурса и крайният срок за изпълнение на заповедта;

3. групата за изготвяне на Методика и Програма за изпитване по чл. 87. В състава на групата се включват представители на дирекция „Инвестиции в отбраната”, Института по отбрана и Заявителя. За председател на групата се назначава представител от Института по отбрана

4. Заповедта се съгласува с дирекция „Логистика”, дирекция „Правно-нормативна дейност”, заявителя на експертната оценка и административните звена, осигуряващи провеждането на оценката.

Т. 9. При необходимост се привличат външни експерти за изпълнение на задължителните мероприятия по Методиката и Програмата за изпитване.

Т. 10. Протоколът от експертната оценка се изготвя от комисията и се внася от дирекция „Инвестиции в отбраната” за разглеждане на заседание на Съвета по въоръженията.

Т. 11. При положително решение на Съвета по въоръженията, протоколът от експертната оценка, заедно с проект на заповед за удължаване на срока за експлоатацията, се представят от дирекция „Инвестиции в отбраната” на заместник-министъра на отбраната за подписване.

Т. 12. Дирекция „Инвестиции в отбраната” изпраща копие от заповедта до лицата, които пряко експлоатират и поддържат отбранителния продукт.

УТВЪРЖДАВАМ:
ЗАМЕСТИК-МИНИСТЪР НА ОТБРАНАТА
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

_____/_____
20__ г.

З А Я В К А

за изпитване на отбранителен продукт

1. Наименование на отбранителния продукт.....
.....

2. Отбранителният продукт ще се придобива от МО във връзка с
.....

3. Документи от изпитването:

3.1. Протокол от лабораторни изпитвания -

☐ да ☐ не

3.2. Проверка на документация -

☐ да ☐ не

3.3. Сертификат за съответствие на продукта -

☐ да ☐ не

3.4. Протокол от войскови (полигонни) изпитвания -

☐ да ☐ не

4. Документи, по които да се проведат изпитванията:

4.1. ТТЗ, утвърдено от МО -

☐ да ☐ не

4.2. ТТЗ на доставчика -

☐ да ☐ не

4.3. Техническа спецификация (военна , фирмена) -

☐ да ☐ не

4.5. Техническа спецификация по ЗОП -

☐ да ☐ не

4.6. Програма и Методика, утвърдена от МО -

☐ да ☐ не

4.7. Програма и методика на доставчика -

☐ да ☐ не

4.8. Работен/системен проект, утвърден от МО -

☐ да ☐ не

4.9. По други документи:
.....

☐ да ☐ не

5. За участие в изпитванията от заявителя ще участват:

5.1. В лабораторните изпитвания:

-
/звание, име, презиме, фамилия, в качеството на /

-
/звание, име, презиме, фамилия, в качеството на /

-
/звание, име, презиме, фамилия, в качеството на /

5.2. За проверка на техническата документация:

-
/звание, име, презиме, фамилия, в качеството на /

-
/звание, име, презиме, фамилия, в качеството на /

-
/звание, име, презиме, фамилия, в качеството на /

5.3. Във войсковите (полигонните) изпитвания:

-
/звание, име, презиме, фамилия, в качеството на /

-
/звание, име, презиме, фамилия, в качеството на /

-
/звание, име, презиме, фамилия, в качеството на /

6. Логистично осигуряване на изпитването.

6.1. Необходими бройки от отбранителния продукт за изпитване

6.2. Място за провеждане на изпитването:

-лабораторни -

-войскови - в под.

-полигонни - на полигон

6.3. Техническо осигуряване.

6.3.1. Автомобили бр. от

6.3.2. Километри и ГСМ - от лимита на

6.3.3. Друга техника необходима за изпитването:

-..... осигурява се от

-..... осигурява се от

-..... осигурява се от

7. Финансово осигуряване на изпитването

- командировъчни на членовете на комисията – осигуряват се от

- разходи за електроенергия, вода и др. за лабораторни изпитвания

осигуряват се от

- застраховане на членовете на комисията, участващи във войскови и полигонни изпитвания се извършва от

8. Крайни срокове:

До да завършат лабораторните изпитвания и проверката на документацията.

До да се проведат войскови/полигонни изпитвания.

Забележа: В т.3 и т.4 със "х" се обозначава необходимото.

СЪГЛАСУВАЛ:

Директор на
Институт по отбрана
()

/подпис, фамилия/

20__г.

/Длъжност на съгласувачия/

()

/подпис, фамилия/

20__г

/Длъжност на съгласувачия/

()

/подпис, фамилия/

20__г

ЗАЯВИЛ:

/Длъжност на заявителя/

()

/подпис, фамилия/

20__г.

ПРОГРАМА И МЕТОДИКА ЗА ИЗПИТВАНЕ НА ОТБРАНИТЕЛЕН ПРОДУКТ

1. Структура и съдържание на Програмата за изпитване на отбранителен продукт

1.1. Програмата за изпитване включва следните раздели:

- обект на изпитването;
 - вид на изпитването;
 - цел на изпитването;
 - общи положения;
 - обем на изпитването;
 - условия и ред за провеждане на изпитването;
 - логистично осигуряване на изпитването;
 - метрологично осигуряване на изпитването;
 - отчетност;
 - приложения.
- 1.2. В раздел “Обект на изпитването” се посочват наименованията, индексите и комплектността на отбранителния продукт, който ще се изпитва. Определя се количеството на отбранителните продукти, ако това не е посочено в нормативно-техническите документи.
- 1.3. В раздел ”Вид на изпитването” в съответствие с дадената в Правилника за изпитване на отбранителни продукти в МО и ВС систематизация се посочва видът на изпитването, на което ще бъде подложена продукцията.
- 1.4. В раздел “Цел на изпитването” се посочват основните цели на изпитването на отбранителния продукт без детайлизация и разкриване на целите на изпитването на всяка съставна част или по всяко отделно изискване (показател). Целите на изпитването трябва да съответстват на вида на изпитването.
- 1.5. В раздел “Общи положения” се посочва на основата на кои ръководни документи и къде се провежда изпитването, неговата продължителност, организацията-изпълнител, организацията-производител, организациите, участващи в изпитването. Отбелязва се дали са извършени всички видове изпитвания на отбранителния продукт, предшестващи даденото, дава се списък на отчетните документи за проведените изпитвания, потвърждаващи конструктивната (технологичната) завършеност на отбранителния продукт.
- 1.6. В раздел “Обем на изпитването” се посочват броя на отбранителните продукти и продължителността на изпитването, изискванията от стандартизационния документ, по който ще се проверява продукцията в процеса на дадения вид изпитване. Списъкът на тези изисквания се съгласува предварително с заявителя/потребителя. Продължителните и сложни изпитвания могат да се провеждат на етапи, което трябва да бъде посочено в настоящия раздел.
- 1.7. В раздел “Условия и ред за провеждане на изпитването” се посочва мястото за провеждане на изпитването, началото и края на изпитването, началото и края на отделните етапи на изпитването, необходимостта от провеждане на техническо обслужване в процеса на изпитването, предвидено в експлоатационната документация. Посочват се също така и мерките, които осигуряват безопасност и безаварийност при провеждане на изпитването и реда на взаимодействие на организациите, които участват в изпитванията. Редът за провеждане на

изпитването, който се посочва в програмата, трябва да съответства на установените изисквания в стандартизационния документ на изделието. При необходимост от отклонения, те се посочват поотделно за съответните изисквания в настоящия раздел.

- 1.8. В раздел “Логистично осигуряване на изпитването” се посочват конкретните видове материално-техническо осигуряване, без средствата за измерване, с разпределяне на задачите и отговорностите на всички организации, участващи в изпитването и се дават сроковете за готовността на материално-техническото осигуряване.
- 1.9. В раздел “Метрологично осигуряване на изпитването” се посочват конкретните видове изпитателно оборудване, средствата за изпитване и средствата за измерване и регистрацията (клас на точност, грешка на уреда, неопределеност и др.), мероприятията за осигуряване, разпределението на задачите, отговорността на организациите, които участват в изпитването и сроковете за изпълнение на съответните мероприятия.
- 1.10. В раздел “Отчетност” се посочва списъкът на отчетните документи, които трябва да бъдат оформени по резултатите от изпитването, необходимото количество екземпляри на тези документи, адресите на изпращане, сроковете за оформяне на отчетните документи и организациите, с които трябва да бъдат съгласувани.
- 1.11. Като приложение към програмата могат да се дават методики за изпитване на отделни изисквания (показатели) или списък на методики, оформени като самостоятелни документи или във вид на сборник.

2. Структура и съдържание на Методиката за изпитване на отбранителен продукт

2.1. Методиката съдържа следните раздели:

- обект на изпитването;
- цел на изпитването;
- общи положения;
- условия и режими, при които се провежда изпитването;
- описание на метода за всяка проверка на параметър от списъка на проверяваните параметри от раздел “Обем на изпитването” на Програмата за изпитване;
- обработка, анализ и оценка на резултатите от изпитването за всеки метод за отделен проверяван параметър;
- отчетност;
- мерки за безопасност и изисквания към изпитващия персонал.

2.2. Примерното съдържание на разделите за отбранителен продукт е:

- 1) В раздел “Обект на изпитването” се посочват наименованието, индексът и комплектността на изпитваните образци на отбранителния продукт.
- 2) В раздел “Цел на изпитването” кратко се излага крайната цел на проверката (оценката) на характеристиката, формулирана в наименованието на методиката, без да се посочват целите на проверките (оценките) на отделните частни показатели или параметри, чрез които количествено се изразява оценяваната характеристика.
- 3) Раздел “Общи положения” включва:
 - данни (сведения), поясняващи обекта на изпитването, ако има съществени елементи на новост;
 - списък на нормативно-техническите документи, на основата на които се разработва методиката;
 - ред за внасяне на изменения и допълнения в методиката;
 - други сведения, чието включване в методиката е целесъобразно.

- 4) В раздел “Условия и режими, при които се провежда изпитването” се дават:
- условията, при които се извършват изпитванията по всеки метод и за всеки параметър, като може да се обобщат;
 - режимите, при които работи или се експлоатира отбранителния продукт по време на изпитването му за проверка на даден параметър по избрания метод;
 - изчислявани съотношения на показатели и формули, по които се определят оценяваните показатели. Съотношенията и формулите трябва да бъдат дадени в завършен вид (без извеждане) с обяснение на символите, означенията и коефициентите;
 - определяне на понятията “отказ”, “частичен отказ” и “повреда” за конкретния отбранителния продукт.
- 5) В раздел “Описание на метода” се посочват:
- кой параметър се проверява и на кои точки от Програмата, нормативно-техническия документ на отбранителния продукт съответства;
 - определяне на проверяваната (оценяваната) характеристика, ако то не е дадено в стандарта или в друг нормативно-технически документ, определящ терминологията;
 - обосновка на избрания метод на изпитване;
 - външни условия (температура, влажност, налягане и др.);
 - продължителност, периодичност, цикличност на изпитването и последователност на външните въздействия;
 - обем на регистрираната информация и начин за регистрирането ѝ;
 - формата и редът за отчитане на статистическите данни, в това число подробна разгърната форма за записване на данни;
 - методът за проверка или оценка (външен оглед, сравняване с документацията, провеждане на измервания и др.);
 - последователност на работата (операциите) за проверка (оценка) по посочените контролни точки, способът и качеството на измерванията и подробно описване на всички извършени регулировки, действието с превключватели и други командни органи, схема на разположението на уредите – монтажна схема.

Забележка: Ако в процеса на изпитването се използват модели, в този раздел трябва да бъдат посочени принципите на моделиране, принципите и методите за проверка на съвместимостта на резултатите от моделирането с резултатите, получени при изпитване на самия обект.

- 6) Подраздел “Обработка, анализ и оценка на резултатите от изпитването” се включва към всеки метод след описването му в предходния раздел. В него се посочват:
- редът за използване на статистическите данни, събрани до началото на изпитването;
 - обем на обработваната информация;
 - методите за статистическа обработка на резултатите от изпитването, използвани в методиката;
 - способите за обработване на информацията с посочване на техните места в процеса на обработването;
 - изисквания към вида на обработваната информация;
 - изисквания към точността на обработването;
 - редът и последователността при провеждане на анализ на резултатите, получени на изхода на системата за обработка, а също така и на експрес-анализа;

- обемът на изходните данни;
 - начинът за сравняване на получените данни с дадените изисквания;
 - критериите, при които се счита, че отбранителният продукт е издържал изпитването;
 - критерии за достатъчност на изпитването.
- 7) В раздел “Отчетност” се посочват изискванията към обема на данните, които трябва да бъдат отразени в протокола от изпитванията по дадена точка от методиката.
- 8) В раздел “мерки за безопасност и изисквания към изпитващия персонал” се включват:
- изисквания към квалификацията на обслужващия състав;
 - изисквания към техниката на безопасност.

Забележка: Методиката се оформя като самостоятелен документ.

3. Титулна страница

Титулната страница се оформя по следния начин:

- най-отгоре се изписва организацията, създала документа;
- горе, в ляво се изписва кой утвърждава документа с длъжността, която заема;
- отгоре надолу в дясната част се изписват съгласувалите документа с техните длъжности;
- под подписите в средата на листа се изписва наименованието на отбранителния продукт на български език, а в скоби, на латиница, ако същият се доставя от внос без промяна на името;
- под него се изписва наименованието на документа (Програма, Методика) и предназначението му (за лабораторни, приемни или други изпитвания);
- индекс на документа;
- долу в дясно подпис на длъжностното лице, имащо представителни права в организацията, създала документа.

МЕТОДИКА

за избор на образци/проби на отбранителни продукти за изпитване

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1.1. Цел на провеждане на избора

Изборът на представителната извадка се провежда с цел да се определи броя и изделията от партидата, които ще бъдат подложени на изпитване.

1.2. Предназначение и област на приложение на Методиката

Методиката служи за определяне на броя на изделията от достатъчно голяма партида, които ще бъдат подложени на изпитване.

1.3. Обосновка на методиката

Методиката е разработена на база на централната пределна теорема при достатъчно голяма представителност на извадката. Разпределението на случайната величина е прието, че е по нормален закон.

Списък на нормативно-техническите документи, на основата на които се разработва Методиката

- ВС 069:81;
- “Математическо моделиране и оптимизиране на технологични обекти” – И. Вучков 1986 г.

2. ОПИСАНИЕ НА МЕТОДА ЗА ИЗБОР НА ПРЕДСТАВИТЕЛНА ИЗВАДКА ИЗДЕЛИЯ ЗА ИЗПИТВАНЕ НА ПАРТИДА

Методът за избор на представителността на извадката се определя най-често по формулата

$$I_{np} = 10\% Y$$

Където:

Y – общо количество изделия в партидата.

При което:

1) Нека Y е случайна величина, а A – избор по някакъв параметър x на разпределението на Y. Изборът може да бъде изчислен въз основа на извадката $Y_1, Y_2, \dots, Y_n$,

$$A = A(Y_1, Y_2, \dots, Y_n).$$

Тъй като се определя въз основа на наблюдение над случайна величина, самият избор A е случаен. Неговият закон на разпределение зависи от закона на разпределение на Y и от броя на изделията в извадката n.

2) Изборът се смята за удовлетворителен, ако отговаря на следните условия:

- да бъде **състоятелен**, т.е. при условие, че броят на изделията в извадката n Y, то A се приближава към параметъра на разпределението x на генералната съвкупност;
- да бъде **неизместен**, т.е. математическото очакване на A да бъде равно на истинската стойност на параметъра на разпределението x:

$$M(A) = x$$

Условието за неизместеност означава, че не се допуска систематическа грешка поради начина на изчисляване на A. В този случай средното аритметично на избора, получен от I извадки е равно на x, когато I клони към безкрайност;

- да бъде **ефективен**, т.е. дисперсията на A да бъде минимална в сравнение с всички други възможни избори:

$$x^2(A) \rightarrow \min.$$

3. ПРОВЕЖДАНЕ НА ИЗБОРА

Провеждането на ИЗБОРА се извършва съгласно настоящата Методика и в съответствие със заповедта за извършване на изпитванията.

3.1. В съответствие с броя на изделията в партидата по посочената в методиката формула се определя броят на изделията от представителната извадка.

3.2. Един член на комисията по случаен избор посочва половината от изделията, необходими за изпитване.

3.3. Втори член на комисията посочва останалата половина.

3.4. Комисията подписва протокол за избор, в който се посочват заводските номера на избраните изделия.

УТВЪРЖДАВАМ:

.....

.....

_____ (.....)
_____ 20__ г.

ПРОТОКОЛ

№

ОТ Г.

ОТ ИЗПИТВАНИЯ

на “.....”

Комисията за изпитвания в състав:
Председател
и членове: 1 – от.....
2. – от.....
3. – от.....
.....
назначена със заповед №от20__ г. на, извърши
изпитвания на “.....”, през периода от до20__ г.

1. ОБЩА ЧАСТ

Посочват се:

наименование на Изпълнителя на договора за разработка/доставка на отбранителния продукт;

наименованието на изпълнителя на документацията;

списък на документите, по които е извършено изпитването – номер на документа,кой го е създал, от кого е утвърден;

списък на проверяваната техническа документация.

КОНСТАТИВНА ЧАСТ

В резултат от извършените дейности комисията установи:

Раздел 1:

резултатите от изпитванията на образци №№ на отбранителния продукт и на учебно-техническите средства и от проверката на съответствието им с изискванията на ТТЗ, В ТС, ТС по ЗОП или др. документ, посочен в заповедта за изпитване

Раздел 2:

резултатите от проверката на представените образци за съответствие с документацията

Раздел 3:

резултатите от проверката на документацията на отбранителния продукт и учебно-техническите средства (ако има такива по договора за доставка с МО)

3. ИЗВОДИ

Дават се оценки на:

съответствието на отбранителния продукт с изходния документ (ТТЗ, В ТС, ТС по ЗОП или друг)

съответствието на отбранителния продукт с конструкторската документация

съответствието на експлоатационната документация с отбранителния продукт

качеството на конструкторската документация и на възможността тя да бъде използвана за производство

учебните пособия и тяхната документация

РЕШЕНИЕ

Комисията приема (не приема) отбранителния продукт и предлага същият да се _____
(приемане на въоръжение, внедряване в производство, доставка).

Председател на комисията:

_____ ()

Членове:

_____ ()

_____ ()

_____ ()

Забележка. С курсив е отбелязано примерното съдържание на съответната част. Съдържанието трябва да съответства на заповедта за изпитване и на заявката за изпитване.

УТВЪРЖДАВАМ:

(Командир/Началник на съответната структура)

Рег.№ _____

Екз.№ _____

ДОКЛАД

за отпадане на потребността от отбранителни продукти
на _____

1. Характер на мисиите, които са отпаднали и на наличните отбранителни продукти, използвани за тяхното изпълнение.

2. Кратък анализ на количествата и качествата на отбранителните продукти с отпаднала необходимост.

3. Изисквания за транспорт, складиране, охрана и други дейности, свързани с неговата утилизация или реализация, както и евентуални изисквания за промяна на използваната отбранителна инфраструктура

4. Стоков номер на НАТО.

5. Необходимост от извършване на допълнителни проучвания, анализи и експертизи, свързани с утилизацията или промяна на предназначението за по-нататъшна употреба на отбранителните продукти.

Изготвил:

Дата, звание, подпис, фамилия

Приложение 16
към чл. 96, ал. 1, т. 2

СВЕДЕНИЕ ЗА ИЗЛИШНИТЕ
БОЙНИ ПРИПАСИ, ВЗРИВНИ ВЕЩЕСТВА И ПИРОТЕХНИЧЕСКИ ИЗДЕЛИЯ
на _____ към 01.01. на текущата година.

№	ЕМК	НАИМЕНОВАНИЕ	партия	година	завод	24480				и т. н.				Всичко (бр)	Всичко (тона)	Метал на гилзата	Вид на взривателя	От тях		Размери на опаковката (мм)			Бруто тегло (кг.)	Брой в опаковка
						к-я 1	к-я 2	к-я 3	Всичко	к-я 1	к-я 2	к-я 3	Всичко					Приведени в СВ	Нехерметични	дължина	широчина	височина		

Приложение 17
към чл. 96, ал. 1, т. 3

Рег.№ _____

Екз.№ _____

УТВЪРЖДАВАМ:

С В Е Д Е Н И Е
НА ИЗЛИШНИТЕ ОРЪЖИЯ

на _____ към _____ г.
(формирование) (дата и година)

№ по ред	Наименование по вид и номенклатури	Заводски регистрационен или каталожен номер	Категория	Марка	Количество	Местонахождение	Баланс-ва стойн.	Период за сдаване	Забележка:
	1.Ракетно- артилерийско въоръжение:								
	2. Сухопътни машини с оръжейни установки, с технически средства за миниране или за изстрелване на бойни припаси:								
	3. Бойни и учебно-бойни самолети и вертолети (без транспортните):								
	4. Бойни кораби; противокорабни, зенитни и брегови ракетни комплекси; корабни арт. установки; бомбоменти устройства и др.								

Приложение 18
към чл. 103

СПИСЪК

на длъжностните лица, имащи право да снемат от отчет гилзи от
изстреляни боеприпаси и празни опаковки от тях

№	Длъжностно лице, утвърждаващо акта ПД 222	Вид на гилзите и опаковката	Количество
1.	Заместник-началник на отбраната	Всички видове гилзи. Всички видове празни опаковки.	Без ограничения. Без ограничения.
2.	Директор на дирекция „Логистика”	Всички видове гилзи. Всички видове празни опаковки.	До 2% от годишния лимит за БА. До 500 броя.
3.	Началник на вида въоръжени сили. Директор на служба „Военна информация”. Началник на ЩОП, ВА, НВУ	Всички видове гилзи. Всички видове празни опаковки.	До 2% от годишния лимит на структурата. До 300 броя.
4.	Заместник-началник на вида въоръжени сили по ресурсите.	Всички видове гилзи. Всички видове празни опаковки.	До 1% от годишния лимит на структурата. До 300 броя.
5.	Командир на съединение. Ръководители на структури подчинени на министъра на отбраната, без тези посочени в т. 3	Всички видове гилзи. Всички видове празни опаковки.	До 3% от годишния лимит на структурата. До 60 броя.
6.	Командир (началник) на войсково формирование.	Всички видове гилзи Всички видове празна опаковка	До 4 % от годишния лимит на формирован. До 30 броя
7.	Директор на служба „Военна полиция”	Всички видове гилзи Всички видове празна опаковка	Без ограничения. Без ограничения.

Приложение 19 към чл. 104, ал.2

Пер.№

ЕКЗ.№ _____

УТВЪРЖДАВАМ:

СПИСЪК

НА ОТБРАНИТЕЛНИ ПРОДУКТИ ЗА СЧЕМАНЕ ОТ УПОТРЕБА

на _____ КЪМ _____. _____. Г.
(формирование) (дата и година)

[illegible]

**МЕТОДИКА
ЗА УНИЩОЖАВАНЕ НА ОТБРАНИТЕЛНИ ПРОДУКТИ
В МИНИСТЕРСТВО НА ОТБРАНАТА, БЪЛГАРСКАТА АРМИЯ И СТРУКТУРИТЕ
НА ПРЯКО ПОДЧИНЕНИЕ НА МИНИСТЪРА НА ОТБРАНАТА**

1. Стрелково оръжие: унищожаването да се извършва по механичен начин чрез счупване, смачкване, разглобяване, срязване и др. на основните части и механизми - цев, цевна кутия, ударно-спускателен механизъм, възвратен механизъм, мерни прибори и други.

Стрелковото оръжие прекатегоризирано в пета категория се сдава за бракуване в склада на бригада „Логистика” във Велико Търново. Отпадъците от бракуването на стрелково оръжие се сдават за претопяване директно в пещи на металургични предприятия, под контрола на представители на служба „Военна полиция”.

2. Артилерийска материална част:

За буксирни оръдия и гаубици, самоходна артилерийска материална част и минохвъргачки:

- Разделяне на тялото на две части на разстояние не повече от 100 мм. от затворната част;
- Срязване на едната страна на затворната част по канала на поставяне на затвора или заваряване на затвора към затворната част на две места в крайно положение;
- Срязване на лявата цапфа на люлката и мястото за установяване на тази цапфа на горната част на лафета;
- Разделяне на станините на две приблизително равни части
- Отделяне на секция от корпуса, включваща отверстие на главното предаване, чрез вертикални и хоризонтални разрези в страничните листове и диагонални разрези на покрива или дъното и предните или задните листове така, че отверстието за страничното предаване да остане в отделената част.
- Разделяне на опорната плоча и лафета на две приблизително равни части за минохвъргачките.

3. Средства за индивидуална балистична защита:

3.1. Каски от арамидни материали:

- Срязване на черупката;
- Прерязване на амортизиращата подложка на две приблизително равни части.

3.2. Бронежилетки:

- Срязване на външните калъфи и балистичните панели на две приблизително равни части;
- Срязване на бронеплочите.

4. Оптически прибори:

- Счупване (разтрошаване) на оптичните елементи;
- Смачкване (счупване) на корпуса.

5. Боеприпаси и взривни вещества: не се бракуват и унищожават във военните формирования на Българската армия и структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната, а се утилизират и унищожават по реда на Наредбата, приета с ПМС № 278/30.11.2010 г.

6. Зенитно-ракетно, ракетно въоръжение и радиолокационна техника, имущество иЗИП за тях:

6.1. На зенитно-ракетното и ракетно въоръжение се снемат генераторните елементи, специалните електровакуумни елементи, блоковете на опознавателната апаратура

и на системата за активен отговор с филтрите, оптическите прибори и отделни елементи, представляващи класифицирана информация. Забранява се предаването на вторични суровини на функционално цели възли и детайли. Последните се довеждат до състояние, при което е невъзможно да бъдат определени техните работни честоти, диапазони, кодировка, предназначение и технически параметри. Класифицираната литература на зенитно-ракетното и ракетното въоръжение и радиолокационна техника се съхранява и унищожава при условията и по реда на ЗЗКИ и правилника за прилагането му.

6.2. Ракетите, ЗУР и ЗИП за тях се сдават заедно с екземпляр от протокола за бракуването им в бригада „Логистика“, за разкомплектоване, обезопасяване и привеждане в негодност по специално изготвени технологии. Бойните части и ракетните двигатели на тактическите и зенитните ракети се утилизират по реда на т. 5.

6.3. При бракуване на електросилови агрегати (ЕСА), предназначените за вторични суровини възли и детайли се довеждат до състояние, не позволяващо повторното им влагане или използване за други цели. Забранява се сдаване на вторични суровини на функционално цели ЕСА.

7. Бронетанкова и автомобилна техника и имущества за тях:

7.1. За бракуване на бронетанкова техника, която се контролира от Договора за обикновените въоръжени сили в Европа (ДОВСЕ) се извършват процедурите “съкращение чрез разделяне на части”, в съответствие с т. 2, раздел IV на “Протокол за процедурите, регулиращи съкращението на обикновените въоръжения и техника, ограничени от ДОВСЕ” и разработената за целта Методика за унищожаване.

7.2. При унищожаването на основни агрегати на бронетанковата и автомобилната техника се изпълнява следното:

- корпуси на машини, не ограничавани от ДОВСЕ (танкови влекачи, БРДМ и машини на тяхна база) - срязване на базовата повърхнина за закрепване на двигателя;
- шаси - срязване еднократно напречно на дължината;
- двигател - счупване (пробиване) на цилиндровия блок, долен и горен картер и капачите на филтрите; разпробиване главата на двигателя или повреждане леглата на клапаните (дюзите); нараняване на колянвия вал, разпределителните валове, наклонените валове; срязване на кабелите, ремъците и гумените съединения; счупване или пробиване на корпусите на горивонагнетателни, гориво подкачващи, маслени, водни, хидроусилвателни и други помпи; срязване или счупване на ремъчните шайби; счупване корпуса или заваряване на роторите на генератора и стартера; деформация на работните повърхности на маховика и притискателния диск, повреждане на зъбния венец;
- предавателна и разпределителна кутия, редуктор - счупване на корпуса; нараняване на зъбните колела и валовете;
- мостове - срязване или счупване на кожусите на мостовете; заваряване на външния край на пиньона и полуосите;
- кабина - срязване на колонките и отделяне на тавана на кабината; начупване на контролните прибори от таблото за управление;
- каросерия - нарязване, начупване на дъските и носещите греди в размер до негодност за ползване; отделяне на винкелите и ключалките;
- карданни валове - огъване, смачкване или срязване на едно място по дължина на вала;
- електроуредба и спирачна уредба - нарязване на кабелите и маркучите;
- гумите се пробиват (продупчват) на три места, отстрани по диаметъра на гумата;
- резервоари и радиатори се продупчват;
- хидроусилватели, сервомеханизми и други се унищожават чрез счупване на корпусите.

8. Специална техника, монтирана на базова машина от бронетанковата и автомобилната техника се бракува когато от машината е снето и бракувано специалното оборудване и базовото шаси не може да се използва за други нужди или за реализация (в

този случай към протокола за бракуване на базовата машина се прилага и един екземпляр от утвърдения протокол за бракуване на специалното оборудване). Когато специалната машина (на автомобилна и бронетанкова база) и специалното (работното) оборудване са отработили едновременно пълния си технически ресурс, бракуването се извършва с един протокол за бракуване.

9. Авиационна техника, въоръжение и имущества за тях:

9.1. Унищожаването на предложените за бракуване самолети, вертолети, самолетообслужваща техника и контролно-измерителна апаратура, авиационни двигатели, агрегати и прибори по самолета /вертолета/ се извършва съгласно изискванията на документите, регламентиращи тяхната експлоатация.

9.2. При бракуването се забранява предаването на вторични суровини на функционално цели възли и детайли, представляващи класифицирана информация. Същите се довеждат до състояние, при което е невъзможно да се идентифицира тяхното предназначение и технически параметри, по които могат да бъдат определени техните мирновременни и военновременни работни честоти и кодировка.

При бракуването на самолети и авиационни двигатели, освен Акта за изменение на качествено (техническото състояние), се съставя и Инспекторско свидетелство. Същите са неразделна част от протокола за бракуване.

Снетите при бракуване неповредени или за ремонт детайли и други елементи от авиационната техника се съхраняват заедно с формулярите и паспортите им.

9.3. Всички номенклатури комплектно авиационно артилерийско въоръжение, с изключение на стрелковото оръжие, след прекатегоризиране в V категория се утилизират и унищожават по реда на т.5

9.4. Авиационните средства за поразяване, пиротехническите средства, стартовите ускорители и средствата за създаване на смущения се прекатегоризират в V категория по горепосочения ред, се сдават в определената база за съхранение и се утилизират по реда на т. 5.

10. Военноморска техника, въоръжение и имущества за тях:

10.1. Унищожаването на предложените за бракуване кораби, вертолети от морската авиация, корабни двигатели, агрегати и прибори се заключава в довеждането им до такова състояние, че те да не могат да бъдат представени повторно за бракуване или да се използват по предназначение.

10.2. При бракуването се забранява предаването като вторични суровини на функционално цели възли и детайли, представляващи класифицирана информация. Последните се довеждат до състояние, при което е невъзможно да се разкрие тяхното предназначение и технически характеристики.

10.3. Корабно и брегово въоръжение морска номенклатура, с изключение на стрелковото оръжие, след прекатегоризиране в V категория се утилизират и унищожават по реда на т.5.

10.4. Торпеда, морски мини, противоподводни бомби, пиротехнически средства и бойни припаси морска номенклатура се сдават в определената база за съхранение и се утилизират по реда на т. 5.

10.5. За артилерийските и стрелковите бойни припаси морска номенклатура се изпълнява същата процедура, както за бойните припаси.

11. Средства на инженерно въоръжение:

11.1. Инженерна техника:

- рама – срязване;
- двигател и скоростна кутия – срязване, счупване;
- булдозерно устройство – срязване;
- стрела и кофа – нарязване;
- редуктори – срязване, натрошаване;

- хидросистема – натрошаване и нарязване на маркучите;
- работно оборудване - нарязване, натрошаване;
- други възли и детайли – нарязване, натрошаване и пробиване;
- базовата машина на инженерна техника /на бронетанкова и автомобилна основа/ - /танкови мостопоставачи, булдозери, филтровъчни станции, понтонно-мостови парк, автомобилни кранове, пътни минотърсачи и други/ - зачисляване и обявяване за продажба като излишна;
- моторни катери, моторни помпи, моторни триони, минни тралове и други – нарязване, натрошаване;
- електрифициран инструмент - нарязване, натрошаване.

11.2. Инженерно имущество:

- Прибори за инженерно разузнаване /сапъорен далекомер,фотографски апарат, фотокамери и други/– нарязване, натрошаване;
- Прибори за устройване и преодоляване на инженерни заграждения / КМР, КВР, ПФМ, КРАБ-ИМ, подривни машинки, минна чанта, минотърсачни апарати, теодолит, нивелир, наклономери, бусоли, екери, ножици за рязане на тел, ръкавици за бодлив тел и други/ – нарязване и натрошаване;
- Фортификационни съоръжения /пакет, КВС-А, КВС-У, ЛТСУ и други/– нарязване, натрошаване и смачкване;
- Маскировъчни мрежи, тъканни покрития за щели– нарязване; колчета и рейки – натрошаване;
- Радиолокационни отражатели – нарязване, натрошаване, смачкване;
- Гумени изделия /резервоари, бъчви, надуваеми лодки, ботуши обикновени, ботуши понтонерски и други/ – нарязване;
- Измервателни средства /метър дървен, ролетки, въжета и други/ – нарязване;
- Ръчни колички, бродови елементи – пробиване, нарязване, смачкване;
- Водолазни комплекти /хидрокостюми, компресор, бутилки кислородни и други/ – пробиване, нарязване, натрошаване;
- Фенерчета електрически, електроизмервателни прибори - натрошаване;
- Кабелни мрежи, ГСП, КСП и други проводници– нарязване, натрошаване;
- Спасително елече (жилетка), спасителен кръг – нарязване, натрошаване;
- Инженерни комплекти /ПКСМБ, МЗСО, зидаро-строителен , железаро-дърводелски и други/ – нарязване, натрошаване;
- Окопен инструмент /возим и носим/ – нарязване, пробиване, смачкване;
- Тел бодлив – нарязване.

11.3. Инженерни бойни припаси:

Инженерни бойни припаси не се бракуват и унищожават във военните формирования на Българската армия и структурите на подчинение на министъра на отбраната, а се утилизират по реда на т. 5, след прекатегоризиране в четвърта категория.

12. Техническите средства за ядрена, химическа и биологическа защита:

12.1. Авторазливни станции:

- цистерни – изрязване на два отвора с диаметър не по-малък от 200 мм;
- механични и ръчни помпи – разглобяване, натрошаване;
- странични сандъци - нарязване, натрошаване;
- тръбопроводи – срязване;
- други възли и детайли - нарязване, натрошаване.

12.2. Дегазационни комплекти

- съдове за разтвори – срязване;
- други възли и детайли – срязване, пробиване.

12.3. Станции за дегазация на облекло и снаряжение

- парен котел - изрязване на отвор не по-малък от 200 мм в дъното на пламъчната тръба и кожата;

- механични и ръчни помпи - разглобяване натрошаване
- вентилатори – срязване;
- автомобилен двигател– съгласно изискванията за унищожаване на автомобилен двигател

- дегазационни камери - изрязване на два отвора с диаметър не по-малък от 200 мм
- други възли и детайли - нарязване, натрошаване

12.4. Станции за санитарна обработка

- парни котли - изрязване на отвор не по-малък от 200 мм в дъното на пламъчната тръба и кожуха

- тръбопроводи – срязване;
- ръчни помпи – разглобяване, натрошаване;
- отоплителни тръби – нарязване;
- електроагрегати - нарязване, натрошаване
- други възли и детайли - нарязване, натрошаване

12.5. Машины за димопуск, машини за радиационно и химическо разузнаване, подвижни ремонтни средства – разглобяване, нарязване, натрошаване.

12.6. Радиолокационни отражатели – срязване на обозначителните колчета.

12.7. Противогази филтриращи:

- лицеви части – нарязване
- торби – нарязване;
- дихатели – пробиване.

12.8. Противогази изолиращи:

- метални части – натрошаване;
- гумени части - нарязване,

12.9. Средства за защита на кожата, филтро-вентилационни установки, филтър-поглътителни – нарязване, пробиване.

12.10. Прибори за радиационно и химическо разузнаване и дозиметричен контрол, апарати, агрегати и др., съдържащи радиоактивни източници - разглобяване демонтиране на радиоактивните източници, натрошаване. Радиоактивните източници се сдават в бригада „Логистика”.

12.11. Гумени, гумирани и брезентови изделия - нарязване,

12.12. Токсични химически вещества (ТХВ):

- унищожаването и обезвреждането на токсични химически вещества се извършва по специална инструкция за всяко вещество. При невъзможност за обезвреждане (липса на технология) токсичните химически вещества се предават като отпадък с приемо-предавателен протокол на оторизирана фирма.

- бракуването, унищожаването и обезвреждането на специалните химически вещества, токсичните химически вещества и техните прекурсори, посочени в списъци 1, 2 и 3 на Конвенцията за забрана на разработването, производството, натрупването на химическо оръжие и за неговото унищожаване, както и в приложенията на ЗКНВП, се извършва в бригада „Логистика”, където се сдават.

- унищожаването на ТХВ да се съгласува с дирекция „Отбранителна политика”-МО.

12.13. Лабораторна стъклария – натрошаване,.

12.14. Тара /варели, дървени сандъци, пластмасови опаковки и др./ - натрошаване, начупване, пробиване.

13. Техниката от състава на системите С4IEW:

13.1. При бракуването на техника от състава на системите С4IEW се забранява предаването на функционално цели възли, блокове и детайли, които излъчват електромагнитни вълни, като вторични суровини. Същите се довеждат до негодност или в състояние на невъзможност от възстановяване, при което не може да се идентифицира тяхното предназначение и технически параметри. За такива се считат възлите, блоковете и детайлите по чийто параметри могат да бъдат определени техните работни честоти.

13.2. Излишните и нямащи друго приложение подземни кабелни линии се снемат от отчет чрез бракуване. Откопаването на подземните кабелни линии става след направена икономическа обосновка – сравнение на разходите по откопаването на кабела с приходите от реализирането на вторичните суровини, получени от кабела. Ако разходите са по-големи, то подземната кабелна линия не се откопава. Направената икономическа обосновка се прилага към протокола за бракуване на подземната кабелна линия и е неразделна част от него.

14. Шифрова (криптографска) и спомагателна апаратура се бракува по реда на Наредбата за криптографска сигурност на класифицираната информация.

Бракуването на мобилни средства (базови машини) оборудвани със средства за защита на информацията (криптиращи устройства) става след тяхното разкомплектоване и с разрешение на директора на дирекция “КИС”. Класифицираната (криптографската) част на техническите средства за автоматизация, за защита на информацията, информационните носители на класифицирана информация се унищожават напълно.

15. Програмно-технически средства и системи за автоматизация, криптографски средства, копирна техника, консумативни материали и програмни продукти използвани за защита на информацията: - бракуват се, когато се изпълнени следните изисквания:

- техническото средство за автоматизация да е отработило ресурса си или гаранционен срок, гарантиран (писмено) от производителя;
- техническото средство е в невъзможност да изпълнява функциите си, поради писмен отказ на производителя (доставчика) да осигурява нормалната му работа с консумативни материали и резервни части;
- изпитания или работа при повишаващи пределите за градивните елементи и възли условия;
- консумативните материали, негодни за използване, с нарушени експлоатационни параметри или техническите средства, в които се използват, са снети от употреба и нямат друго приложение;
- системното и приложното програмно осигуряване или носителите на информация са снети от употреба, или нарушават работоспособността на техническите средства за автоматизация.

Разкомплектоването и бракуването на програмно-технически средства и системите за автоматизация се извършват в оторизираните за това звена.

16. Средства за измерване (електро-, радио- и физикомеханични), без войсковите радиометрични и дозиметрични измервателни прибори, бракуването им се извършва след преглед в оторизирани лаборатории, където се съставя Акт за изменение на качествено (техническото) състояние на отбранителни продукти.

17. Военно топографска и хидрографска техника (теодолити, електронни и електрооптически далекомири, жиротеодолити, радио далекомири, средства за автономно определяне на координати - GPS апаратура), **фотограмметрична, картографска и полиграфическа техника**, - бракуването им се организира от органите на военно географското осигуряване.

18. Технически средства и имуществва за културна и информационна дейност - бракуват се в административните звена и организационните структури, на които се числят, чрез разглобяване, начупване и нарязване.

19. Продоволствена техника и вещеве-хранителното имущество (ВХИ):

19.1. Полева продоволствена техника:

- Фургоните се преглеждат и се сваля оборудването. Същите се свалят от базовата машина и се нарязват на две (четири) равни части, удобно за товарене и предаване за скрап. Ако фургона е облицован отвътре с неръждаема ламарина и има годни парчета, те се

зачисляват на килограм със складова разписка. Оборудването се преглежда отделно, проверява се за функционалност, годното се заприходява, а негодното се унищожава чрез разглобяване на възли и детайли и рязане;

- Ремаркетата се преглеждат и ако са негодни се сваля оборудването им. Същите се унищожават чрез срязване на рамата на две части, пробиване на гумите на три места, отстрани на борда и се предават за скрап. Оборудването се преглежда отделно, проверява се за функционалност, годното се заприходява, а негодното се унищожава чрез пробиване на дъното и се предава за скрап.

19.2. Стационарна продоволствена техника:

- Парните и електропарните казани се преглеждат и се разделят чрез рязане на вътрешния съд от неръждаема ламарина от външния кожух. Вътрешен съд, който е деформиран, се предава за скрап, а този, който е в добър вид се заприходява със складова разписка.

- Електропекарните се преглеждат и се унищожават чрез пробиване на фурните и страниците.

- Картофобелачки, месомелачки, хлебрезачки, универсални кухненски машини, яйцеразбивачки и други се преглеждат, свалят се ел.двигателите и др. възли и агрегати, които могат да се използват повторно. Унищожаването на съоръженията става чрез пробиване на корпуса и се сдават за скрап.

- Кантарите, машините за безалкохолни напитки, машините за кафе, кафемелачките се преглеждат и се унищожават само ако имат служебна бележка от сервизната база, че не подлежат на ремонт. На кантарите се унищожава циферблата чрез пробиване, а на останалите съоръжения се пробива съда за нагряване от всички страни и се сдават за скрап.

- Хладилниците (без амонячните) се унищожават, като им се свалят изпарителите, компресорите, хладилните машини и се пробиват от всички страни, след което се свалят ламарините и се предават за скрап, а свалените машини и детайли се зачисляват.

19.3. Вещево-хранителното имущество (ВХИ) се преглежда и негодното се унищожава като:

- Казани, варели за олио, баки, тави, тигани, басани, гевгири, черпаци, чинии железни и купи се пробиват на дъното;

- Вилици, лъжици, ножове, сатъри, триони се изкривяват или режат;

- Пластмасови бидони, туби, подноси се пробиват на дъното;

- Дървени изделия - дъски, точилки и др. се унищожават чрез трошене;

- Текстилни покривки, престилки, салфетки и униформи на кухненския персонал се унищожават чрез рязане на четири места;

- Гумени ботуши, ресни за врати, покривки от изкуствена материя, престилки и др. се унищожават чрез рязане;

- Стъклените чаши, буркани, гарафи, порцеланови чаши, чинии, купи, салатиери, супници и др. се унищожават чрез трошене и се изхвърлят в контейнери за отпадъци;

- Металните отпадъци се сортира на железни, медни, алуминиеви, чугунени и неръждаеми отпадъци.

20. Вещево имущество и техника на вещевата служба:

20.1. Вещево имущество, текстилни, кожени и други материални средства:

- Всички горни облекла (полушуби, ризи, куртки, манти и др.) се нарязват през яката на две парчета;

- Панталони и клинове се нарязват на две парчета през крачолите над колената;

- Чаршафи, калъфки, одеала, платнища, пердета, палатки, брезенти, мешки, сухарни торби и др. се нарязват на 2-3 парчета по дължина;

- Обувните артикули се нарязват през бомбетата;

- Манерки за вода, канчета за храна, каски, кошчета, кофи и др. се надупчват;

Получените памучни, вълнени и др. отпадъци се завеждат на отчет във формирането, където могат да се използват за собствени битови, технически и др. нужди. Негодните за използване отпадъци се събират и извозват съгласно разработената програма за управление на отпадъците в съответната структура, в изпълнение на МЗ № ОХ-648/26.09.2008 г..

20.2. Техника и съоръжения на вещевата служба:

- разкомплектоване на възлите и агрегатите, като негодните детайли се натрошават, нарязват и надупчват, разпределят се по видове вторични суровини (желязо, чугун, цветни метали, неръждаема стомана и др.) и се реализират като отпадъци;
- годните за резервни части детайли се зачисляват на работилницата (формирането) и се използват за ремонт и поддръжка на наличната в експлоатация техника.

21. Технически средства за ГСМ и специални течности:

- Автогоривозарядчици, автоцистерни, маслосареждачи и водомаслосареждачи, цистерни за гориво се реализират като излишни, а хидравлични помпи, броячи (литромери), филтри и други възли и агрегати се разглобяват и натрошават;
- Станции за преливане на ГСМ - хидравлични помпи и други възли и детайли се разглобяват и натрошават.
- Подвижен парен котел - реализиране като излишни
- Мотопомпи за преливане на гориво и масло МПГ, МПМ и ремарке – цистерни за гориво- разглобяване и натрошаване.
- Двигатели-УД1, 2СДБ и други - натрошаване на цилиндровия блок; натрошаване на картера на двигателя; нарязване на ел.кабели.
- Ръчни помпи за горива и масла - разглобяване и натрошаване
- Подвижни ремонтни средства – електроагрегати и други възли и агрегати – нарязване, натрошаване;
- Резервоари метални хоризонтални с вместимост от 4 до 50 куб. м. - поради образуване на взривоопасна концентрация на пари от съхраняваното гориво в резервоарите същите не се режат и не се пробиват, а се реализират като излишни.
- Гумени, гумирани и брезентови изделия – нарязване;
- Лабораторни апарати и стъклария – натрошаване.
- Варели, туби, лейки и друго дребно оборудване използвано в складовете за ГСМ и гориво зарядните станции - нарязване, пробиване, смачкване.
- Гориво-смазочни материали и специални течности – сдаване на фирми, нефтепреработвателни дружества, трансформиране в продукти с по-ниски качествени показатели, съгласно изискванията на Наредбата за третиране и транспортиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти, приета с ПМС № 131/2000 г.
- Тръбопроводи и оборудване към тях - разглобяване и натрошаване.
- Раздавателни колонки за горива и масла- разглобяване и натрошаване.

22. Квартирно-експлоатационно имущество:

- топовъздушни агрегати, електрически радиатори, нафтови и топло акумулиращи печки, отоплителни печки, бойлери, вентилатори и парни котли и др. се разкомплектоват, като негодните детайли се натрошават, нарязват и начупват, получения скрап се сортира и реализира като излишен. Годните детайли се зачисляват като резервни части със складова разписка форма ПФПСД 031 и се използват при извършване на ремонт на други съоръжения;
- кофи за въглища, сандъци за отоплителни материали, поставки за печки, лопатки за въглища, лейки за нафта, брави, катинари, легла, метални столове, часовници, релси за прозорци, походно и друго квартирно-експлоатационно имущество, се бракуват като се начупват и получения скрап се реализира като излишен;
- обикновени бюра и гардероби, библиотеки /малки и средни/, бюфети кухненски, картонетки, етажерки и рафтове, маси, класьори, радиотелевизионни барчета, закачалки,

катедри, шкафове войнишки, шкафове дървени и черни дъски се начупват, завеждат се на отчет получените дървени отпадъци и се използват за битови нужди;

23. Противопожарно имущество:

противопожарните уреди се разкомплектоват в базите за ремонт на противопожарно имущество.

- преносими пожарогасителни уреди - нарязване, разпробиване и предаване на вторични суровини.

- специално оборудване на противопожарни автомобили, противопожарни катери, автомобилни зарядни въгледвуокисни станции, противопожарни моторни помпи, въздушно дихателни апарати и компресори се бракуват чрез разглобяване, нарязване и реализиране като излишни.

- различните видове противопожарни облекла и латексирани шлангове, пенообразувател и мокрител се събират и извозват съгласно разработената програма за управление на отпадъците в съответната структура, в изпълнение на МЗ № ОХ-648/26.09.2008 г.

24. Метрологично оборудване:

- Средствата за измерване, които не подлежат на разкомплектоване в Централната лаборатория за измервателна техника в БА (ЦЛИТ) или в КИЛ (КИП), се унищожават чрез механично разрушаване на корпусите и комплектуващите елементи.

- При наличие в приборите на радиоактивни или общо опасни вещества със същите се процедира в съответствие с действащата нормативна уредба в страната.

25. Средства за товаро-разтоварна дейност:

25.1. Мотокари високоповдигачи:

- Шази -рязане
- Повдигателна уредба, вилица - рязане
- Двигател с вътрешно горене – както двигателите по т.7.2.:
- Карданно съединение - рязане
- Съединител, предавателна кутия, хидродинамична предавателна кутия – разглобяване и рязане;
- Двигателен и управляем мост – рязане;
- Колела и гуми – пробиване, рязане
- Уредба за управление и хидравлична уредба – рязане
- Резервоари, радиатори и филтри – рязане и пробиване
- Акумулаторна батерия – пробиване
- Стартерен превключвател и алтернатор – разглобяване и рязане.

25.2. Електрокари високоповдигачи и електрокари платформи:

- тягова батерия – пробиване
- електродвигател тягов – разглобяване и рязане
- останалите агрегати – както при мотокарите.

26. Ветеринарно имущество:

- Бракувана стъклария и дребен медицински и лабораторен инструментариум (скапели, пинсети, спринцовки, ножове и др.) се унищожават чрез натрошаване.

- Лабораторни уреди и апарати (печи, сушилни, стерилизатори, автоклави, термостати, центрофуги и др.) се унищожават като се свалят годните резервни части, а корпусът се натроши, смачка механично или разреже и предаде като излишни.

- Негодните храни се бракуват чрез Протокол за брак на негодни храни, с който се снемат от отчет, а храните се унищожават.

- Кучетата след бракуване се предават в общинските приюти за бездомни животни срещу служебна бележка, с пълно описание на предаденото куче.

- Умрели животни се бракуват чрез изготвяне на „Акт за ликвидация на животни”, съпроводен с „Протокол за бракуване на животни” на основание на които животните се снемат от отчет и с тях се постъпва съгласно указанията на ветеринарните органи.

27. Медицинска техника и имуществва:

27.1. Лекарствени средства се **унищожават** като:

- опаковките се накъсват;
- стъклените ампули и опаковки се начупват;
- имуществата се събират и извозват съгласно разработената програма за управление на отпадъците в съответната структура, в изпълнение на МЗ № ОХ-648/26.09.2008 г..

27.2. Превързочни материали и гумени изделия се унищожават като:

- нарязват се с ножица;
- превързочните материали се заприходяват като парцали.

27.3. Инструменти се унищожават като се огъват и при възможност се начупват.

27.4. Апаратура се унищожава като:

- сваля се електроинсталацията;
- свалят се пластмасовите части;
- отделят се цветните метали;
- годните агрегати и части се свалят от апаратурата и се заприходяват като резервни части;
- металните части се смачкват.

27.5. Отровни или наркотични вещества, включени в Приложения 2 и 3 от Закона за контрол на наркотичните вещества и прекурсорите (ЗКНВП), се унищожават в Централния медицински склад-Ловеч и Военно-медицинска академия (ВМА).

Към протоколите за бракуване на лекарствени средства се изготвят и прилагат протоколи за унищожаване и обезвреждане на отровни или наркотични вещества (съгласно приложения образец), в два екземпляра като неразделна част от протокола за бракуване. Първият екземпляр на протокола се прилага към протокола за бракуване и трансформиране, а вторият екземпляр се представя на инспектора от Районния център по здравеопазване (РЦЗ).

Опаковката на отровните или наркотични вещества се унищожава едновременно със самите вещества или се обезврежда.

В комисията за бракуване се включват фармацевт от Централния медицински склад (ВМА), началника на финансовата служба на склада или ВМА, представител на Център по военна епидемиология и хигиена (ЦВЕХ) и инспектор по наркотичните вещества към РЦЗ.

Бракуването и унищожаването на отровни и наркотични вещества и лекарствени средства, използвани във ветеринарномедицинската практика, се извършва във Ветеринарно-медицинската лаборатория към Централната снабдителна база - Негушево.

27.6. Лекарствени средства, биопродукти, химикали и реактиви в хуманната и ветеринарната медицина, които се използват в текущата практика на лечебното заведение за извънболнична и болнична помощ и лабораториите, се бракуват след изтичане на срока им на годност.

Лекарствени средства с изтекъл срок на годност от военновременните запаси се бракуват след прехвърлянето им с протокол в текущо доволствие по установения ред.

27.7. Към протоколите за бракуване на медицинска апаратура и техника, се прилага и Акт за изменение на качествено (техническото) състояние, издаден от специализираните органи на бригада “Логистика” или на ВМА.

28. Помощни средства и специално оборудване за Служба “Военна Полиция” и Служба “Военна информация”, същите се довеждат до състояние, по което е невъзможно да се идентифицира тяхното предназначение.

(образец)

ПРОТОКОЛ

ЗА УНИЩОЖАВАНЕ И ОБЕЗВРЕЖДАНЕ НА ОТРОВНИ ИЛИ НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА

Днес, _____._____._____ г. комисия, назначена със заповед № _____ на
командира/началника на военно формирование _____ гр. _____ в състав:

Председател: _____
(звание, име, презиме, фамилия)

Членове: 1. _____
(звание, име, презиме, фамилия)
2. _____
(звание, име, презиме, фамилия)
3. _____
(звание, име, презиме, фамилия)

със задача да унищожи и обезвреди бракуваните отровни или наркотични вещества с
протокол за бракуване и трансформиране на материалните средства № _____ от
_____._____._____ г., след като се събра в пълния си състав, унищожи и обезвреди чрез

(описва се начинът на унищожаване и обезвреждане)

следните отровни и наркотични средства и инвентарни предмети:

№ по ред	Номенклатурен номер	Наименование	Мярка	Количество		Забележка
				цифром	словом	

Комисия:

Председател: _____
(звание, подпис, фамилия)

Членове:

1. _____
(звание, подпис, фамилия)
2. _____
(звание, подпис, фамилия)
3. _____
(звание, подпис, фамилия)